

SADARBĪBAS PROGRAMMA
“BALTIJAS JŪRAS REĢIONA PROGRAMMA 2014.–2020. GADAM”
projekts

**Balstīts uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa sadarbības programmu
sagatavošanas modeli, kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas projekta
II pielikumā.¹**

¹ Lūdzu ievērot, ka programmas veidne un investīciju prioritātes vairākos gadījumos attiecas tikai uz ES dalībvalstīm, kaut arī Baltijas jūras reģiona programma 2014.–2020. gadam iekļauj arī partnervalstis — Baltkrieviju, Krieviju un Norvēģiju.

CCI	2014TC16M5TN001
Nosaukums	Baltijas jūras reģiona programma 2014.–2020. gadam
Redakcija	Projekts publiskai apspriešanai
Pirmais gads	2014
Pēdējais gads	2023
Atbilstīgi no	01.01.2014.
Atbilstīgi līdz	31.12.2023.
EK lēmuma numurs	NN
EK lēmuma datums	NN
Dalībvalsts lēmuma numurs	NN
Dalībvalsts lēmuma datums	NN
Dalībvalsts lēmuma spēkā stāšanās datums	NN
NUTS reģioni, uz kuriem attiecas darbības programma	<p>ES dalībvalstis:</p> <p>Dānija: visa valsts, Igaunija: visa valsts, Somija: visa valsts, Vācija: Berlīnes, Brandenburgas, Brēmenes, Hamburgas, Meklenburgas-Priekšpomerānijas, Šlēsvigas-Holšteinas federālā zeme un Lejassaksija (Lineburgas reģions (NUTS II līmenis), Latvija: visa valsts, Lietuva: visa valsts, Polija: visa valsts, Zviedrija: visa valsts,</p> <p>Partnervalstis:</p> <p>Baltkrievija: visa valsts, Norvēģija: visa valsts, Krievija: Sanktpēterburga, Arhangeļskas apgabals, Vologdas apgabals, Kaļiņingradas apgabals, Karēlijas Republika, Komi Republika, Ļeņingradas apgabals, Murmanskas apgabals, Ņencu autonomais apvidus, Novgorodas apgabals, Pleskavas apgabals,</p>

1. IEDAĻA STRATĒGIJA DARBĪBAS PROGRAMMAS IEGULDĪJUMAM SAVIENĪBAS STRATĒGIJAS GUDRAI, ILGTSPĒJĪGAI UN INTEGRĒJOŠAI IZAUGSMEI ĪSTENOŠANĀ UN EKONOMISKĀS, SOCIĀLĀS UN TERITORIĀLĀS KOHĒZIJAS SASNIEGŠANĀ

(Atsauce: Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 27(1) pants² un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (a) punkts³)

1.1. Stratēģija darbības programmas ieguldījumam Savienības stratēģijas gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei īstenošanā un ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas sasniegšanā

- Apraksts par programmas stratēģiju ieguldījumam Savienības stratēģijas gudrai ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei īstenošanā un ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas sasniegšanā

Programmas darbības teritorija

Baltijas jūras reģiona programma 2014.–2020. gadam aptver vienpadsmit valstis, astoņas no tām ir ES dalībvalstis, bet pārējās trīs — partnervalstis. Visi programmas reģioni ir norādīti pārskata tabulā 2. lpp.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1299/2013 par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar mērķi “Eiropas teritoriālā sadarbība” (OV L 347, 20.12.2013., 259. lpp.).

Programma aptver aptuveni 3,8 miljonu km² lielu teritoriju, kur kopā ir vairāk nekā 101 miljons iedzīvotāju. Teritorija plešas no Eiropas centrālajiem reģioniem līdz tās ziemeļu perifērijai. Kaut arī programmas teritorija ietver vairākas Eiropas metropoles, piemēram, Berlīni, Kopenhāģenu, Helsinkus, Oslo, Stokholmu, Varšavu un Sanktpēterburgu, lielākā daļa programmas teritoriju raksturojamas kā lauku teritorijas. Apdzīvojamība dienvidos ir blīvāka, tur lauku teritorijas ir tuvu pilsētām, bet ziemeļos, un zināmā mērā arī austrumu reģionos, lauki atrodas nomaļus. Arktiskajos reģionos, programmas teritorijas tālākajā ziemeļu daļā, ir īpaši izaicinājumi un iespējas, ko rada attālums, ģeogrāfiskie un klimata apstākļi.

Baltijas jūra, kas atrodas programmas teritorijas vidū, ir reģionu vienojošais faktors: tā ir kopīgs identifikācijas avots visā reģionā un rada vienotu vides un ekonomikas vērtību. Tajā pašā laikā Baltijas jūra rada arī transnacionālus izaicinājumus, piemēram, saistībā ar vides aizsardzību un jūras transporta plūsmu. Programmas teritorijā ir daudz piekrastes zonu un salu, kas ir vilinošas mājokļa vietas, bet tajā pašā laikā to bioloģisko daudzveidību apdraud ekonomiskais pielietojums un klimata pārmaiņas.

Pēc ES paplašināšanās pēdējo divu desmitgažu laikā Baltijas jūru tagad ieskauj pārsvarā ES dalībvalstis. Tomēr tajā pašā laikā reģions ietver arī partnervalstis — Baltkrieviju, Krieviju un Norvēģiju. Daudzas no šī reģiona problēmām var atrisināt tikai sadarbojoties ES dalībvalstīm un partnervalstīm.

Programma var izmantot visa Baltijas jūras reģiona sadarbības spēcīgo tradīciju. Pēc politiskajām pārmaiņām deviņdesmito gadu sākumā tika izveidoti plaši sadarbības tīkli starp nacionālajām, reģionālajām un vietējām institūcijām, kā arī citām organizācijām, piemēram, NVO, pētniecības finansēšanas organizācijām un akadēmiskajām iestādēm, uzņēmējdarbības nozares asociācijām un vides aizsardzības grupām. Daudzi no šiem tīkliem ir veidoti kā Baltijas reģiona līmeņa jumta organizācijas. Šiem tīkliem un iestādēm ir bijusi svarīga loma iepriekšējās transnacionālās sadarbības programmās, un ir sagaidāms, ka tie veicinās sadarbību un turpmāku integrāciju arī šajā plānošanas periodā.

Svarīgs solis ceļā uz turpmāku makroreģiona integrāciju bija Eiropas Padomes 2009. gadā pieņemtā ES Baltijas jūras reģiona stratēģija. Tā nosaka prioritārās jomas biežākai un labākai sadarbībai un identificē kopējās pamatdarbības Rīcības plānā (skat. sadarbības programmas 4.4. nodaļu). Makroreģionālā stratēģija tika apstiprināta pēc Baltijas jūras reģiona programmas 2007.–2013. gadam ieviešanas uzsākšanas. Tomēr, neraugoties uz to, stratēģija un programma ir guvušas savstarpēju labumu. Baltijas jūras reģiona programma bija funkcionējošs instruments stratēģijas paraugprojektu finansēšanai un stratēģijas īstenošanas uzsākšanai. Tajā pašā laikā stratēģija piedāvāja jaunas platformas Baltijas jūras reģiona programmas projektu popularizēšanas un sasaistes veicināšanai. 2014.–2020. gada plānošanas periodā programma un stratēģija ir vēl ciešāk saistītas, lai pastiprinātu to ietekmi. Ievērojot ERAF noteiktās robežas, programma ir vēl vairāk tematiski saskaņota ar stratēģijas mērķiem, lai palielinātu citu finansējuma avotu sinerģiju un iedarbību programmas teritorijās. Programmā ir iekļauti arī īpaši pasākumi stratēģijas īstenošanas institucionālā un administratīvā atbalsta nodrošināšanai.

Līdzās ES stratēģijai pastāv arī partnervalstu attīstības stratēģijas, kas risina līdzīgus jautājumus, piemēram, Krievijas Federācijas Ziemeļrietumu apgabala sociālās un ekonomiskās attīstības stratēģija (Krievijas Ziemeļrietumu stratēģija). Atzīstot Baltijas jūras reģiona daudzveidību, programma var radīt sinerģiju starp šī reģiona ES dalībvalstu un partnervalstu kopējām prioritātēm. Programma var piedāvāt platformu politiskajam dialogam starp valsts pārvaldes iestādēm, pan-Baltijas līmeņa organizācijām un

transnacionālām darba grupām. Programma jo īpaši atbalsta kopīgu darbu kopīgo mērķu sasniegšanas labā, īstenojot kopīgus projektus Baltijas jūras reģiona ES dalībvalstīs un partnervalstīs.

Stratēģiskais process, lai noteiktu transnacionālās sadarbības vajadzības

Ņemot vērā iepriekš minēto Baltijas jūras reģiona sadarbības privileģēto statusu, programmai nebija jāveic reģiona stāvokļa un vajadzību atsevišķa analīze — tā varēja izmantot daudzās esošās analīzes un stratēģijas, kā arī pan-Baltijas pieredzējušo ieinteresēto pušu un tīklu zināšanas un pieredzi, kas gūta iepriekšējos plānošanas periodos.

Minētie dati bija sākuma punkts, lai noteiktu, kuri Eiropas strukturālo un investīciju fondu *tematiskie mērķi* vislabāk atbilst Baltijas jūras reģiona kopīgajām transnacionālajām vajadzībām un izaicinājumiem.

- *Atsauces dokumentu stratēģiskās analīzes secinājumi*

Viens no ieguldījumiem jaunās programmas tematiskās fokusa attīstībā bija dažādu atbilstošu atsauces dokumentu stratēģiskā analīze. Ārējie eksperti analizēja un novērtēja 24 atsauces dokumentus, ņemot vērā to atbilstību plānošanas procesam. Tika noteikta arī saistība starp atsauces dokumentiem, kas saistīti ar Baltijas jūru, un Eiropas Strukturālo un investīciju fondu noteiktajiem tematiskajiem mērķiem (Regulas Nr.1303/2013 ((2013.gada 17. decembris)) 9.pants). Šī analīze izrādījās problemātiska dokumentu lielās dažādības un to atšķirīgā ģeogrāfiskā pārklājuma dēļ (ES, BJR un BJR teritorijas). Tomēr rezultātā tika gūts piesardzīgs secinājums, ka atsauces dokumentos *tematiskie mērķi* - inovācijas, MVU atbalsts, vides /resursu efektīva izmantošana un transports visvairāk saistās ar Baltijas jūras reģionam specifiskiem jautājumiem.

- *Konsultatīvā grupas aptaujas secinājumi*

Plānošanas sākumā tika izveidota konsultatīvā grupa, kurā bija vairāk nekā 80 iestāžu, jo īpaši ES Stratēģijā Baltijas jūras reģionam ieinteresētās puses, kā arī citas reģiona transnacionālās organizācijas. Konsultatīvā grupas uzdevums bija palīdzēt programmēšanā, daloties ar pieredzi un zināšanām un identificējot jaunās programmas potenciālo mērķa grupu īpašās prasības un vēlmes. 2012. gada pavasarī–vasarā konsultatīvās grupas dalībnieki piedalījās aptaujā, lai sniegtu ieguldījumu programmas attīstībā jau pašā plānošanas sākumā. Šajā aptaujā cita starpā tika skarts arī tematisko mērķu atbilstības novērtējums. Balstoties uz saņemtajām atbildēm, par vissvarīgākajiem tika uzskatīti šādi *tematiskie mērķi* – inovācijas, vides /resursu efektīva izmantošana un transports.

- *Pašreizējo projektu iekšējā novērtējuma secinājumi*

Trešais ieguldījums, lai noskaidrotu turpmākas sadarbības vajadzības attiecībā uz ierosinātajiem tematiskajiem mērķiem, bija Baltijas jūras reģiona programmas 2007.–2013. gadam Kopīgā tehniskā sekretariāta veiktais pētījums, kas balstījās uz iepriekšējā plānošanas perioda projektu rezultātiem. Pētījuma secinājumi galvenokārt balstījās uz projektu starpposma vai plānotajiem rezultātiem, jo vairums projektu tobrīd tika īstenoti. Pamatojoties uz iepriekšējo posmu projektu rezultātiem, saistībā ar *tematiskajiem mērķiem* - inovācijas, ekonomika ar zemu oglekļa dioksīda emisijas līmeni, vides/resursu efektīva izmantošana un transports, tika noteiktas konkrētas problēmas, kuru risināšanai nākotnē nepieciešami transnacionāli projekti.

Pamatojoties uz šiem ieguldījumiem un pēc konsultācijām ar visām programmas teritorijas valstīm, Apvienotā programmēšanas komiteja sanāksmes laikā, kas notika 2012. gada 27.–28. novembrī Rīgā, nolēma jaunās programmas finansēšanas prioritātes attīstīt pamatojoties uz šiem *tematiskajiem mērķiem*, kā norādīts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 9. pantā:

- (1) nostiprināt pētniecību, tehnoloģiju attīstību un inovāciju;
- (6) saglabāt un aizsargāt vidi un uzlabot resursu izmantošanas efektivitāti;
- (7) veicināt ilgtspējīgu transportu un novērst trūkumus tīkla pamatinfrastruktūrās.

Turklāt šo tematisko mērķu ietvarā būtu jāaplūko arī daži svarīgi aspekti, kas saistīti ar 3. (MVU atbalsts), 4. (ekonomika ar zemu oglekļa dioksīda emisijas līmeni) un 5. (klimata pārmaiņas) *tematisko mērķi*.

Tika nolemts izstrādāt priekšlikumus, lai atbalstītu ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam ieviešanu, kā arī partnervalstu reģionālo stratēģiju un ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam kopējo prioritāšu īstenošanu saskaņā ar 11. tematisko mērķi “uzlabot publisko iestāžu un ieinteresēto personu institucionālo spēju un efektīvu valsts pārvaldi”.

Katram no izvēlētajiem tematiskajiem mērķiem tika veikta SVID analīze. Balstoties uz veiktajām analīzēm, 2013. gada sākumā tika sagatavoti prioritāšu apraksti, kurus Apvienotās programmēšanas komitejas locekļi pārrunāja Plānošanas darba grupas sanāsmē martā Berlīnē. 2013. gada aprīlī ieinteresētās puses un eksperti piedalījās trīs tematiskās plānošanas semināros par konkrētiem Baltijas jūras reģiona izaicinājumiem, kas saistīti ar sadarbību vides /resursu efektīvas izmantošanas, transporta un inovāciju jomā. Prioritāro virzienu galvenie aspekti 2013. gada laikā tika pārrunāti, komentēti un grozīti. Apvienotās programmēšanas komitejas sanāsmē 2013. gada decembrī vienojās par prioritāšu gala variantu, kas tiks nodots publiskajai apspriešanai 2014. gada sākumā. Sabiedriskās apspriešanas rezultātā veikti pēdējie labojumi sadarbības programmā pirms apstiprināšanas Apvienotajā Programmēšanas komitejā.

Baltijas jūras reģiona galvenie transnacionālie izaicinājumi un iespējas

Šajā nodaļā sniegts īss ieskats Baltijas jūras reģiona īpašajos izaicinājumos un iespējās 1. (inovācijas), 6. (vide /resursu efektīva izmantošana), 7. (transporta) un 11. (institucionālā kapacitāte) *tematiskā mērķa* ietvaros. Izaicinājumi un iespējas ir apkopotas, izmantojot nesenos pētījumus un ziņojumus, kā arī pārrunātas ar programmas ieinteresētajām pusēm un iesaistītajām valstīm. Šajā nodaļā tiks minēti tikai galvenie izaicinājumi un iespējas. Baltijas jūras reģiona stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu detalizēts pārskats ir pieejams SVID tabulās 11.1.–11.3. pielikumā.

Ar pētniecību, tehnoloģiju attīstību un inovāciju saistītie galvenie transnacionālie izaicinājumi un iespējas

Baltijas jūras reģions (BJR) aptver inovāciju rezultātu dažādus līmeņus. Vairākas teritorijas, jo īpaši BJR ziemeļrietumos, ir līderi inovāciju ziņā un ierindojas augstā vietā ES Inovāciju uzraudzības sistēmā. Tie ir zināšanu un inovāciju ražotāji, kas specializējas vispārējās nozīmes tehnoloģijās un ir spēcīgi pētniecības un attīstības tirgus dalībnieki, turklāt tiem piemīt uz zinātnei balstītas vietējās zināšanas. Citas teritorijas, kas galvenokārt atrodas reģiona dienvidaustrumu daļā, var saukt par inovācijas sekotājiem. Tomēr tām piemīt augsta līmeņa vietējās kompetences un spēcīgs radošais potenciāls, ko var izmantot, lai apgūtu ārējās inovācijas.

BJR ir dažāda pētniecības un inovāciju infrastruktūra. Tomēr esošie infrastruktūras elementi nav izplatīti un savstarpēji savienoti vienmērīgi, turklāt to pārvaldības un izmantošanas veidi BJR līmenī būtiski atšķiras. Piedevām trūkst vispārēja reģiona koordinācijas plāna, kas nodrošinātu labāku saikni starp pētniecības resursiem BJR un ārpus tā. Ņemot vērā to, ka reģions atrodas atstatu, sadarbība starp BJR valstīm un teritorijām pētniecības un inovāciju infrastruktūras jomā ir jo īpaši svarīga.

Tādēļ BJR piedāvā lielisku iespēju izmantot pētniecības un inovāciju politikas sinerģiju, kas nepieciešama, lai uzlabotu konkurētspēju un ekonomiskās darbības rādītājus, un politiku, kas nepieciešama, lai risinātu lielus sabiedrības problēmjaudājumus. Saskaņā ar “Eiropa 2020” stratēģiju inovāciju politikai un pētniecības un attīstības pasākumiem ir jāreaģē uz sabiedrību ietekmējošām, lielām problēmām, piemēram, klimata pārmaiņas, enerģijas un resursu efektīva izmantošana, pārtikas piegāde, labklājība, veselība un demogrāfiskās pārmaiņas.

BJR nodrošina sadarbības telpu, lai pārvarētu efektīvu mehānismu trūkumu zināšanu nodošanā no pētniecības iestādēm uzņēmumiem, tādējādi darbojoties pretēji nepietiekamam pieprasījumam pēc esošās pētniecības jaudas. Šim nolūkam ir jānodrošina labākas iespējas infrastruktūras lietotāju iesaistei un jāuzlabo sadarbība starp valsts, akadēmisko un privāto sektoru, lai veicinātu tirgus diktētu pētniecību un attīstību, kā arī uz pieprasījumu orientētu inovāciju.

BJR ļauj izmantot dažādību, lai sasniegtu kompetenču unikālu, viedu kombināciju, kam ir iespēja rast jaunus risinājumus tirgus prasībām. Lai pavērtu ceļu vēl neizmantotam BJR inovāciju potenciālam, reģiona jaudas veidošanā īpaša uzmanība jāpievērš tādu inovāciju atbalsta pasākumu dažādošanai, kas ir piemēroti pašreizējam potenciālam un pieejamajām zināšanām. Šī dažādība dod BJR labu iespēju īstenot uz konkrētu teritoriju un tirgu vērstas inovāciju veicināšanas pieejas, ko var realizēt, izmantojot tādus mehānismus kā viedā specializācija. Tomēr ar to saistītā problēma ir — iekšējo aktīvu un resursu mobilizēšana jomās, kur valstij vai teritorijai ir īpaša specializācija. Starp tādām var minēt augstās tehnoloģijas un pētniecību, kā arī jomas, kur pieaug netehnoloģisko inovāciju apmērs.

Ar vides aizsardzību un resursu efektīvu izmantošanu saistītās galvenās transnacionālās problēmas un iespējas

Tā kā Baltijas jūra ir sekla daļēji slēgta jūra, tā ir īpaši pakļauta negatīvajai ietekmei (piemēram, eutrofīkacijai), ko rada barības vielu ieplūde un bīstamo vielu noplūde. Tas kavē reģiona ekonomisko attīstību, jo, piemēram, piesārņojuma koncentrēšanās zivīs bieži vien pārsniedz drošības ierobežojumus cilvēku patēriņam, dzīvi jūrā pasliktina aļģu plaša ziedēšana un skābekļa samazināšanas zonu rašanās, piekrastes tūrismu var ietekmēt pieaugošās vides aizsardzības rūpes. Jāatzīmē, ka iekšzemes ūdeņu, kuriem ir savienojumi ar Baltijas jūru, stāvoklis tieši izraisa daudzus vides izaicinājumus.

Kaut arī ūdenssaimniecība pēdējo gadu laikā ir uzlabojusies, Baltijas jūras vides stāvokli joprojām apdraud lauksaimnieciskās ražošanas strukturālās pārmaiņas, barības vielu nepietiekama pārstrāde un barības vielu nepietiekama atdalīšana no pilsētu notekūdeņu attīrīšanas sistēmām un ražošanas avotiem. Tajā pašā laikā Baltijas jūras reģionam ir iespēja kapitalizēt esošās zināšanas ūdenssaimniecībā, lai turpmāk attīstītu ilgtspējīgus risinājumus un kļūtu par vadošo reģionu šajā jomā.

Jūras vidi papildus apdraud klimata pārmaiņas. Viens no iespējamiem klimata pārmaiņu ietekmes rezultātiem ir pastiprināta eutrofīkācija, jo šobrīd piemērotie HELCOM Baltijas

jūras rīcības plāna (BJRP) pasākumi ūdens kvalitātes uzlabošanai mainīga klimata apstākļos nebūs pietiekami efektīvi.

Kaut gan pastāv attīstīts ūdens un resursu pārvaldības regulējums (piemēram, ES Jūras stratēģijas pamatdirektīva, Nitrātu direktīva un Ūdens pamatdirektīva, kā arī), joprojām trūkst juridiski saistošu apņemšanos, kā arī ekonomikas instrumentu īstenot esošos nolīgumus (HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns). Turklāt pastāv nepietiekama vai neesoša sadarbība starp dažādām nozarēm, piemēram, lauksaimniecību un dabas saglabāšanu, tūrismu un krasta aizsardzību, kuģošanu un zivsaimniecību, jūras vēja parkus un akvakultūru. Bieži vien šīs nozares konfliktē savā starpā. Tomēr pastāv iespēja, ka sadarbojoties un meklējot kopējus risinājumus, šīs nozares varētu gūt savstarpēju labumu, ņemot vērā ekonomisko efektivitāti un vides ilgtspējību.

Tajā pašā laikā, Baltijas jūras reģionā ir vērojams liels potenciāls resursu aizvien efektīvākai izmantošanai, sevišķi atjaunojamo energoresursu, energoefektivitātes un jūras izaugsmes sektorā. Ir iespēja palielināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu, attīstot uz konkrētu teritoriju vērstus risinājumus enerģijas ražošanai, izmantojot vietējo atjaunojamo energoresursu un atkritumu potenciālu. Jāpiebilst, ka energopatēriņš BJR teritorijās ievērojami atšķiras. Dažās valstīs energopatēriņš ir salīdzinoši efektīvs, bet citās valstīs vispārējā energoefektivitāte ir zemāka. Papildus energoefektivitātes aspekti ir vāji iestrādāti reģionālajā plānošanā, kā arī iztrūkst transnacionālās plānošanas enerģijas jomā, kas kavē efektivitātes potenciāla izmantošanu. Lai sasniegtu “Eiropa 2020” mērķus enerģētikas jomā (līdz 2020. gadam 20% patērētās enerģijas saražot no atjaunojamiem energoresursiem un palielināt energoefektivitāti par 20%), nepieciešams palielināt atjaunojamo energoresursu ieguvu un izmantošanu, kā arī rast energoefektīvus risinājumus un īstenot energotaupības pasākumus visā reģionā. Papildus ir nepieciešama integrēt energopolitiku visos administratīvajos līmeņos un sadarbībā ar uzņēmumiem un nevalstiskajām organizācijām. Tāpēc ir nepieciešams spēcīgāki publisko iestāžu un uzņēmumu kapacitāti, lai sekmētu šos procesus un sadarbību transnacionāli. Šī potenciāla izmantošana sadarbības ceļā ne tikai samazinās reģiona atkarību no fosilajiem energoresursiem un negatīvo ietekmi uz vidi, bet arī ātri vien atstās ietekmi uz ekonomiku un nodarbinātību, jo BJR daudz darbavietu ir energointensīvās un/vai resursus patērējošās nozarēs.

Pastāv uzskats, ka “jūras nozaru izaugsmei”, proti, to nozaru attīstībai, kas balstās uz jūras resursiem, ir vērā ņemamas iespējas veicināt BJR ilgtspējīgu izaugsmi. Tā ietver ne tikai tradicionālās jūras saimniecības nozares, piemēram, zivsaimniecību un transportu, bet arī jaunas un attīstības nozares, kas izmanto plašos jūras resursus, piemēram, viļņu enerģiju, jūras vēja enerģiju un akvakultūras, kā arī to apvienotu izmantošanu. Šajos sektoros spēcīgu impulsu uzņēmējdarbības attīstībai un jaunu uzņēmumu un darbavietu radīšana BJR var sniegt gan jaunas tehnoloģijas, gan augošais zināšanu līmenis par jūras resursu izmantošanu.

Jūras nozaru ilgtspējīgai izaugsmei nepieciešama koordinēta pieeja, lai saglabātu līdzsvaru starp dažādu ieinteresēto pušu pretrunīgajām interesēm šo resursu izmantošanā, lai novērstu jūras resursu (piemēram, pārzveja) pārmērīgu izmantošanu intensīvu aktivitāšu dēļ un nodrošināt ekosistēmas pakalpojumu ilgtermiņa ilgtspējību. BJR valstis nevar atrisināt šīs domstarpības vienatnē. Tam nepieciešama uzlabota transnacionāla un starpnozaru sadarbība jūras resursu izmantošanas ziņā, politiskā telpa, kā arī dažādu jūras politikas instrumentu, piemēram, jūras telpisko plānu un integrētu piekrastes teritoriju pārvaldības, izmantošana. Sevišķi nacionāliem pārvaldības plāniem un likumdošanai saistītai ar jūras vidi jābūt labāk harmonizētiem un koordinētiem BJR reģiona valstu vidū,

lai cīnītos ar Baltijas jūras stāvokļa pasliktināšanos ilgtermiņā un izmantotu jūras resursus ilgtspējīgā veidā.

Ar ilgtspējīgas transporta nozares veicināšanu un galveno tīkla infrastruktūru “šauru vietu” mazināšanu saistītas galvenās transnacionālās problēmas un iespējas

Liels attālums, sarežģīti ģeogrāfiskie un klimata apstākļi, kā arī zems iedzīvotāju blīvums dažas no BJR ziemeļu un austrumu teritorijām padara par grūtāk pieejamām teritorijām Eiropā. Tas sakāms gan par reģiona iekšējo, gan ārējo pieejamību.

Valstu robežu, dažādu tiesību sistēmu un atšķirīgu drošības un tehnisko standartu dēļ transporta sistēmas BJR nav pilnībā savietojamas. Šīs transporta sistēmas nav savienotas gana labi un nav pietiekami integrēti reģionā un tā sekundārajos un terciārajos tīklos, kā arī ar Ziemeļu dimensijas partneru — Krievijas, Norvēģijas un Baltkrievijas — transporta sistēmām.

Jūras transportam ir potenciāls paaugstināt autoceļu un dzelzceļa transporta sistēmu jaudu. Tomēr tajā pašā laikā Baltijas jūra ir ģeogrāfisks šķērslis vieglai transporta un loģistikas plūsmai starp BJR valstīm, līdz ar to nepieciešami risinājumi dažādu transporta veidu kombinēšanai.

Galvenās problēmas, kas nākotnē var rasties transporta plānošanas jomā ir: pieaugošais politiskais un ekonomiskais pieprasījums vēl vairāk palielināt transporta ilgtspējību, kā arī demogrāfiskās pārmaiņas, jo novecojošas sabiedrības un “lauku izmiršanas” dēļ būs nepieciešami īpaši transporta sistēmas pielāgojumi.

Jūras transports ir būtisks Baltijas jūras reģionam un šobrīd veido 15% pasaules kravu satiksmes. Jūras satiksme ir blīva — Baltijas jūru šķērso vairāk kā 2000 kuģu ik brīdi, un ir sagaidāms, ka šis skaitlis vēl pieaugs. Baltijas jūrai jau šobrīd ir augsts drošības un aizsardzības līmenis. Palielinoties kuģošanai (sagaidāms, ka kuģu skaits un sevišķi kuģu lielums celsies) un jūras ievainojamības dēļ, īpaša uzmanība jāpievērš tam, lai tiktu nodrošināta nepārtraukta pozitīva attīstība. Resursus varētu izmantot efektīvāk, ja jūras drošības administrācijas sadarbotos vairāk un ja tiktu saskaņotas valstu attiecīgās funkcijas un uzdevumi nacionālā līmenī. Augsta drošības un aizsardzības līmeņa priekšnoteikums ir arī fakts, ka kuģošanas nozare ir relatīvi ienesīga un to atbalsta juridiskā un administratīvā sistēma.

Kaut gan kuģošanu galvenokārt uzskata kā videi draudzīgu transporta veidu, kuģošana atstāj negatīvu ietekmi uz vidi, tostarp var minēt: emisijas un trokšņa emisiju, nelikumīgu un nejausu dīzeļdegvielas, bīstamo vielu un citu atkritumu noplūdi. Tā kā Baltijas jūra ir sekla iesālūdens jūra ar daļēji noslēgtu vidi, tā ir īpaši pakļauta draudiem, ko rada kuģošana un citas cilvēka darbības jūrā. Raugoties no bioloģijas skatupunkta, svešu organismu ieviešana ar kuģu balasta ūdeņiem un korpusu nepārtraukti apdraud ekoloģiski ievainojamo Baltijas jūru un tajā mītošās endēmiskās sugas. Vēl viena reģiona jūras transporta raksturīga iezīme ir skarbie klimata apstākļi — zema temperatūra un ledus veidošanās, jo īpaši programmas teritorijas ziemeļu daļā. Tas rada papildu slogu gan kuģiem, gan personālam. Tajā pašā laikā BJR akumulētai jūras darbību kompetencei ledus apstākļos palielinās potenciāls globālajā tirgū.

Nozīmīgākā ekonomiskā darbība BJR notiek apdzīvotajās vietās un ap tām. Lielpilsētas un pilsētas piesaista investīcijas un darbavietas, kas ir nepieciešamas, lai reģiona ekonomika spētu darboties labi. Pilsētu transporta sistēmas ir Baltijas jūras reģiona transporta sistēmas neatrūjama daļa. Pilsētām un apdzīvotajām vietām ir svarīga loma pārejā uz sabiedrību ar

zemu oglekļa dioksīda emisijas līmeni. Pilsētām būs jāpielāgo sava infrastruktūra, lai samazinātu oglekļa dioksīda emisijas, tajā pašā laikā nepārtraucot uzturēt iedzīvotāju labklājību un labus ekonomiskās darbības rādītājus.

Galvenie transnacionālie izaicinājumi un iespējas, kas saistītas ar ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam un partnervalstu kopējo prioritāšu ieviešanu

Kopš 2009. gadā tika pieņemta ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam, tā ir veicinājusi partnervalstu un to ES dalībvalstu sadarbību, kas atrodas ap Baltijas jūru, cīnoties ar reģiona kopīgajiem izaicinājumiem. Stratēģija palīdz formulēt kopīgos politikas mērķus un labāk saskaņot ES politiku reģiona ietvaros. Ir īstenoti vairāki projekti ar makroreģionālu ietekmi, un šobrīd noris vairāki makroreģiona attīstības procesi.

Tomēr joprojām pastāv trūkumi kas kavē stratēģijas īstenošanu; šie trūkumi ir noteikti “ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam finanšu mehānismu vajadzību analīzē”. Iepriekšējā plānošanas periodā līdz 2013. gadam vairums stratēģijas prioritāro jomu īstenošana ir bijusi lielā mērā atkarīga no ES strukturālajiem fondiem, jo īpaši Eiropas teritoriālās sadarbības programmām. Tomēr šo mehānismu finansējuma apmērs ir visai pieticīgs salīdzinājumā ar līdzīgiem mehānismiem nākotnē, kas varētu būt pieejami ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam pasākumu īstenošanai. Galvenie šķēršļi stratēģijas īstenošanā ir saistīti ar dažādu finansējuma avotu mobilizēšanu un sarežģījumiem projektu sagatavošanā un pārvaldībā transnacionālā līmenī. Cita starpā valsts pārvaldes iestāžu pieredzes un jaudas trūkums sarežģītu transnacionālu procesu īstenošanā kavē stratēģijas pilna potenciāla īstenošanu.

Tajā pašā laikā ir nepieciešams veicināt partnervalstu iesaisti, kā arī stiprināt ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam saistību ar partnervalstu reģionālo stratēģiju, jo īpaši Krievijas Ziemeļrietumu stratēģiju. Tas racionalizēs stratēģijas darbības un veicinās kopīgu pasākumu izstrādi kopīgo interešu jomās.

Pirmos uzdevumus ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam un Krievijas Ziemeļrietumu stratēģijas sinerģijas mobilizēšanai veica ES–Krievijas darba grupa, kas aplūkoja piecas kopīgo interešu tēmas: vides jautājumus, ieskaitot lauksaimniecību; inovācijas, ieskaitot MVU atbalstu; transportu, ieskaitot drošību jūrā; civilo aizsardzību; sociālos jautājumus.

Programmas mērķis

Pamatojoties uz izvēlētajām sadarbības tēmām, kā arī iepriekšējā apakšnodalā minētajiem galvenajiem izaicinājumiem un iespējām, Baltijas jūras reģiona programmas 2014.–2020. gadam vispārīgais mērķis ir:

Stiprināt integrētu teritoriālo attīstību un sadarbību inovatīvākam, vieglāk pieejamam un ilgtspējīgākam Baltijas jūras reģionam

Programma veicina transnacionālu sadarbību un integrāciju BJR, īstenojot projektus, kas risina reģionam kopīgus galvenos izaicinājumus un iespējas, kā minēts iepriekš. Salīdzinājumā ar citām finansēšanas programmām tās pievienotā vērtība ir saistīta ar atbalstīto pasākumu un investīciju transnacionālo ieguvumu. Tā reaģē uz iespējām un riskiem, ar ko valstis atsevišķi netiktu galā (pietiekami labi) un kam ir nepieciešama vairāku BJR valstu partneru kopīga rīcība.

Programma lielā mērā veicina teritoriālo kohēziju un BJR teritoriālo integrāciju. Tās nolūks ir pēc iespējas labāk izmantot savas teritorijas priekšrocības un samazināt teritoriālās atšķirības. Saskaņā ar Eiropas Savienības Teritoriālās attīstības darba kārtību 2020. gadam

programma ievēro uz konkrētu teritoriju vērstu pieeju, proti, tās projekti tiek īstenoti gan konkrētās nozarēs, gan konkrētās teritorijās.

Ņemot vērā programmas plašo ģeogrāfisko pārklājumu un tematu daudzveidību, finanšu līdzekļi ir ierobežoti, jo īpaši salīdzinājumā ar valstu un reģionālajām kohēzijas programmām. Tāpēc programma viena pati nevar finansēt liela mēroga projektu īstenošanu. Tā vietā programma, investējot programmas mērķa grupas institucionālajā kapacitātē, uz reģionālo attīstību atstāj būtisku ietekmi. Ar uzlabotu institucionālo kapacitāti programmā saprot:

- 1) uzlabotas institucionālās zināšanas un kompetences;
- 2) uzlabota pārvaldes un organizatoriskā struktūra;
- 3) efektīvāka cilvēkresursu un tehnisko resursu (datubāzes, tehniskie risinājumi, mazā infrastruktūra utt.) izmantošana;
- 4) labākas spējas piesaistīt jaunus finanšu resursus;
- 5) labākas spējas darboties transnacionālā vidē.

Šie institucionālās kapacitātes uzlabojumi būs iespējami pateicoties patiesi transnacionālai sadarbībai. Lai klasificētu sadarbības attīstību, INTERACT ir definējis sadarbības līmeņa noteikšanas skalu. Tai ir seši līmeņi, sākot ar mazāk attīstīto (1) līdz pat attīstītākajam līmenim (6):

- 1) Satikšanās: Iepazīšanās, motivācijas, interešu, vajadzību, spēju, cerību, kultūras un strukturālo aspektu noskaidrošana;
- 2) Informācija: Mērķvirzītas informācijas apmaiņa, sadarbības un uzticības pamatstruktūru izveide, kopīgo ideju formulēšana;
- 3) Koordinēšana/pārstāvniecība: kopīgas partnerības struktūras izveide, pienākumu un uzdevumu pirmā sadale;
- 4) Stratēģija/plānošana: kopīgu mērķu definēšana un konkrētu pasākumu izstrāde;
- 5) Lēmums: partneru apņemšanās, partnerības līgums;
- 6) Īstenošana: kopīga pasākumu īstenošana, efektīva pārvaldība, katra partnera prasību izpilde.

Ņemot vērā iepriekš minēto Baltijas jūras reģiona sadarbības privileģēto stāvokli, ir sagaidāms, ka vairums projektu sasniegs sadarbības 4.–6. līmeni. Tomēr projekti, kuru aktivitātes līmenis ir zemāks, varētu būt pieņemami, ja tie aplūkotu jaunus tematus vai ja partneri, kas vēl nav iesaistīti sadarbības pasākumos tajos tiktu iesaistīti.

Programmas prioritātes

Reaģējot uz iepriekš identificētajām galvenajiem transnacionālajiem izaicinājumiem un iespējām ir noteikti četri prioritārie virzieni. Nākamajā nodaļā ir to īss apraksts. Finansējamo pasākumu detalizēts apraksts, to paredzamais ieguldījums attiecīgajos konkrētajos mērķos, kā arī attiecīgie rezultāta un iznākuma indikatori ir pieejami 2. nodaļā.

1. prioritārais virziens “Inovācijas spējas”

(Pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1303/2013 9. panta 1. tematisko mērķi: nostiprināt pētniecību, tehnoloģiju attīstību un inovāciju)

1. prioritārais virziens “Inovācijas spējas” ir veltīts pasākumiem, kas stiprina BJR spēju radīt un komercializēt inovācijas. Tā mērķis ir atbalstīt sistēmu tādu inovāciju radīšanai, kas pamatojas uz reģiona papildināmību, lai tiktu izstrādātas un pilnībā attīstītas jaunas, viedas kompetenču un stipro pušu kombinācijas. Šis prioritārais virziens ierosina eksperimentēt ar jaunām pieejām un risinājumiem, kas praktiski pārbaudāmi izmēģinājuma darbībās konkrētās jomās, kuras atspoguļo BJR svarīgas sabiedrības problēmas un nozares. Tā kā šobrīd noris daudz citu procesu un ir programmas, ar mērķi atbalstīt inovācijas un to infrastruktūras, šī prioritārā virziena ietvaros finansētajiem projektiem būtu tieši jāizriet no nepieciešamības pēc transnacionālas sadarbības BJR līmenī. Tos papildinās pasākumi, kas finansēti no citiem, piemēram, nacionāla līmeņa, avotiem.

Šis prioritārais virziens īpašu uzmanību pievērš esošās un plānotās pētniecības un inovāciju infrastruktūras potenciāla pilnīgai izmantošanai. Turklāt, atzīstot reģiona dažādās vajadzības un stiprās puses, šis prioritārais virziens ir paredzēts kapacitātes veidošanas atbalstam viedās specializācijas stratēģijām un to īstenošanas atbalstam, piemēram, īstenojot pārbaudes un izmēģinājuma pasākumus. Svarīgi atzīmēt, ka šis prioritārais virziens dod iespēju uzlabot netehnoloģiskās inovācijas. Pievēršoties pieprasījumam pēc konkrētas inovāciju kapacitātes, tas atbalsta valsts sektoru kā inovāciju veicinātāju un uzlabo MVU inovāciju īstenošanu.

1. prioritārā virziena konkrētie mērķi

- ***1.1. konkrētais mērķis “Pētniecības un inovāciju infrastruktūra”***
Veicināt inovāciju ieviešanu tirgū, pamatojoties uz pētniecības un inovāciju infrastruktūras un to lietotāju kapacitātes uzlabošanu
- ***1.2. konkrētais mērķis “Viedā specializācija”***
Veicināt izaugsmes iespējas, pamatojoties uz inovācijas nozares pārstāvju augošajām spējām izmantot viedās specializācijas pieeju
- ***1.3. konkrētais mērķis “Ar tehnoloģijām nesaistītas inovācijas”***
Veicināt Baltijas jūras reģiona darbību netehnoloģisko inovāciju nozarē, pamatojoties uz inovācijas nozares pārstāvju augošajām spējām

2. prioritārais virziens “Efektīva dabas resursu pārvaldība”

(Pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1303/2013 9. panta 6. tematisko mērķi: saglabāt un aizsargāt vidi un uzlabot resursu izmantošanas efektivitāti)

2. prioritārā virziena “Efektīva dabas resursu pārvaldība” mērķis ir samazināt BJR ūdeņu piesārņojumu un stiprināt resursu ziņā izdevīgu izaugsmi, jo īpaši ilgtspējīgu ražošanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu, energoefektivitāti un resursu ziņā izdevīgu jūras nozaru izaugsmi.

Šī prioritārā virziena mērķis ir atbalstīt transnacionālu sadarbību, uzlabojot valsts iestāžu un praktiķu spējas ūdenssaimniecības jomā un attīstot integrētu pieeju barības vielu uzkrāšanās mazināšanai, kā arī samazinot bīstamo vielu noplūdi Baltijas jūrā un tās reģiona iekšējos ūdeņos. Tas veicina šīs nozares pašreizējo sasniegumu kapitalizāciju, lai uzlabotu kopīgo vides aizsardzības prioritāšu īstenošanu. Tas atbalsta arī inovatīvu ūdenssaimniecības risinājumu izmēģināšanu dažādās ekonomikas nozarēs un to turpmāku nostiprināšanu reģiona ikdienā.

Šis prioritārais virziens pievērš pienācīgu uzmanību reģiona enerģētikas nozares stiprināšanai, atbalstot pārvaldības un finansēšanas modeļu izstrādi un pārbaudi, kā arī no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošanas un sadales tehnoloģisko risinājumu izstrādi un pārbaudi un tehnoloģiskos risinājumus uzlabotai energoefektivitātei. Uz konkrētu vietu vērsta pieeja šajā nozarē ļautu izmantot reģiona ekonomisko potenciālu un veicināt tādu reģiona attīstību, kur galvenā uzmanība pievērsta reģiona pieejamajiem enerģijas veidiem.

Visbeidzot šī prioritārā virziena mērķis ir stiprināt ilgtspējīgu un resursu izmantošanas ziņā efektīvu jūras nozaru izaugsmi BJR. Uzmanības centrā ir gan tradicionālās (piemēram, jūras un piekrastes tūrisms), gan jaunās (piemēram, akvakultūras, gliemju audzēšanas, jūras biotehnoloģijas) nozares. Visās jūrlietās ir jānodrošina ilgtspējīgu risinājumu piemērošana, lai samazinātu jaunu jūras ekonomikas nozaru ietekmi uz jūras vidi, kā arī samierinātu konfliktējošās intereses jūras resursu izmantošanā un politikas līmenī, izmantojot jūras politikas rīkus, piemēram, jūras telpisko plānošanu un piekrastes teritoriju integrētu pārvaldību.

2. prioritārā virziena konkrētie mērķi

- **2.1. konkrētais mērķis “Tīri ūdeņi”**
Palielināt ūdenssaimniecības efektivitāti, lai samazinātu barības vielu ieplūdi un bīstamo vielu noplūdi Baltijas jūrā un tās reģiona ūdeņos, balstoties uz valsts un privāto nozaru pārstāvju, kas nodarbojas ar ūdens kvalitātes jautājumiem, uzlabotu kapacitāti.
- **2.2. konkrētais mērķis “Atjaunojamie energoresursi”**
Palielināt ilgtspējīgas no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošanu un izmantošanu, veicinot enerģijas plānošanā un piegādē iesaistīto valsts un privāto nozaru pārstāvju spējas.
- **2.3. konkrētais mērķis “Energoefektivitāte”**
Palielināt energoefektivitāti, uzlabojot enerģijas plānošanā iesaistīto valsts un privāto nozaru pārstāvju spējas.
- **2.4. konkrētais mērķis “Resursu izmantošanas ziņā efektīva jūras nozaru izaugsme”**
Veicināt ilgtspējīgu un resursu izmantošanas ziņā efektīvu jūras nozaru izaugsmi, uzlabojot jūras ekonomikas nozarēs iesaistīto valsts iestāžu un praktiķu spējas.

3. prioritārais virziens “Ilgspējīga transporta nozare”

(Pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1303/2013 9. panta 7. tematisko mērķi: veicināt ilgtspējīgu transportu un novērst trūkumus tīkla pamatinfrastruktūrā)

3. prioritārā virziena “Ilgspējīga transporta nozare” mērķis ir labāka sekundāro un terciāro transporta tīklu un mezglu savienošana Baltijas jūras reģiona galvenajos transporta tīklos, kā to noteikusi TEN-T un Ziemeļu dimensijas Transporta un loģistikas partnerība, jo īpaši iekļaujot partnervalstu transporta tīklus Baltkrievijas, Krievijas un Norvēģijas reģionos.

Šis prioritārais virziens pievērš īpašu uzmanību arī tam, lai reģiona transporta sistēmas kļūtu videi draudzīgākas, piemēram, palielinot transporta veidu savstarpēju izmantojamību un efektīvāk izmantojot esošo transporta kapacitāti vairāku veidu transporta tīklos. Tas atbalsta arī organizētāku esošās transporta infrastruktūras un koridoru izmantošanu, inovatīvi pielietojot transporta koridoru atbalsta struktūras.

Šī prioritārā virziena mērķis ir uzlabot piekļuvi attāliem apvidiem, kur ir nepietiekama piekļuve pilsētu, administratīvajiem un ekonomikas centriem, kā arī apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskas izmaiņas.

Ņemot vērā jūras transporta nozīmi reģiona konkurētspējas nodrošināšanā un vienlaikus ietekmi uz vidi, daļa no šī prioritārā virziena ir veltīta jūrlietu jautājumiem, kur tiek skatīti abi aspekti – gan transporta pakalpojumu uzlabošana, gan arī jūras drošības un vides aizsardzības jautājumi.

Arī pilsētām un apdzīvotajām vietām ir svarīga loma pārejā uz sabiedrību ar zemu oglekļa dioksīda emisijas līmeni. Tāpēc šī prioritārā virziena galvenā uzmanība tiek pievērsta Baltijas jūras reģiona pilsētu teritorijām, lai palielinātu videi nekaitīgu pārvietošanos, tādējādi palīdzot pilsētām pielāgot infrastruktūru, radīt multimodālas transporta sistēmas un pārveidot paradumus oglekļa emisijas samazināšanai.

3. prioritārā virziena konkrētie mērķi

- **3.1. konkrētais mērķis “Transporta veidu kombinēšana”**
Palielināt preču un pasažieru pārvadāšanas sadarbību ziemeļu–dienvidu un austrumu–rietumu transporta līnijās, izmantojot transporta nozares dalībnieku uzlabotu kapacitāti.
- **3.2. konkrētais mērķis “Piekļuve attālākiem apvidiem vai apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskas izmaiņas”**
Uzlabot piekļuvi attālākiem apvidiem vai apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskas izmaiņas, izmantojot transporta nozares dalībnieku uzlabotu kapacitāti.
- **3.3. konkrētais mērķis “Drošība jūrā”**
Uzlabot drošību jūrā, palielinot jūras nozares dalībnieku kapacitāti.
- **3.4. konkrētais mērķis “Videi draudzīga kuģošana”**
Uzlabot tīru pārvadāšanu, palielinot jūras nozares dalībnieku kapacitāti.
- **3.5. konkrētais mērķis “Videi nekaitīga mobilitāte pilsētās”**
Uzlabot videi draudzīgas transporta sistēmas pilsētās, palielinot pilsētu transporta nozares dalībnieku kapacitāti.

4. prioritārais virziens “Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai” (Pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1303/2013 9. panta 11. tematisko mērķi: uzlabot publisko iestāžu un iesaistīto personu institucionālo spēju un efektīvu valsts pārvaldi efektivitāti)

4. prioritārais virziens “Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai” ir paredzēts, lai stiprinātu ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam ieviešanu, kā arī lai īstenotu ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam un partnervalstu reģionālo stratēģiju kopīgās prioritātes.

Tas veicina tādu jaunu iniciatīvu izstrādi, kas palīdz īstenot kādu no ES stratēģijas prioritārajiem virzieniem vai horizontālajām darbībām, kā arī īstenot ar partnervalstīm kopīgās prioritātes. Tas tiek panākts, nodrošinot sākuma kapitālu stratēģiskas nozīmes projektu sagatavošanai, ko vēlāk finansē dažādi reģionā pieejami finansējuma avoti.

4. prioritārā virziena mērķis ir arī atbalstīt prioritāro jomu koordinātorus (PJK) un horizontālās rīcības līderus (HRV) un nacionālos kontaktpunktus (NKP) transnacionālu pasākumu koordinēšanā un ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam mērķu sasniegšanā.

Turklāt Programma nodrošina līdzfinansējumu vispārēja atbalsta un komunikācijas aktivitātēm, kas ir saistītas ar ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam īstenošanu.

Šis prioritārais virziens īpaši iesaista partnervalstis un veicina saikni starp ES Stratēģiju Baltijas jūras reģionam un partnervalstu stratēģijām.

4. prioritārā virziena konkrētie mērķi

- **4.1. konkrētais mērķis “Sākuma kapitāls”**

Palielināt transnacionālās sadarbības kapacitāti, īstenojot ES Stratēģiju Baltijas jūras reģionam un strādājot pie partnervalstu kopīgajām prioritātēm.

- **4.2. konkrētais mērķis “Makroreģionu sadarbības koordinēšana”**

Palielināt valsts iestāžu un Baltijas līmeņa organizāciju transnacionālas sadarbības kapacitāti, īstenojot ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam un veicinot partnervalstu kopīgo prioritāšu īstenošanu.

Tematisko mērķu izvēles un atbilstošo investīciju prioritāšu izvēles pamatojums, ņemot vērā vienoto stratēģisko satvaru, kura pamatā ir vajadzību analīze programmas jomā kopumā un stratēģija, kas izvēlēta, atbildot uz šādām vajadzībām, attiecīgā gadījumā, novēršot iztrūkstošos posmus pārrobežu infrastruktūrā, ņemto vērā *ex ante* novērtējuma rezultātus

1. tabula: Tematisko mērķu izvēles un investīciju prioritātes izvēles pamatojums

Izvēlētais tematiskais mērķis	Izvēlēta investīciju prioritāte	Izvēles pamatojums
1. tematiskais mērķis "Pētniecības, tehnoloģiskās attīstības un inovāciju veicināšana"	Ieguldījumu prioritāte 1(a): Uzlabot pētniecību un inovāciju (P&I) infrastruktūru un spēju attīstīt P&I izcilību, kā arī veicināt kompetences centrus, jo īpaši Eiropas nozīmes centru, izveidi	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pētniecības un inovāciju infrastruktūras dažāda un nevienmērīga izplatība BJR</i> - <i>Iespēja labāk saistīt pētniecības resursus BJR un ārpus tā</i> - <i>Iespēja uzlabot pārvaldības struktūru un nodrošināt resursu optimālu izmantošanu</i> - <i>Nepieciešamība labāk iesaistīt infrastruktūras lietotājus un iespēja uzlabot pētniecības izmantošanu uzņēmējdarbībā</i> - <i>Nepietiekama sadarbība starp valsts, akadēmisko un privāto nozari, kas kavē tirgus diktētu pētniecību un attīstību, kā arī uz pieprasījumu orientētu inovāciju</i>
1. tematiskais mērķis "Pētniecības, tehnoloģiskās attīstības un inovāciju veicināšana"	Ieguldījumu prioritāte 1(b): Skmēt uzņēmumu investīcijas pētniecībā un inovācijā, veidot saiknes un sinerģiju starp uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes centriem un augstākās izglītības nozari, jo īpaši veicināt investīcijas produktu un pakalpojumu attīstībā, tehnoloģiju nodošanu, sociālās inovācijas, ekoinovācijas, sabiedrisko pakalpojumu lietotnes, pieprasījuma stimulēšanu, tīklu veidošanu, kopu izveidi un atvērtās inovācijas ar viedās specializācijas palīdzību un atbalstot tehnoloģisko un lietišķo pētniecību, izmēģinājuma projektus, ražojumu apstiprināšanu to agrīnā izstrādes stadijā, ražošanas spēju palielināšanu un pirmo ražošanu, jo īpaši attiecībā uz svarīgākajām pamattehnoloģijām un universālo tehnoloģiju izplatīšanu	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Iespēja izmantot dažādību, lai sasniegtu kompetenču viedu kombināciju</i> - <i>Nepieciešamība pēc kapacitātes palielināšanas pasākumiem, lai īstenotu viedās specializācijas stratēģijas</i> - <i>Iespēja attīstīt inovatīvu pieeju nozīmīgu sociālu problēmu risināšanā</i> - <i>Nepietiekami izmantots ekselences potenciāls netehnoloģisku inovāciju jomā</i> - <i>Nepieciešamība pēc tirgus vērstas inovācijas un MVU</i>

		<i>iesaistes nākotnes specializāciju meklēšanā</i>
6. tematiskais mērķis “Vides saglabāšana un aizsardzība un resursu efektīvas izmantošanas veicināšana”	Ieguldījumu prioritāte 6(b): Investēt ūdensapgādes nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Baltijas jūras vides stāvokļa pasliktināšanās, ko rada eitrofikācija un bīstamās vielas</i> – <i>Nepietiekama sadarbība starp dažādiem nozares dalībniekiem un dažādām valstīm, kas ietekmē ūdens stāvokli</i> – <i>Nepietiekama administratīvo un rūpniecības iestāžu kapacitāte, samazinot ūdens piesārņojumu</i> – <i>Trūkumi esošajās monitoringa un ziņošanas sistēmās BJR līmenī</i> – <i>Neefektīva barības vielu pārvaldību, kas palielina eitrofikāciju</i> – <i>Baltijas līmenī noteiktie mērķi (piemēram, HELCOM BJRP)</i>
6. tematiskais mērķis “Vides saglabāšana un aizsardzība un resursu efektīvas izmantošanas veicināšana”	Ieguldījumu prioritāte 6(g): Atbalstīt rūpniecisko pāreju uz resursu efektīvas izmantošanas ekonomiku, veicināt zaļo izaugsmi, ekoinovācijas un ekoloģisko raksturlielumu pārvaldību publiskajā un privātajā sektorā	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Atkarība no fosilo energoresursu importa</i> – <i>Augsts siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas līmenis</i> – <i>Zema energoefektivitāte un nepietiekama energotaupība programmas īstenošanas teritorijā</i> – <i>Eiropa 2020 mērķis: līdz 2020. gadam 20% patērētās enerģijas saražot no atjaunojamiem energoresursiem un palielināt energoefektivitāti par 20%</i> – <i>Vāja transnacionāla sadarbība jūras resursu un telpas ilgtspējīgā un efektīvā izmantošanā</i> – <i>Nepieciešamība samierināt pretējas intereses jūras resursu izmantošanā</i>

<p>7. tematiskais mērķis “Ilgtspējīga transporta un sastrēgumu novēršana galvenajās tīkla infrastruktūrās.</p>	<p>Ieguldījumu prioritāte 7(b): Pastiprināt reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglus, tostarp multimodālos mezglus, TEN-T infrastruktūrai</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Transporta tīkli/mezgli nav pilnībā savstarpēji izmantojami, un tos atdala jūra</i> – <i>Nepieciešamība paaugstināt transporta ilgtspējību</i> – <i>Attīstīts jūras transports uzlabo dzelzceļa un autoceļu transporta sistēmu jaudu</i> – <i>Transporta tīklu un ar to saistītu plānošanas un īstenošanas perspektīvu vajadzības ir dažādas</i> – <i>Ir nepieciešami savienojumi ar Transeiropas transporta tīklu</i> – <i>BJR ir attāli apvidi ar sarežģītu piekļuvi</i> – <i>Pašreizējās transporta sistēmas ietekmē demogrāfiskās izmaiņas</i>
<p>7. tematiskais mērķis “Ilgtspējīgas transporta nozares veicināšana un “šauru vietu” mazināšana galvenajās tīkla infrastruktūrās.</p>	<p>Ieguldījumu prioritāte 7(c): Attīstīt un uzlabot videi nekaitīgas (tostarp ar zemu trokšņa līmeni) un zemu oglekļa emisiju transporta sistēmas, tostarp iekšzemes ūdensceļus un jūras transportu, ostas, multimodālos savienojumus un lidostu infrastruktūru, lai veicinātu ilgtspējīgu reģionālo un vietējo mobilitāti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Lielāka kuģošanas drošība palīdz samazināt sadursmju skaitu</i> – <i>Nepieciešamība risināt jautājumus, kas saistīti ar kuģošanas negatīvo ietekmi uz vidi</i> – <i>Nepieciešamība piemērot jauno regulējumu par sēra emisijas samazināšanu</i> – <i>BJR ir skarbi klimata apstākļi, kas rada papildu risku jūras transportam</i> – <i>Pilsētu pasažieru un kravas pārvadājumu dažādie veidi veicina ilgtspējīgu pilsētu transporta sistēmu izveidi</i> – <i>Pilsētām ir jāpielāgo to infrastruktūra, jāizstrādā multimodālas pilsētu transporta sistēmas un jāmaina ieradumi, lai samazinātu oglekļa emisiju daudzumu</i>
<p>11. tematiskais mērķis “Publisko iestāžu un</p>	<p>Makroreģionālo un jūras baseinu stratēģiju izstrāde un saskaņošana (ņemot vērā tematisko</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Makroreģionāla stratēģija palīdz formulēt kopīgos</i>

iesaistīto personu institucionālo spēju un valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošana”	mērķi par publisko iestāžu un iesaistīto personu institucionālo spēju un valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošanu)	<p><i>politikas mērķus un labāk saskaņot ES politiku Baltijas jūras reģiona ietvaros.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Makroreģionāla stratēģija piedāvā transnacionālas sadarbības projektu platformu un palielina to ilgumu</i> - <i>Valsts iestāžu nepietiekama pieredze un spēja īstenot sarežģītus transnacionālus procesus</i> - <i>Nepieciešamība mobilizēt dažādus finansējuma avotus, lai īstenotu ES stratēģiju un partnervalstu kopīgās prioritātes</i> - <i>Nepieciešamība veicināt sadarbību ar ieinteresētajām pusēm partnervalstīs un stiprināt ES stratēģijas saikni ar partnervalstīm</i>
---	---	--

1.2. Finanšu piešķiruma pamatojums

Finanšu piešķiruma (piem, Savienības atbalsts) pamatojums katram tematiskajam mērķim un, attiecīgā gadījumā investīciju prioritātes pamatojums saskaņā ar tematiskās koncentrācijas prasībām, ņemot vērā ex-ante novērtējumu.

Kopējais ERAF piešķirums Programmai ir 263,830,658 euro, kā tas ir noteikts Komisijas ieviešanas lēmuma 2.pielikumā, izveidojot sadarbības programmu sarakstu un norādot kopējo Eiropas Reģionālās un attīstības fonda atbalsta apjomu katrai Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa programmai 2014.-2020.gada plānošanas periodam.

Balstoties uz vajadzību analīzi un stratēģiski apsverot galvenos Baltijas jūras reģiona izaicinājumus un iespējas, Apvienotā Programmēšanas komiteja vienojās rezervēt lielāko daļu finansējuma, lai atbalstītu projektus 1.prioritārajā virzienā „Inovācijas spējas” (pamatojoties uz 1.tematisko mērķi, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.1303/2013 9.pantā), 2.prioritārajā virzienā „Efektīva dabas resursu pārvaldība” (pamatojoties uz 6.tematisko mērķi, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.1303/2013 9.pantā), un 3.prioritārajā virzienā „Ilgspējīga transporta nozare” (pamatojoties uz 7.tematisko mērķi, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.1303/2013 9.pantā). Šajā prioritāro virzienu grupā tika panākta vienošanās likt ievērojami augstāku uzsvāru uz 1.un 2.prioritāro virzienu (katram 32% no kopējā ERAF piešķiruma) nekā uz 3.prioritāro virzienu (25% no kopējā ERAF piešķiruma). Šāds finansējuma sadalījums ir saskaņā ar „Eiropa 2020” mērķiem, kā arī prioritātēm, kas ir noteiktas Baltijas jūras reģiona stratēģiskās plānošanas dokumentos (ESSBJR un Krievijas Ziemeļu-Rietumu stratēģija, kā arī identificētas ES un Krievijas darba grupā par kopīgajām reģionālajām interesēm.

Finansējums 4.prioritārajam virzienam „Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai” (pamatojoties uz 11.tematisko mērķi, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.1303/2013 9.pantā) noteikts 5% no kopējā ERAF piešķiruma pamatojoties uz detalizētu vajadzību analīzi dažādām atbalsta aktivitātēm makro reģionālo stratēģiju īstenošanai.

Papildus, panākta vienošanās novirzīt 6% no kopējā ERAF piešķiruma 5.prioritārajam virzienam „Tehniskā palīdzība” saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.1299/2013 17.pantam.

2. tabula: Sadarbības programmas investīciju stratēģijas pārskats

Mērķu analīze

Stiprināt teritoriālo integrāciju inovatīvākam, vieglāk pieejamam un ilgtspējīgākam Baltijas jūras reģionam

1. prioritārais virziens “Inovācijas spējas”		2. prioritārais virziens “Efektīva dabas resursu pārvaldība”		3. prioritārais virziens “Ilgtspējīga transporta nozare”		4. prioritārais virziens “Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai”
1. tematiskais mērķis “Pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovāciju veicināšana”		6. tematiskais mērķis “Vides saglabāšana un aizsardzība un resursu efektīvas izmantošanas veicināšana”		7. tematiskais mērķis “Ilgtspējīgas transporta nozares veicināšana un sastrēgumu novēršana galvenajās tīkla infrastruktūrās”		11. tematiskais mērķis “Publisko iestāžu un iesaistīto personu institucionālo spēju un valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošana”
Investīciju prioritāte 1(a): “Pētniecība & inovāciju infrastruktūra & kapacitāte”	Investīciju prioritāte 1(b): “Viedā specializācija”	Investīciju prioritāte 6(b): “Investīcijas ūdensapgādes nozarē”	Investīciju prioritāte 6(g): “Resursu izmantošanas ziņā efektīva ekonomika”	Investīciju prioritāte 7(b): “Sekundāro un terciāro mezglu savienošana ar TEN-T infrastruktūru”	Investīciju prioritāte 7(c): “Videi nekaitīgas transporta sistēmas ar zemu oglekļa emisijas līmeni”	Investīciju prioritāte 11: “Makroreģionu un jūras baseina stratēģijas”
Konkrētais mērķis 1.1. Pētniecības un inovāciju infrastruktūra	Konkrētais mērķis 1.2. Viedā specializācija 1.3. Ar tehnoloģijām nesaistītas inovācija	Konkrētais mērķis 2.1 Tīri ūdeņi	Konkrētais mērķis 2.2 Atjaunojamie energoresursi 2.3 Energoefektivitāte 2.4 Resursu izmantošanas ziņā efektīva jūras nozaru izaugsme	Konkrētais mērķis 3.1 Transporta veidu kombinēšana 3.2 Piekļuve attālākiem apvidiem vai apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskas izmaiņas	Konkrētais mērķis 3.3 Drošība jūrā 3.4 Videi draudzīga kuģošana 3.5 Videi nekaitīga mobilitāte pilsētās	Konkrētais mērķis 4.1. Sākuma kapitāls 4.2. Makroreģionu sadarbības koordinēšana

Prioritārais virziens	ERAF atbalsts (EUR)	Daļa (%) no kopējā Savienības atbalsta sadarbības programmai (katram fondam) ⁴			Tematiskie mērķi ⁵	Investīciju prioritātes ⁶	Konkrētie mērķi, kas atbilst investīciju prioritātēm	Rezultātu rādītāji, kas atbilst konkrētajam mērķim
		ERAF ⁷	ENI ⁸ (attiecīgā gadījumā)	IPA ⁹ (attiecīgā gadījumā)				
1	84,425,811	32%			1.tematiskais mērķis	<i>Investīciju prioritāte 1(a)</i> <i>Investīciju prioritāte 1(b)</i>	1.1.Pētniecības un inovāciju infrastruktūra 1.2.Viedā specializācija 1.3, Ar tehnoloģijām nesaistītas inovācija	1.1.Pētniecības un inovāciju infrastruktūra Pētniecības un inovāciju infrastruktūras kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu inovāciju ieviešanu tirgū 1.2.Viedā specializācija Inovācijas nozaru pārstāvju (inovāciju starpnieku, iestāžu, pētniecības organizāciju, uzņēmumu) kapacitāte piemērot viedās specializācijas stratēģijas 1.3, Ar tehnoloģijām nesaistītas inovācijas

- ⁴ ENI un IPA atbalsta daļa ir atkarīga no izvēlētā pārvaldes modeļa.
⁵ Tematiskā mērķa nosaukums (nav piemērojams tehniskajai palīdzībai).
⁶ Ieguldījumu prioritātes nosaukums (nav piemērojams tehniskajai palīdzībai).
⁷ Eiropas Reģionālās attīstības fonds
⁸ Eiropas kaimiņattiecību instruments
⁹ Pirmspievienošanās palīdzības instruments

								Inovācijas nozares pārstāvju (inovāciju starpnieku, iestāžu, pētniecības organizāciju, uzņēmumu) kapacitāte īstenot pasākumus, lai sekmētu ar tehnoloģiskām nesaistītu inovāciju ieviešanu tirgū.
2	84,425,811	32%			6.tematiskais mērķis	Investīciju prioritāte 6 (b) Investīciju prioritāte 6 (g)	2.1.Tīri ūdeņi 2.2.Atjaunojamie energoresursi 2.3.Energoefektivitāte 2.4.Resursu izmantošanas ziņā efektīva jūras nozaru izaugsme	2.1.Tīri ūdeņi Valsts iestāžu un nozaru pārstāvju (no ūdens apsaimniekošanas, lauksaimniecības, mežniecības, zivsaimniecības u.c. nozarēm) kapacitāte īstenot pasākumus, lai mazinātu barības vielu ieplūdi un bīstamo vielu izvadīšanu 2.2.Atjaunojamie energoresursi Publiskā un privātā sektora dalībnieku (valsts, enerģētikas aģentūru, atkritumu apsaimniekošanas, mežniecības, lauksaimniecības konsultantu, uzņēmumu, NVO) kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu ilgtspējīgu atjaunojamo enerģijas resursu izmantošanu 2.3.Energoefektivitāte

								<p>Publiskā un privātā sektora dalībnieku (valsts iestāžu, enerģētikas aģentūru, uzņēmumu, NVO) kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu energoefektivitāti</p> <p>2.4.Resursu izmantošanas ziņā efektīva jūras nozaru izaugsme</p> <p>Valsts iestāžu, uzņēmumu, NVO kapacitāte īstenot pasākumus, lai sekmētu ilgtspējīgas biznesa iespējas jūras nozaru izaugsme</p>
3	65,957,665	25%			7.tematiskais mērķis	<p>Investīciju prioritāte 7 (b)</p> <p>Investīciju prioritāte 7 (c)</p>	<p>3.1.Transporta veidu kombinēšana</p> <p>3.2.Piekļuve attālākiem apvidiem vai apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskas izmaiņas</p> <p>3.3.Drošība jūrā</p> <p>3.4.Videi draudzīga kuģošana</p> <p>3.5.Videi nekaitīga mobilitāte pilsētās</p>	<p>3.1.Transporta veidu kombinēšana</p> <p>Publiskā un privātā transporta jomas dalībnieku (publisko iestāžu, loģistikas un transporta operatoru, ostu, starpvaldību un pētniecības organizāciju) kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu transporta veidu un sistēmu sadarbību</p> <p>3.2.Piekļuve attālākiem apvidiem vai apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskas izmaiņas</p>

								<p>Publisko un privāto transporta jomas dalībnieku (publisko iestāžu, loģistikas un transporta operatoru) kapacitāte īstenot ekonomiski efektīvus risinājumus attālo apgabalu un demogrāfisko pārmaiņu ietekmēto teritoriju pieejamības uzlabošanai</p> <p>3.3.Drošība jūrā</p> <p>Jūras nozares dalībnieku (jūras administrācijas, glābšanas dienestu, pārvaldes iestāžu, pārvadājumu operatoru, pētniecības un starpvaldību organizāciju) kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu jūras aizsardzību un drošību</p> <p>3.4.Videi draudzīga kuģošana</p> <p>Jūras nozares dalībnieku (jūras administrācijas, glābšanas dienestu, pārvaldes iestāžu, pārvadājumu operatoru, pētniecības un starpvaldību organizāciju) kapacitāte īstenot pasākumus, lai mazinātu pārvadāšanas negatīvo ietekmi uz jūras vidi</p> <p>3.5.Videi nekaitīga</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

								<p>mobilitāte pilsētās</p> <p>Pilsētu transporta jomas dalībnieku (publisko iestāžu, ostu, infrastruktūru nodrošinātāju un operatoru) kapacitāte īstenot videi nekaitīgus transporta risinājumus pilsētu teritorijās</p>
4	13,191,532	5%			11.tematiskais mērķis	<p>Investīciju prioritāte 11</p> <p>Investīciju prioritāte 11</p>	<p>4.1.Sākuma kapitāls</p> <p>4.2.Makroreģionu sadarbības koordinēšana</p>	<p>4.1.Sākuma kapitāls</p> <p>Finansējuma apjoms projektiem, kas īsteno ESSBJR</p> <p>Organizāciju skaits no partnervalstīm, kas sadarbojas kopīgu projektu izstrādē</p> <p>4.2.Makroreģionu sadarbības koordinēšana</p> <p>ESSBJR prioritāro jomu un horizontālo rīcību attiecība (%), kas sekmē kopīgu prioritāšu īstenošanu ar partnervalstīm</p>

2. IEDAĻA

PRIORITĀRIE VIRZIENI

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2.punkta b) un c) apakšpunkts)

2.A Apraksts par prioritārajiem virzieniem, kas nav tehniskā palīdzība

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkts)

2.A.1. Prioritārais virziens nr. 1 „Inovācijas spējas”

2.A.2. Pamatojums par tāda prioritārā virziena noteikšanu, kas aptver vairāk nekā vienu tematisko mērķi (attiecīgā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8.panta 1.punkts)

Nepiemēro

<i>Prioritārā virziena ID</i>	Prioritāte nr. 1
<i>Prioritārā virziena nosaukums</i>	Inovācijas spējas

☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots tikai, izmantojot finanšu instrumentus	
☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots tikai, izmantojot finanšu instrumentus, kas izveidoti Savienības līmenī	
☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots, izmantojot sabiedrības virzītu vietējo attīstību	

2.A.3. Fonds un Savienības atbalsta aprēķina pamats (atkārtoti katram fondam un prioritārajam virzienam)

<i>Fonds</i>	<i>Eiropas Savienības fondi (ERAF un EKI)</i>
--------------	---

<i>Aprēķina pamats (kopējie atbilstīgie izdevumi vai atbilstīgie publiskie izdevumi)</i>	<i>Kopējie atbilstīgie izdevumi</i>
--	-------------------------------------

2.A.4. Investīciju prioritāte (atkārtoti katrai investīciju prioritātei, uz kuru attiecas prioritārais virziens)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Uzlabot pētniecību un inovāciju (P&I) infrastruktūru un spēju attīstīt P&I izcilību, kā arī veicināt kompetences centrus, jo īpaši Eiropas nozīmes centru, izveidi</i>
-------------------------------	---

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Sekmēt uzņēmumu investīcijas pētniecībā un inovācijās, veidot saiknes un sinerģiju starp uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes centriem un augstākās izglītības nozari, jo īpaši veicinot investīcijas produktu un pakalpojumu attīstībā, tehnoloģiju nodošanu, sociālās inovācijas, ekoinovācijas, sabiedrisko pakalpojumu lietotnes, pieprasījuma stimulēšanu, tīklu veidošanu, klasteru izveidi un atvērtās inovācijas ar viedās specializācijas palīdzību un atbalstot tehnoloģisko un lietišķo pētniecību, izmēģinājuma projektus, ražojumu apstiprināšanu to agrīnā izstrādes stadijā, ražošanas spēju palielināšanu un pirmo ražošanu, jo īpaši attiecībā uz svarīgākajām pamattehnoloģijām un universālo tehnoloģiju izplatīšanu</i>
-------------------------------	--

2.A.5. Konkrētie mērķi, kas atbilst investīciju prioritātei, un paredzamie rezultāti (atkārtoti katram konkrētajam mērķim, uz kuru attiecas investīciju prioritāte)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punkts)

<i>ID</i>	<i>Investīciju prioritāte: Uzlabot pētniecību un inovāciju (P&I) infrastruktūru un spēju attīstīt P&I izcilību, kā arī veicināt kompetences centrus, jo īpaši Eiropas nozīmes centru, izveidi</i>
-----------	---

<i>Konkrētais mērķis</i>	<p>1.1. Pētniecības un inovāciju infrastruktūra</p> <p>Veicināt inovāciju ieviešanu tirgū, pamatojoties uz pētniecības un inovāciju infrastruktūras un to lietotāju kapacitātes uzlabošanu.</p>
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Eiropas Savienības atbalstu</i>	<p>Uzlabotas pētniecības un inovāciju infrastruktūru, kā arī to lietotāju iespējas, kas ļauj palielināt inovāciju ieviešanu tirgū.</p> <p>Tas ļauj daudz efektīvāk izmantot jau esošās pētniecības un inovāciju infrastruktūras, tādējādi uzlabojot inovāciju jomas attīstību BJR.</p>

<i>ID</i>	<p><i>Investīciju prioritāte: Veicināt uzņēmumu ieguldījumus pētniecībā un inovācijās, veidot saiknes un sinerģiju starp uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes centriem un augstākās izglītības nozari, jo īpaši veicinot investīcijas produktu un pakalpojumu attīstībā, tehnoloģiju nodošanu, sociālās inovācijas, ekoinovācijas, sabiedrisko pakalpojumu lietotnes, pieprasījuma stimulēšanu, tīklu veidošanu, klasteru izveidi un atvērtās inovācijas ar viedās specializācijas palīdzību un atbalstot tehnoloģisko un lietišķo pētniecību, izmēģinājuma projektus, ražojumu apstiprināšanu to agrīnā izstrādes stadijā, ražošanas spēju palielināšanu un pirmo ražošanu, jo īpaši attiecībā uz svarīgākajām pamattehnoloģijām un universālo tehnoloģiju izplatīšanu.</i></p>
<i>Konkrētais mērķis</i>	<p>1.2. Viedā specializācija</p> <p>Veicināt izaugsmes iespējas, pamatojoties uz lielākām inovāciju nozares pārstāvju iespējām piemērot viedās specializācijas pieeju</p>
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Eiropas Savienības atbalstu</i>	<p>Lielākas inovāciju nozares pārstāvju (inovāciju starpnieku, iestāžu, pētniecības iestāžu, uzņēmumu) iespējas piemērot viedās specializācijas pieeju.</p> <p>Tas paver ar ievērojamām specializācijas jomām saistītas BJR izaugsmes iespējas.</p>

<p><i>ID</i></p>	<p><i>Investīciju prioritāte: Veicināt uzņēmumu ieguldījumus pētniecībā un inovācijās, veidot saiknes un sinerģiju starp uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes centriem un augstākās izglītības nozari, jo īpaši veicinot investīcijas produktu un pakalpojumu attīstībā, tehnoloģiju nodošanu, sociālās inovācijas, ekoinovācijas, sabiedrisko pakalpojumu lietotnes, pieprasījuma stimulēšanu, tīklu veidošanu, klasteru izveidi un atvērtās inovācijas ar viedās specializācijas palīdzību un atbalstot tehnoloģisko un lietišķo pētniecību, izmēģinājuma projektus, ražojumu apstiprināšanu to agrīnā izstrādes stadijā, ražošanas spēju palielināšanu un pirmo ražošanu, jo īpaši attiecībā uz svarīgākajām pamattehnoloģijām un universālo tehnoloģiju izplatīšanu.</i></p>
<p><i>Konkrētais mērķis</i></p>	<p>1.3. Ar tehnoloģijām nesaistītas inovācijas Palielinot inovāciju nozares pārstāvju iespējas, sekmēt Baltijas jūras reģiona darbību ar tehnoloģijām nesaistītu inovāciju izstrādē</p>
<p><i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Eiropas Savienības atbalstu</i></p>	<p>Lielākas inovāciju nozares pārstāvju (inovāciju starpnieku, iestāžu, pētniecības iestāžu, uzņēmumu) iespējas uzlabot ar tehnoloģijām nesaistītu inovāciju apstākļus</p> <p>Tas palielina BJR iespējas radīt ar tehnoloģijām nesaistītas inovācijas, kā arī sniedz attīstības iespējas tehnoloģiski mazāk attīstītiem reģioniem.</p>

3. tabula: Konkrētās programmas rezultāta rādītāji (katram konkrētajam mērķim)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) punkts)

Konkrētais mērķis nr. 1.1. Pētniecības un inovāciju infrastruktūra

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ¹⁰	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Pētniecības un inovāciju infrastruktūras kapacitāte ¹¹ īstenot pasākumus, lai palielinātu inovāciju ieviešanu tirgū	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīva analīze programmas sākumā – nosakot trūkumus kapacitātē	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc ekspertu semināriem ¹² attiecīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā	Izvērtējums Programmas vidūposmā 2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā

Konkrētais mērķis nr. 1.2. Viedā specializācija

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023)	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Publiskā un privātā sektora dalībnieku (valsts, enerģētikas aģentūru, atkritumu	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Kvalitatīva situācijas analīze programmas	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc attiecīgās jomas	Aptaujas un ekspertu semināri	Izvērtējums Programmas vidūposmā

¹⁰ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

¹¹ Iespēju/kapacitātes definīcija: skatīt 1. nodaļu Programmas stratēģija

¹² Semināra definīciju skatīt tekstā iepriekš minētajā zemteksta piezīmē

	apsaimniekošanas, mežniecības, lauksaimniecības konsultantu, uzņēmumu, NVO) kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu ilgtspējīgu atjaunojamo enerģijas resursu izmantošanu		sākumā, nosakot trūkumus kapacitātē		ekspertu semināriem.	attiecīgajā jomā	2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā
--	---	--	-------------------------------------	--	----------------------	------------------	---

Konkrētais *mērķis nr. 1.3. Ar tehnoloģijām nesaistītas inovācijas*

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023)	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Inovācijas nozares pārstāvju (inovāciju starpnieku, iestāžu, pētniecības organizāciju, uzņēmumu) kapacitāte īstenot pasākumus, lai sekmētu ar tehnoloģiskām nesaistītu inovāciju ieviešanu tirgū.	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Kvalitatīva situācijas analīze programmas sākumā, nosakot trūkumus kapacitātē	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc attiecīgās jomas ekspertu semināriem.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā	Izvērtējums Programmas vidūposmā 2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā

2.A.6. Atbalstāmās darbības saistībā ar investīciju prioritāti (katrai investīciju prioritātei)

2.A.6.1. Atbalstāmo darbību veida un piemēru apraksts un to paredzamā ieguldījuma konkrēto mērķu sasniegšanā apraksts, tostarp attiecīgā gadījumā norādot galvenās mērķgrupas, konkrētas mērķteritorijas, atbalsta saņēmēju veidus.

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Uzlabot pētniecību un inovāciju (P&I) infrastruktūru un spēju attīstīt P&I izcilību, kā arī veicināt kompetences centrus, jo īpaši Eiropas nozīmes centru, izveidi</i>
-------------------------------	---

Konkrētais mērķis nr. 1.1. Pētniecības un inovācijas infrastruktūra

Veicināt inovāciju ieviešanu tirgū, pamatojoties uz pētniecības un inovāciju infrastruktūras¹³ un to lietotāju kapacitātes uzlabošanu.

Baltijas jūras reģionā ir daudz pētniecības un inovāciju infrastruktūras (piemēram, liela mēroga pētniecības instrumenti, izmēģinājuma iekārtas, datubāzes, bioloģiskie arhīvi, laboratorijas, ātrgaitas komunikāciju tīkli, tehnoloģiju un inovāciju centri, klasteri, tehnoloģiju un zinātniskie parki, tehnoloģiju inkubatori, kā arī citas saistītas organizācijas). Taču esošā infrastruktūra nav vienlīdzīgi izplatīta, savstarpēji saistības un netiek optimāli izmantotas. Turklāt trūkst koordinētas sistēmas, kas ļautu labāk pārvaldīt infrastruktūras iekārtas. Šādai pārvaldībai būtu jāiekļauj lietotāja vajadzību novērtējumu, iekārtu izmantošanas optimizāciju un saiknes izveidi starp Baltijas jūras reģionā, ES valstīs, kā arī ārpus ES robežām esošajiem resursiem.

Turklāt, lai uzlabotu pētniecības un inovāciju infrastruktūras pārvaldību, transnacionālā līmenī ir vēra ņemams kopīgu darbību potenciāls. Šādām darbībām būtu:

- jānodrošina resursu ilgtspējība;
- resursu optimāla apmaiņa;
- datu apmaiņa;
- pētniecības pārvēršana saimnieciskā darbībā.

Lai palielinātu inovāciju ieviešanu tirgū, programma konkrētā mērķa ietvaros mēģina uzlabot pētniecības un inovāciju infrastruktūru iestāžu iespējas pašām efektīvā veidā pārvaldīt to resursus un sniegt rezultātus, pamatojoties uz pieejamo resursu kombināciju un iespējām/kapacitāti dažādos reģionos/valstīs. Programma cenšas uzlabot infrastruktūru spēju piesaistīt ārējos lietotājus un nodrošināt ārējo finansējumu, kā arī saskaņot to mēģinājumus ar dažādām pētniecības un inovāciju infrastruktūrām.

Ieguldījumu prioritāte cenšas no jauna apstiprināt privātā sektora lomu, lai uzlabotu transnacionālo saikni starp infrastruktūrām un to lietotājiem, tādējādi veicinot plašāku

¹³ Dokumentā lietotais termins „pētniecības infrastruktūra” attiecas uz zinātniskajai un tehnoloģiskajai sabiedrībai fundamentālo vai lietišķo pētījumu veikšanai nepieciešamo aprīkojumu, resursiem vai pakalpojumiem visās zinātniskajās un tehnoloģiskajās jomās, piemēram, izmēģinājuma iekārtām, krājumiem, depozitārijiem, novērošanas iekārtām, sinhrotroniem. Taču termins „inovāciju infrastruktūras” ietver iestādes, kas izveidotas inovāciju iespēju atbalsta veicināšanai, piemēram, tehnoloģiskos centrus, klasterus, tehnoloģiskos un zinātniskos parkus, tehnoloģiju inkubatorus un citas atbilstošas organizācijas.

pētniecības izplatīšanu tirgū. Darbību testēšanā un izmēģināšanā vajadzētu iesaistīt vairāku veidu uzņēmumus (īpaši MVU), tajās vajadzētu iesaistīties arī pētniecības un inovāciju infrastruktūru lietotājiem. Papildus uzsvars tiek likts uz uzņēmumu kapacitāti iesaistīties kā zināšanu pārneses sniedzējiem infrastruktūru agrīnās plānošanas un identifikācijas posmā. Tajā pašā laikā nepieciešamība pēc uz pieprasījumu vairāk balstītu pētniecību tiek veicināta ar publiskā sektora kapacitātes veidošanas pasākumiem, kas veicina to aktīvu iesaisti konkrētas inovācijas pieprasījuma veidošanā.

Kā atbilde uz pētniecības un inovāciju infrastruktūras risku palikt vecām līdz ar straujām tehnoloģisku un ar tehnoloģijām nesaistītu inovāciju attīstību, kā arī iesaistīto dalībnieku pieprasījuma izmaiņām, programma mēģina atbalstīt infrastruktūru novērošanas un novērtēšanas struktūras.

Liela uzmanība tiks pievērsta projektiem, kas atbalsta pētniecības un inovāciju infrastruktūras, kas veicina BJR jomu attīstīšanu. Šīs jomas ietver IKT, lauksaimniecības pārtika, veselības aprūpe/fiziskās labsajūtas uzlabošana, biotehnoloģijas, ekoloģiski tīras tehnoloģijas, enerģija (jo īpaši atjaunojamā), progresīvie materiāli, jūrniecības nozare u.c. Tajā pašā laikā inovāciju un pētniecības iestāžu darbības vajadzētu uztvert kā atbildi lieliem sabiedrības izaicinājumiem, kas saistīti ar klimata pārmaiņām, ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, pārtikas nodrošinājumu un sabiedrības novecošanos, kas veicina starpnozaru sadarbību un risinājumu izveidi. Lai to sasniegtu, būtu jāpadomā arī par bezpeļņas organizāciju iesaistes veidiem un to zināšanu pārneses izmantošanu.

Darbību piemēri:

- Pētniecības un inovāciju pārvaldības izaicinājumu noteikšana, kam seko kopīgu apmācību programmu sagatavošana infrastruktūras operatoriem, mehānismu izstrāde, kas nodrošina izmaksu ziņā efektīvu resursu izmantošanu un labāku zinātnisko rezultātu izmantošanu;
- Dažādu dalībnieku apzināšana un to nozīmes palielināšana (tai skaitā publiskā sektora) pētniecības infrastruktūru attīstībā, kā arī konkrētu pētniecības iespēju novērošanas un pieprasījuma apmierināšanas struktūru izveidošana;
- Iniciatīvu un finansēšanas shēmu izstrāde, lai uzlabotu sadarbību starp pētniecības un inovāciju infrastruktūru nodrošinātājiem, valsts sektoru kā inovāciju izveides veicinātāju un patērētāju, kā arī citām kopienām (īpaši MVU), jo īpaši pētīt un ieviešot zemu izmaksu MVU shēmas BJR nozīmes nozarēs;
- Izmēģinājuma standu funkcionalitātes optimizācija un sinerģija, piemēram, veicot kopīgus izmēģinājumus testgultnes iekārtās ar mērķi noteikt, apgūt un veicināt labāku šādu infrastruktūru izmantošanas praksi vai arī apvienot vairāku testgultnes iekārtu iespējas un starp tām izveidot kopīgas izmantošanas iespējas;
- Lielu BJR sabiedrības problēmu risinājumu meklēšana, kas balstīta uz kopīgu pētniecību, ar mērķi izpētīt visefektīvākās sadarbības shēmas pētniecības kopienu, publiskā sektora un uzņēmējdarbības sektora vidū (īpaši MVU);
- Reģionu tīkla izveidošana ar mērķi efektīvāk izmantot esošās vai plānot jaunas pētniecības un inovāciju infrastruktūras.

Galvenās mērķa grupas:

- Valsts iestādes/ institūcijas, kas atbildīgas par pētniecības un inovāciju infrastruktūru plānošanu un novērtēšanu;
- Organizācijas, kas vada esošās pētniecības un inovāciju infrastruktūras un potenciālie infrastruktūras plānošanas vadītāji;
- Programmu pārvaldes iestādes, kas finansē investīcijas pētniecības un inovāciju infrastruktūrās;
- Pētniecības un inovāciju infrastruktūras lietotāji, kas pārstāv zinātnes un uzņēmējdarbības jomu ar īpašu uzsvāru uz MVU;
- Tehnoloģiju pārneses centri;
- Reģionālās attīstības un plānošanas aģentūras/ iestādes.

Jaunu projektu priekšlikumos būtu jāņem vērā Baltijas jūras reģiona programmas 2007. – 2013. gadam finansēto projektu sasniegumi. Sevišķi projekts „SCIENCE LINK”, kas atbalstīja individuāli attīstītu pasākumu un analītisku metožu lietotājus atbilstoši to pētniecības un attīstības prasībām. Savukārt projekts „Technet_nano” izveidoja transnacionālu tīru istabu un pētniecības iekārtu tīklu mikro un nano tehnoloģijās, lai sekmētu MVU pieeju tiem.

Ģeogrāfiskais pārklājums:

Visa Baltijas jūras reģiona teritorija. Jo īpaši tiek atbalstītas partnerības, kas ietver partnerus no dienvidaustrumu reģiona daļas. Lai stiprinātu jau izveidotos tīklus, programmā paredzēta arī sadarbība ar dalībniekiem, kas atrodas ārpus oficiālajām BJR robežām.

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Veicināt uzņēmumu ieguldījumus pētniecībā un inovācijās, veidot saiknes un sinerģiju starp uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes centriem un augstākās izglītības nozari, jo īpaši veicinot investīcijas produktu un pakalpojumu attīstībā, tehnoloģiju nodošanu, sociālās inovācijas, eko-inovācijas, sabiedrisko pakalpojumu lietotnes, pieprasījuma stimulāciju, tīklu veidošanu, klasteru izveidi un atvērto inovāciju ar viedās specializācijas palīdzību un atbalstot tehnoloģisko un lietišķo pētniecību, izmēģinājuma projektus, produktu apstiprināšanu to agrīnā izstrādes stadijā, ražošanas spēju palielināšanu un pirmā ražošana, jo īpaši attiecībā uz svarīgākajām pamattehnoloģijām un vispārējo tehnoloģiju izplatīšanu.</i>
-------------------------------	---

Konkrētais mērķis nr. 1.2. Viedā specializācija

Palielināt izaugsmes iespējas, pamatojoties uz lielākām inovāciju nozares pārstāvju iespējām piemērot viedās specializācijas pieeju

Baltijas jūras reģionā (BJR) ir raksturīgi atšķirīgi inovāciju snieguma līmeņi. Tā kā BJR ir daudzveidīgs reģions, tam ir iespējas tā neviendabīgumu izmantot kā priekšrocību, tādējādi iegūstot unikālas viedo zināšanu kombinācijas, kas ļauj rast jaunus risinājumus sociālajām un tirgus vajadzībām. Lai apgūtu neizmantoto BJR inovāciju potenciālu, reģionālo iespēju

veidošanai galvenokārt vajadzētu pievērst uzmanību inovāciju atbalsta pasākumu dažādošanai, kas būtu piemēroti esošajām iespējām un pieejamajām speciālajām zināšanām.

Ņemot vērā reģiona neviendabīgumu, kā arī Eiropa 2020 mērķus, BJR nepieciešama inovāciju sekmēšana, kas vairāk balstīta uz attiecīgo vietu un pieprasījumu. To iespējams īstenot, piemēram, ar viedās specializācijas palīdzību. Viedā specializācija ļauj nošķirt inovāciju veidus atbilstoši konkrētās teritorijas iespējām un vajadzībām. Turklāt izaicinājums ir mobilizēt iekšējos līdzekļus un resursus jomām, kurās valsts vai reģions ir specializējies. Tas ietver teritorijas, kurās ir progresīvās tehnoloģijas, kā arī ar tehnoloģijām bnesaistītas teritorijas, piemēram, kultūras un radošajām industrijām, tūrismu u.c. Viedā specializācija uzskatāma arī par vienu no veidiem kā reaģēt uz sociālajām problēmām, piemēram, klimata izmaiņas, „zaļās“ izaugsmes, sabiedrības novecošanās, demogrāfiskās izmaiņas utt.. Viedās specializācijas piemērošanas atbalstīšana ir svarīga, lai reģionā un BJR valstīs veicinātu daudzsološas specializācijas jomas, kā rezultātā veidojas jaunas saimnieciskās darbības.

Lai gan kā izaicinājums ir reģionālo un nacionālo iestāžu pieredzes trūkums, lai izstrādātu un īstenotu viedās specializācijas stratēģijas. Tikai daži BJR reģioniem ir funkcionējošas viedās specializācijas stratēģijas, tādējādi radot vāju sagatavotības līmeni viedās specializācijas pieejas praktiskai pielietošanai. Kā priekšnosacījums viedās specializācijas pielietošanai ir viedās specializācijas stratēģiju un īstenošanas iespēju veicināšana. Lai sekmētu viedo specializāciju, programma izmanto starpvalstu pieeju – mācīšanos no līdzīgām valstīm. Turklāt, lai atvērtu jaunas izaugsmes iespējas BJR, šī konkrētā mērķa ietvaros Programmas mērķis ir palielināt inovāciju nozares pārstāvju (inovāciju starpnieku, iestāžu, pētniecības iestāžu, uzņēmumu) iespējas strādāt ar viedās specializācijas pieeju.

Lai pārvarētu grūtības, kas saistītas ar viedās specializācijas jēdziena praktisko piemērošanu, Programma galvenokārt cenšas atbalstīt inovāciju starpnieku (piemēram, tehnoloģiju centru, tirdzniecības palātu, inovāciju aģentūru attīstību), kā arī bezpeļņas organizāciju iespējas strādāt ar šo pieeju. Tai pat laikā uzņēmumu iesaiste (jo īpaši MVU) ir uzskatāma par ļoti svarīgu jaunu ekonomisko iespēju atklāšanā, apvienojot esošās zināšanas ar reģiona zināšanām, resursiem un iespējām. Taču tam var būt nepieciešama ārpus BJR esošu resursu (piemēram, zinātnības, cilvēkkapitāla, piekļuves tīklu) iegūšana.

Darbību piemēri:

- Alianšu veidošana starp dažādām pētniecības un inovāciju vidēm ar vadošu kompetenci, šādā veidā parādās šī unikālā viedā iespēju kombinācija ar labām iespējām atrast jaunus risinājumus lieliem sabiedrības izaicinājumiem un tirgus vajadzībām;
- Sadarbības struktūru izveide, lai iegūtu inovāciju ieviešanas spējas (arī ārpus BJR), kas nepieciešamas, lai kļūtu globāli konkurētspējīgs, identificētu nišas globālajā tirgū un kļūtu par saistošu partneri labākajai videi pasaulē;
- Platformu izveide, kas ļautu nodot zināšanas un veidot starpreģionu sinerģijas reģionālo viedās specializācijas stratēģiju attīstīšanā ar īpašu fokusu uz uzņēmējdarbības dalībnieku un esošo tīklu iesaisti daudzsološu specializācijas jomu attīstīšanā;
- Pasākumu izveide un vadīšana reģioniem, kas ļauj apmainīties ar pieredzi par viedās specializācijas īstenošanu, piemēram, kultūras un radošo industriju jomā specializējušos reģionu tīklu veidošanu.

Galvenās mērķa grupas:

- Valsts iestādes/institūcijas, kas iesaistītas inovāciju sistēmu veidošanā;
- Uzņēmumi (īpaša uzmanība tiek pievērsta MVU līdzdalībai, tai skaitā tiem, kas strādā pakalpojumu sektorā)
- Akadēmiskās un pētniecības iestādes;
- Inovāciju atbalsta tīkli un klasteri;
- Sociālie dalībnieki, piemēram, NVO, kas veicina radošā potenciāla apgūšanu, sociālie uzņēmumi u.c.
- Reģionālās attīstības un plānošanas aģentūras/iestādes.

Konkrētais mērķis nr. 1.3. Ar tehnoloģijām nesaistītas inovācijas

Palielinot inovāciju nozares pārstāvju iespējas, sekmēt Baltijas jūras reģiona darbību ar tehnoloģijām nesaistītu inovāciju izstrādē

Pašlaik inovāciju atbalsta mehānismi BJR ir paredzēti tehnoloģiskajām inovācijām, tomēr ar tehnoloģijām nesaistītu inovāciju potenciāla izmantošana netiek pilnībā apzināta BJR. Ņemot vērā dažādus inovāciju attīstības līmeņus, kā arī esošos inovāciju atbalsta pasākumus, Programmā pieņemts, ka nepieciešama lielāka atvērtība ar tehnoloģijām nesaistītiem aspektiem, lai ļautu reģioniem, kas tehnoloģiskā ziņā atpaliek, palielināt to inovāciju potenciālu. Šiem reģioniem iezīmējas aktīvi, kam ir potenciāls tikt izmantoti uzlabojot ar tehnoloģijām nesaistītu inovāciju potenciālu. Apzinoties faktu, ka bieži vien tehnoloģisko inovāciju veiksmīga darbība ir atkarīga no daudzām blakus esošajām ar tehnoloģijām nesaistītām inovācijām (piemēram, biznesa veida inovācijas), sagaidāms, ka atbalstot ar tehnoloģijām nesaistītu inovāciju atbalsta pasākumus tiks sekmēta esošā inovāciju attīstības darbība reģionā.

Turklāt, BJR parāda lieliskas sinerģiju izmantošanas iespējas starp pētniecības un inovāciju politikām, kas nepieciešamas, lai uzlabotu konkurētspēju un saimnieciskās darbības rādītājus, kā arī politikām, kas nepieciešamas plašu sabiedrības problēmu risināšanā kā klimata pārmaiņas, enerģija, resursu efektīva izmantošana, pārtikas nodrošināšana, labklājība, veselība un demogrāfiskās pārmaiņas.

Turklāt programmas intervences darbības ir paredzētas labvēlīgu ar tehnoloģijām nesaistītu inovāciju pamatnosacījumu izveidei. Programma šī specifiskā mērķa ietvaros cenšas atbalstīt darbības inovāciju nozares pārstāvju (inovāciju starpnieku, iestāžu, pētniecības iestāžu, uzņēmumu) iespēju palielināšanai ar tehnoloģijām nesaistītu inovāciju radīšanā.

Šī konkrētā mērķa ietvaros zināmu uzmanību vajadzētu pievērst sociālajām inovācijām, tai skaitā, dzimumu līdztiesības perspektīvai, kā arī kultūras, radošo industriju un tūrisma izaugsmes iespējām. Ar tehnoloģijām nesaistīto inovāciju jomai arī ir lielas ekonomiskās iespējas. Tādējādi būtu jāpadomā arī par konkrētiem pasākumiem inovāciju ieviešanas sekmēšanā ar uzņēmējdarbības palīdzību un atbalstu MVU izaugsmes un piekļuvei tirgum. Turklāt inovāciju bāzi ir plānots palielināt, iesaistot lietotājus, kas cita starpā ietver sadarbības izveidi ar bezpeļņas organizācijām un valsts iestādēm. Šajā gadījumā izziņas darbības uzskatāmas par priekšnosacījumu jaunu risinājumu atrašanā inovāciju ķēdē, sākot no pieprasījuma līdz gala lietotājiem.

Darbību piemēri:

- Darbības, kas apvieno tehnoloģiskās un ar tehnoloģijām nesaistītās pieejas, lai atbalstītu jaunu ideju (produktu, pakalpojumu un modeļu) sekmēšanu un izmantošanu efektīvāk nekā esošās pieejas, ietverot ierosināto ideju apstiprināšanu ar tiešu lietotāju iesaisti, piemēram, veidojot BJR mēroga tīklus, lai uzlabotu pārtikas nodrošināšanu vai atbalstot novecojošas sabiedrības labklājību ar inovatīviem risinājumiem, apvienojot IKT un veselības aprūpes jomas;
- Darbības, kas atbalsta uzņēmējdarbības iespēju, kas radušās no lielām sabiedrības problēmām, sekmēšanu un izmantošanu, piemēram, jaunu atbalsta veidu noteikšanu un īstenošanu augtas izaugsmes uzņēmumiem;
- Darbības (piemēram, iepriekš izveidotie tīkli, iniciatīvu un riska pārvaldības modeļi, pašvaldību iedzīvotāju iesaiste, bezpeļņas organizāciju iesaiste pakalpojumu plānošanā), kas paredzētas valsts pakalpojumu atjaunošanā ar inovāciju palīdzību, īpašu uzmanību pievēršot publiskā un privātā sektora partnerībām, lietotāju iesaistei, inovāciju sagādei un inovāciju kuponiem;
- Kopīgu lietotāju noteiktu iespēju integrēšanas vadlīniju izstrāde un īstenošana valsts un reģionālajos normatīvajos dokumentos;
- Kopīga produktu un pakalpojumu izstrāde (piemēram, ar tīkla palīdzību savienotu atbalsta centru), kas atbalsta sociālās inovācijas un pakalpojumu inovācijas, kā arī stiprina kultūras uzņēmējdarbības un darba vietu radīšanu radošajās industrijās.
- Mēģinājumi savienot kultūras un radošās industrijas ar tradicionālo rūpniecību, lai palielinātu tradicionālās rūpniecības vērtību.
- Uzņēmumu laboratoriju vides izmantošanas iespēju popularizēšanas pasākumi; darbības, kas paredzētas pārbaudīšanas, pārveidošanas un kopīgu produktu un pakalpojumu attīstīšanas metodoloģijas un labākās prakses apzināšanai un apmaiņai lietotāju vidū laboratorijas apstākļos;
- Darbības, kas paredzētas MVU inovāciju starpnieku atbalstam, lai sekmētu to internacionalizācijas iespējas, palielinātu to piekļuvi tirgiem BJR un ārpus tā, kā arī sadarbību izveidei ar citiem MVU, piedāvājot tiem bezmaksas pakalpojumus;
- MVU starpnozaru saskarsmi veicinošu pasākumu izveide un pārbaudīšana;
- Prasmju apzināšanas un to apgūšanu veicinošu shēmu izveide, lai sekmētu MVU ekoinovācijas, kā arī, uzņemoties lielāku komerciālo risku, ļautu piekļūt finansēm ekoinovāciju produktu izstrādei un komercializācijai;
- Zemu izmaksu pieredzes un zināšanu apmaiņas instrumenta izstrāde, kas atbalstītu uzņēmējdarbības attīstību Baltijas jūras reģionā.

Galvenās mērķa grupas:

- Valsts iestādes/institūcijas, kas iesaistītas inovāciju sistēmu veidošanā;
- Uzņēmumi (īpaša uzmanība tiek pievērsta MVU līdzdalībai, tai skaitā tiem, kas strādā pakalpojumu sektorā);

- Biznesa un amatnieku asociācijas un citi starpnieki;
- Akadēmiskās un pētniecības iestādes;
- Inovāciju atbalsta tīkli un klasteri;
- Sociālās jomas dalībnieki, piemēram, NVO, kas veicina radošā potenciāla apgūšanu, sociālie uzņēmumi u.c.
- Reģionālās attīstības un plānošanas aģentūras/organizācijas.

Jaunajos projektu priekšlikumos specifisko mērķu 1.2 un 1.3 ietvaros būtu jāņem vērā Baltijas jūras reģiona programmas 2007. – 2013. gadam projektu sasniegumi, piemēram, „StarDust“, „Urban Creative Poles“, „BaltFood“, „BSHR HealthPort“, un „SUBMARINER“. Cita starpām, atbalsta sistēmu sasniegumi, kas palīdz izveidot inovatīvus sabiedrības problēmu risinājumus, atbalsta radošo industriju MVU piekļūvi tirgum, kā arī palīdz pārveidot attiecīgās jomas zināšanas par inovācijām un īstenot tās tirgū.

Ģeogrāfiskais pārklājums:

Visa Baltijas jūras reģiona teritorija. Jo īpaši tiek atbalstītas partnerības, kas ietver partnerus no dienvidaustrumu reģiona daļas. Lai stiprinātu jau izveidotos tīklus, programmā paredzēta vieta arī sadarbībai ar dalībniekiem, kas atrodas ārpus oficiālajām BJR robežām¹⁴.

2.A.6.2. *Darbību atlases pamatprincipi*

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
Visām prioritātēm ir vienādi darbību izvēles pamatprincipi, kas ir aprakstīti 5.1. nodaļā.	

2.A.6.3. *Finanšu instrumentu plānotais izlietojums* (attiecīgā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
<i>Finanšu instrumentu plānotais izlietojums</i>	-
<i>Nav piemērojama</i>	

2.A.6.4. *Lielo projektu plānotais izmantojums* (attiecīgā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) punkts)

¹⁴ Lūdzu, ņemiet vērā, ka par ārpus programmas teritorijas esošo dalībnieku izmaksu atbilstību tiks lemts vēlāk.

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
Programma neatbalstīs lielos projektus, kuru budžets pārsniegs 50 miljonus EURO (ERAF).	

2.A.6.5. Iznākuma rādītāji (atbilstīgi investīciju prioritātei)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iv) punkts)

4. tabula: Kopējie un konkrētās programmas iznākuma rādītāji

Investīciju prioritāte 1a: Uzlabot pētniecību un inovāciju (P&I) infrastruktūru un spēju attīstīt P&I izcilību, kā arī veicināt kompetences centrus, jo īpaši Eiropas nozīmes centru, izveidi;

Investīciju prioritāte 1b: Sekmējot uzņēmumu investīcijas P&I, veidojot saiknes un sinerģiju starp uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes centriem un augstākās izglītības nozari, jo īpaši veicinot investīcijas produktu un pakalpojumu attīstībā, tehnoloģiju nodošanu, sociālās investīcijas, sociālās inovācijas, ekoinovācijas, sabiedrisko pakalpojumu lietotnes, pieprasījuma stimulēšanu, tīklu veidošanu, kopu izveidi un atvērtās inovācijas ar viedās specializācijas palīdzību un atbalstot tehnoloģisko un lietišķo pētniecību, izmēģinājuma projektus, ražojumu apstiprināšanu to agrīnā izstrādes stadijā, ražošanas spēju palielināšanu un pirmo ražošanu, jo īpaši attiecībā uz svarīgākajām pamattehnoloģijām un universālo tehnoloģiju izplatīšanu

ID	Rādītājs (rādītāja nosaukums)	Mērvienība	Mērķvērtība (2023)	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Dokumentēto mācīšanās pieredžu skaits	Skaitis	32	Projektu progresa ziņojumi	Ikgadēji
2	Dokumentēto jaunu izstrādāto tirgus produktu un pakalpojumu skaits	Skaitis	8	Projektu progresa ziņojumi	Ikgadēji
3	Uzņēmumu skaits, kas sadarbojas ar pētniecības institūcijām	Skaitis	22	Projektu progresa ziņojumi	Ikgadēji
4	Uzņēmumu skaits, kas saņem nefinanšu atbalstu	Skaitis	26	Projektu progresa ziņojumi	Ikgadēji

2.A.7. Darbības rezultātu satvars

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta v) punkts un Regulas (ES) Nr. 1303/2013 II pielikums)

5. tabula. Prioritārā virziena darbības rezultātu satvars

Prioritārais virziens	Rādītāja veids (Galvenais īstenošanas posms, finanšu, iznākuma vai, attiecīgā gadījumā, rezultātu rādītājs)	ID	Rādītājs vai galvenais īstenošanas posms	Mērvienība (attiecīgā gadījumā)	Starpposma mērķis 2018. gadam	Galamērķis (2023)	Datu avots	Paskaidrojums par rādītāja atbilstību (attiecīgā gadījumā)
	Finanšu rādītājs		Sertificēti izdevumi	EUR	20,591,661	97,810,391	Projektu progresa ziņojumi	Mērķis 2018: 20% no kopējiem atbilstīgajiem izdevumiem Mērķis 2023: 95% no kopējiem atbilstīgajiem izdevumiem
	Iznākuma rādītājs		Dokumentēto mācību pieredžu skaits pilnībā īstenotiem projektiem (faktiskie sasniegumi)	Skaits	0	32	Projektu progresa ziņojumi	
	Galvenie		Dokumentēti	Skaits	32	32	Apstipri	

	īstenošanas pasākumi		o mācību pieredžu skaits pilnībā īstenotiem projektiem (prognozes, ko sniedz finansējuma saņēmēji)				nāto projektu pieteikuma veidlapas	
--	----------------------	--	--	--	--	--	------------------------------------	--

Cita kvalitatīva informācija par darbības rezultātu satvaru

(pēc izvēles)

2.A.8. *Intervences kategorijas*

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta vii) punkts)

Intervences kategorijas, kas atbilst attiecīgā prioritārā virziena saturam, kura pamatā ir Komisijas pieņemtā nomenklatūra, un indikatīvs Savienības atbalsta sadalījums

6.-9. tabula

Intervences kategorijas

6. tabula

1. dimensija – intervences joma

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
1	58	2,638,307
1	59	2,638,307
1	60	18,468,146
1	61	2,638,307
1	62	2,638,307
1	63	7,914,920
1	64	5,276,613
1	65	5,276,613
1	66	2,638,307
1	67	5,276,613

1	69	5,276,613
1	70	2,638,307
1	72	2,638,307
1	74	2,638,307
1	76	5,276,613
1	81	2,638,307
1	105	2,638,307
1	118	5,276,610

7. tabula

2. dimensija – finansējuma veids

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
1	01	84,425,811

8. tabula

3. dimensija – teritorijas veids

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
1	04	84,425,811

9. tabula

6. dimensija – teritoriālie īstenošanas mehānismi

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
1	07	84,425,811

2.A.9. Kopsavilkums par tehniskās palīdzības plānoto izmantošanu, tostarp vajadzības gadījumā iekļaujot darbības, lai pastiprinātu programmu pārvaldībā un kontrolē iesaistīto iestāžu un arī atbalsta saņēmēju administratīvās spējas, un vajadzības gadījumā darbības, lai uzlabotu attiecīgo partneru administratīvās spējas piedalīties programmu īstenošanā (attiecīgā gadījumā)

Prioritārais virziens	
-----------------------	--

Nav attiecināms

2.A.1 Prioritārais virziens nr. 2 „Efektīva dabas resursu pārvaldība”

2.A.2. Pamatojums par tāda prioritārā virziena noteikšanu, kas aptver vairāk nekā vienu tematisko mērķi (attiecīgā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (EK) Nr. 1299/2013 8. panta 1. punkts)

Nav piemērojams

<i>Prioritārā virziena ID</i>	Prioritāte nr. 2
<i>Prioritārā virziena nosaukums</i>	Efektīva dabas resursu pārvaldība

☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots tikai, izmantojot finanšu instrumentus	
☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots tikai, izmantojot finanšu instrumentus, kas izveidoti Savienības līmenī	
☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots, izmantojot sabiedrības virzītu vietējo attīstību	

2.A.3. Fonds un Savienības atbalsta aprēķina pamats (atkārtoti katram fondam un prioritārajam virzienam)

<i>Fonds</i>	<i>Eiropas Savienības fondi (ERAF un EKI)</i>
Aprēķina pamats (kopējie atbilstīgie izdevumi vai atbilstīgie publiskie izdevumi)	<i>Kopējā</i>

2.A.4. Investīciju prioritāte (atkārtoti katrai investīciju prioritātei, uz kuru attiecas prioritārais virziens)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Investēt ūdensapgādes nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības.</i>
-------------------------------	---

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Atbalstīt rūpniecisko pāreju uz resursu efektīvas izmantošanas ekonomiku, veicināt zaļo izaugsmi, ekoinovācijas un ekoloģisko raksturlielumu pārvaldību publiskajā un privātajā sektorā.</i>
-------------------------------	---

2.A.5. Konkrētie mērķi, kas atbilst investīciju prioritātei, un paredzamie rezultāti (atkārtoti katram konkrētajam mērķim, uz kuru attiecas investīciju prioritāte)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punkts)

<i>ID</i>	<i>Investīciju prioritāte : Investēt ūdensapgādes nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības</i>
<i>Konkrētais mērķis</i>	2.1. Tīri ūdeņi Uzlabot ūdens apsaimniekošanas efektivitāti, samazinot atkritumu ieplūdi un bīstamo vielu izplūdi Baltijas jūrā un reģionālajos ūdeņos, balstoties uz publiskā un privātā sektora dalībnieku, kuri nodarbojas ar kvalitātes jautājumiem, uzlaboto kapacitāti
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Eiropas Savienības atbalsta atbalstu</i>	Lielākas valsts iestāžu un nozaru pārstāvju (no ūdens apsaimniekošanas, lauksaimniecības, mežniecības, zivsaimniecības u.c. nozarēm) iespējas uzlabot ūdens pārvaldību Tas samazina eitrofikāciju, kā arī bīstamo vielu izplūdes reģionālajos ūdeņos un Baltijas jūrā.

ID	<i>Investīciju prioritāte: Atbalstīt rūpniecisko pāreju uz resursu efektīvas izmantošanas ekonomiku, veicinot „zaļo“ izaugsmi, ekoinovācijas un ekoloģisko raksturlielumu pārvaldību publiskajā un privātajā sektorā.</i>
Konkrētais mērķis	<p>2.2. Atjaunojamie energoresursi</p> <p>Uzlabot ilgtspējīgas atjaunojamās enerģijas ražošanu un izmantošanu, kas balstās uz kapacitātes uzlabošanu publiskā un privātā sektora dalībniekiem, kas iesaistīti enerģijas plānošanā un elektroapgādes nodrošināšanā,</p>
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Eiropas Savienības atbalsta atbalstu</i>	<p>Enerģētikas plānošanā un enerģijas nodrošināšanā iesaistīto publiskā un privātā sektora dalībnieku (valsts iestāžu, enerģētikas aģentūru, atkritumu pārstrādes nozares pārstāvju, lauksaimniecības konsultantu, uzņēmumu, NVO) lielākas iespējas ražot un izmantot ilgtspējīgus atjaunojamās enerģijas resursus.</p> <p>Tas veicina veiksmīgāku „zaļās“ izaugsmes iespēju izmantošanu Baltijas jūras reģionā, kā arī veiksmīgāku reģionālās ekonomikas darbību attiecīgajās nozarēs.</p>

ID	<i>Investīciju prioritāte : Atbalstīt rūpniecisko pāreju uz resursu efektīvas izmantošanas ekonomiku, veicinot „zaļo“ izaugsmi, ekoinovācijas un ekoloģisko raksturlielumu pārvaldību publiskajā un privātajā sektorā</i>
Konkrētais mērķis	<p>2.3. Energoefektivitāte</p> <p>Palielināt energoefektivitāti, uzlabojot enerģētikas plānošanā iesaistīto publiskā un privātā sektora dalībnieku kapacitāti.</p>
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Eiropas Savienības atbalsta atbalstu</i>	<p>Enerģētikas plānošanā iesaistīto publiskā un privātā sektora dalībnieku (valsts iestāžu, enerģētikas aģentūru, uzņēmumu, NVO) lielākas iespējas energoefektivitātes palielināšanai.</p> <p>Tas veicina labāku reģionālās enerģētikas nozares darbību, kā arī sekmē BJR atzīšanu par klimata pārmaiņu ziņā neitrālu reģionu.</p>

<p><i>ID</i></p>	<p><i>Investīciju prioritāte : Atbalstīt rūpniecisko pāreju uz resursu efektīvas izmantošanas ekonomiku, veicinot „zaļo” izaugsmi, ekoinovācijas un ekoloģisko raksturlielumu pārvaldību publiskajā un privātajā sektorā.</i></p>
<p><i>Konkrētais mērķis</i></p>	<p>2.4. Resursu ziņā efektīva jūras nozaru izaugsme</p> <p>Sekmēt ilgtspējīgu un resursu ziņā efektīvu jūras nozaru izaugsmi, kas balstīta uz valsts iestāžu un dažādu nozaru pārstāvju iespēju palielināšanu dažādās jūras nozares ekonomikas jomās.</p>
<p><i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Eiropas Savienības atbalsta atbalstu</i></p>	<p>Uzlabot valsts iestāžu, uzņēmumu un NVO iespējas jūras nozares ekonomikas jomās, lai tādējādi sekmētu resursu efektīvu izmantošanu un ilgtspējīgu jūras nozaru izaugsmi.</p> <p>Tā rezultātā tiek uzlabota reģionālās ekonomikas darbība un vietējie dalībnieki savā ikdienas praksē var izmantot jaunas resursu efektīvas izmantošanas un ilgtspējīgas jūras nozaru izaugsmes paraugus.</p>

3. tabula: Konkrētās programmas rezultātu rādītāji (katram konkrētajam mērķim)

(Atsauce Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) punkts)

Konkrētais mērķis nr. 2.1. Tīri ūdeņi

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ¹⁵	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Valsts iestāžu un nozaru pārstāvju (no ūdens apsaimniekošanas, lauksaimniecības, mežniecības, zivsaimniecības u.c. nozarēm) kapacitāte īstenot pasākumus, lai mazinātu barības vielu ieplūdi un bīstamo vielu izvadīšanu	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīva analīze Programmas sākumā – nosakot trūkumus kapacitātē	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc šīs jomas ekspertu semināriem attiecīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā.	Izvērtējums Programmas vidus-posmā 2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā

Konkrētais mērķis nr. 2.2. Atjaunojamie energoresursi

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ¹⁶	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Publiskā un privātā sektora dalībnieku (valsts, enerģētikas aģentūru, atkritumu apsaimniekošanas, mežniecības,	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīva analīze Programmas sākumā – nosakot	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc šīs jomas ekspertu semināriem attiecīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā.	Izvērtējums Programmas vidus-posmā 2018.gadā un pēc Programmas

¹⁵ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

¹⁶ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

	lauksaimniecības konsultantu, uzņēmumu, NVO) kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu ilgtspējīgu atjaunojamo enerģijas resursu izmantošanu		trūkumus kapacitātē				slēgšanas 2023.gadā
--	--	--	---------------------	--	--	--	---------------------

Konkrētais mērķis nr. 2.3 Energoefektivitāte

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023)¹⁷	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Publiskā un privātā sektora dalībnieku (valsts iestāžu, enerģētikas aģentūru, uzņēmumu, NVO) kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu energoefektivitāti	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīva analīze Programmas sākumā – nosakot trūkumus kapacitātē	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc šīs jomas ekspertu semināriem attiecīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā.	Izvērtējums Programmas vidus-posmā 2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā

¹⁷ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

Konkrētais mērķis 2.4. Resursu ziņā efektīva jūras nozaru izaugsme

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023)¹⁸	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Valsts iestāžu, uzņēmumu, NVO kapacitāte īstenot pasākumus, lai sekmētu ilgtspējīgas biznesa iespējas jūras nozaru izaugsmē	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīva analīze Programmas sākumā – nosakot trūkumus kapacitātē	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc šīs jomas ekspertu semināriem attiecīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā.	Izvērtējums Programmas vidus-posmā 2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā

¹⁸ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

2.A.6. Atbalstāmās darbības saistībā ar investīciju prioritāti (katrai investīciju prioritātei)

2.A.6.1. Atbalstāmo darbību veida un piemēru apraksts un to paredzamā ieguldījuma konkrēto mērķu sasniegšanā apraksts, tostarp attiecīgā gadījumā norādot galvenās mērķgrupas, konkrētas mērķteritorijas, atbalsta saņēmēju veidus.

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Investēt ūdensapgādes nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības.</i>
-------------------------------	---

Konkrētais mērķis nr. 2.1 Tīri ūdeņi

Uzlabot ūdens apsaimniekošanas efektivitāti, samazinot atkritumu ieplūdi un bīstamo vielu izplūdi Baltijas jūrā un reģionālajos ūdeņos, balstoties uz publiskā un privātā sektora dalībnieku, kuri nodarbojas ar kvalitātes jautājumiem, uzlaboto kapacitāti

Ūdens apsaimniekošana Baltijas jūras reģionā pēdējās desmitgades laikā ir uzlabojusies, tā rezultātā upju baseinu apgabalos ir daudz mazāks fosfora daudzums bīstamās vielas¹⁹. Lai gan ir uzlabojumi, tomēr HELCOM Baltijas jūras rīcības plānā noteiktie barības vielu samazināšanas mērķi pilnībā nav sasniegti. Baltijas jūrā joprojām ir nepieciešamas samazināt gan esošo slāpekļa daudzumu, gan fosfora daudzumu, kas nozīmē, ka šīs vielas iekšzemes un piekrastes avotos būtu jāsamazina vēl vairāk. Dažu bīstamo vielu (piemēram, farmācijas) koncentrācija ir palielinājusies. Piesārņojums ar barības vielu ieplūdi, piemēram, no mājsaimniecībām vai rūpniecisko ūdeņu attīrīšanas iekārtām, lauksaimniecības zemēm un mežiem, kā arī bīstamās vielas, piemēram, no atkritumu apglabāšanas vietām, nozaru un ķīmiskajām munīcijām no jūras apakšas rada negatīvu ietekmi uz reģiona ekonomisko darbību (piemēram, zvejošanu, piekrastes tūrismu, atpūtas laivošanu). Turklāt šie piesārņojuma avoti ietekmē BJR bioloģisko daudzveidību.

Papildus jūras vidi un bioloģisko daudzveidību ietekmē arī klimata pārmaiņas. Piemēram, eutrofikācija varētu saasināties vēl vairāk, jo HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna pašlaik pielietotie pasākumi būs mazāk efektīvi. Ekstremālāki laika apstākļi mainīgajā klimatā var izraisīt tehnoloģiskus negadījumus, piemēram, pie sauszemes un jūras būvēm (naftas platformām un pārstrādes rūpnīcām), kā rezultātā iespējama bīstamo vielu nonākšana jūras ūdeņos. Papildus arī upju ūdeņu skābums varētu pieaugt.

Tāpēc Programmas mērķis ir stiprināt valsts un privātā sektora dalībnieku kapacitāti, kopīgi izstrādājot un īstenojot ūdens apsaimniekošanas stratēģijas un pasākumus, uzlabojot Baltijas jūras stāvokli, kā arī reģionālos iekšējos un pazemes ūdeņus. Jo īpaši Programma cenšas atbalstīt transnacionālu politikā orientētu dialogu starp BJR dažādu nozaru iestādēm, kas nodarbojas ar ūdens kvalitātes jautājumiem, ņemot vērā izteikto nepieciešamību un vēlmi sadarboties. Šim dialogam būtu jāuzlabo starpnozaru pārvaldība un jāsekmē esošo stratēģiju un rīcības plānu realizācija, lai nodrošinātu vides aizsardzības mērķu īstenošanu, par kuriem panākta vienošanās visas Baltijas līmenī (piemēram, HELCOM BJRP).

Papildus, lai cīnītos ar pastiprinātu eutrofikāciju un, lai sasniegtu ekonomiskās un vides vajadzības, daudz efektīvāk jāizmanto cilvēku un tehniskie resursi. Tas varētu iekļaut jaunu

¹⁹ Bīstamās vielas ir vielas, kas ir toksiskas, noturīgas un bioakumulatīvas (piemēram, uzkrājot pesticīdus vai citas organisma ķīmiskās vielas organismā), vai arī vielas ar ietekmi uz hormonālo un imūnsistēmu (kā to nosaka HELCOM).

jūras pārvaldības risinājumu pilotēšanu un nostiprināšanu ikdienas praksē, piemēram, barības vielu un bīstamo vielu pārstrāde un likvidēšana (piemēram, no mājsaimniecībām un rūpniecības avotiem), kā arī ūdens pārvaldības modeļus pielietošana dažādās nozarēs (piemēram, efektīvas apstrāde, barības vielu pārstrāde un kūtsmēsļu balstītu uzturvielu lauksaimniecībā uzkrāšanās novēršana).

Darbības varētu koncentrēties uz risinājumu izstrādi ekosistēmas pakalpojumu izvērtēšanai un efektīvu kompensācijas shēmu izveidi, lai veicinātu cirkulāro ekonomiku, optimizētu vērtību ķēdes izskatīšanu un mazinātu uzturvielu atkritumus. Turklāt reģionālās stratēģijas par pielāgošanās klimata pārmaiņām varētu tikt uzlūkots kā pasākumus, lai mazinātu eitrofikāciju. Lai novērstu vai samazinātu bīstamo vielu izmešus jūrā vai iekšējos ūdeņos, būtu jāuzlabo iestāžu un praktiķu kapacitāte. Tas varētu ietvert tādu risinājumu, kā piemēram, mazināt jūras piesārņojumu ar atkritumiem, atkritumu apglabāšanas vietas, integrēt piekrastes telpisko plānošanu ar rīcības plānošanu, lai spētu ātri reaģēt nepieciešamības gadījumā, piemēram, naftas noplūde, ķīmiskā munīcija un citas kausas vielas Baltijas jūrā.

Ūdens apsaimniekošanas tēmai iepriekšējās Baltijas jūras reģiona programmas 2007. – 2013. gadam ietvaros īstenotajos projektos tika pievērsta diezgan liela uzmanība. Projektu rezultātā tika iegūta jauna informācija un atspoguļoti ūdens piesārņojuma novēršanas risinājumi, piemēram, notekūdeņu attīrīšanas un dūņu apstrādes iekārtu atbrīvošana no fosfora (PURE un PRESTO), reģionālo upju baseinu ūdens aizsardzības plāni (WATERPRAXIS), izvēlēto bīstamo vielu novērtējums un kontroles pasākumu ieteikumi (COHIBA), labas prakses un tehnoloģiju izstrāde un izplatīšana lauksaimniecības barības vielu pārvaldībā (Baltic COMPASS un Baltic Deal, Baltic MANURE), mežu ainavu ūdens apsaimniekošana (Baltijas ainava).

Lai veicinātu turpmāku progresu, jauno projektu priekšlikumi būtu jāveido uz šiem sasniegumiem un paraugpraksi būtu jābalsta uz zināšanām par jau gūto pieredzi. Jaunu projektu priekšlikumu izstrādē būtu jāņem vērā jau HELCOM, BONUS, Ziemeļu dimensijas Vides partnerības, kā arī Baltijas jūras valstu padomes īstenoto projektu rezultāti. Tam vajadzētu veicināt zināšanu un kompetences institucionalizāciju, lai sekmētu kopīgo vides prioritāšu īstenošanu no izmēģinājuma līmeņa līdz BJR mēroga īstenošanai.

Šīm darbībām būtu jāņem vērā šo valstu potenciāls reģionālās attīstības veicināšanā un jaunu darba vietu izveidē BJR. Priekšlikumos būtu jāņem vērā tas, kā tie var uzlabot svarīgu Baltijas jūras reģiona ekonomikas nozaru reģionālo darbību (piemēram, notekūdeņu apsaimniekošana un tās saikne ar enerģētikas nozari, analizējot dūņu potenciālu, ilgtspējīga lauksaimniecību pārtikas ražošanas palielināšanai utt.)

Darbību piemēri:

- Integrētu rīcības plānu izstrāde un īstenošana, lai aizsargātu Baltijas jūru un reģionālos iekšzemes ūdeņus, ņemot vērā stingrākus starpvaldību saistību mērķus (piemēram, HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns);
- Starpnozaru politikai paredzēts dialogs starp pārstāvjiem, kas nodarbojas ar ūdens kvalitātes jautājumiem (piemēram, valsts pārvalde, ūdens apsaimniekošana, lauksaimniecība, akvakultūra, mežsaimniecība, bioloģiskā daudzveidība, tehnoloģiju ražotāji);
- Reģionālu stratēģiju izveide barības vielu plūsmas, kā arī bīstamo vielu integrētai uzraudzībai, pārvaldībai un koordinācijai, tostarp Baltijas jūras reģiona mēroga barības

vielu un bīstamo vielu pārvaldības stratēģijas, kas ietvertu atklātos, piekrastes un iekšējos ūdeņos;

- Nozaru pārvaldības modeļu izstrāde un testēšana (piemēram, lauksaimniecība, mežsaimniecība utt.), kas veicinātu bioloģiskās daudzveidības aizsardzību;
- Pielāgošanās klimata pārmaiņām reģionālo stratēģiju izstrāde un ieviešana;
- Zemūdens esošo ķīmisko ieroču un citu karadarbības ieroču radīto draudu novēršanas stratēģiju un pasākumu izstrāde un ieviešana;
- Progresīvu / novatoriskus pasākumu ieviešana, lai sekmētu ekonomiski izdevīgu un ilgtspējīgu pārstrādi, barības vielu reģenerāciju un samazināšanu, tai skaitā pilot investīcijas, kā arī attiecīgo institūciju, kas nodarbojas ar ūdens kvalitātes jautājumiem (tai skaitā, zaļās tehnoloģijas, tvaika risinājumi, barības vielu uzņemšana jūrā, barības vielu tirdzniecības shēmas), pasākumu institucionalizācija ikdienas praksē;
- Esošo ūdens apsaimniekošanas uzraudzības un ziņošanas sistēmu, kuras izmanto lēmumu pieņemšanai, uzlabošana, īpašu uzmanību pievēršot datu konsekvencei un to salīdzināmībai starp Baltijas jūras reģiona valstīm;
- Piekrastes telpiskās plānošanas integrēšana ar neparedzētu izdevumu plānošanu;
- Uz labu praksi balstītu apmācību plānošana un integrēšana Baltijas jūras reģionā, lai uzlabotu iestāžu un nozaru pārstāvju barības vielu un bīstamo vielu izplūžu samazināšanas iespējas, pārstrādes uzlabošanas iespējas, palielinātu barības vielu un bīstamo vielu izvēšanu no piesārņojuma avotiem (piemēram, notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, notekūdeņu iekārtām vai nozarēm), gan arī no difūzajiem avotiem (piemēram, no lauksaimniecības zemēm, zivsaimniecības un mežsaimniecības);
- Izstrādāt efektīvas ekosistēmu pakalpojumu kompensācijas shēmas barības vielu samazināšanai un uzņemšanai;
- Izstrādāt un testēt metodiku ekosistēmas pakalpojumu izvērtēšanai un efektīvai kompensācijas shēmu izveidei.

Galvenās mērķa grupas:

- Valsts iestādes/institūcijas, kas ir atbildīgas par ūdens apsaimniekošanas valsts, reģionālā un vietējā līmeņa pārvaldību, kā arī šo iestāžu apvienībām;
- Starpvaldību organizācijas (piemēram, HELCOM, VASAB);
- Vides aizsardzības aģentūras un vides aizsardzības asociācijas;
- Ķīmisko vielu aģentūras;
- Notekūdeņu attīrīšanas stacijas;
- Konkrētu nozaru iestādes, kas ietekmē ūdens kvalitāti (piemēram, lauksaimniecība, mežsaimniecība, zvejsaimniecība u.c.);

- Nevalstiskas organizācijas (vides, ūdens aizsardzības, lauksaimniecības, farmācijas u.c.);
- Uzņēmumi;
- Akadēmiskās un pētniecības institūcijas.

Ģeogrāfiskais pārklājums:

Visa Baltijas jūras teritorija, piekrastes ūdeņi, kā arī visa Baltijas jūras reģiona drenāžas zona. Lai stiprinātu jau izveidotos tīklus, programmā paredzēta sadarbība ar dalībniekiem, kas atrodas ārpus oficiālajām BJR robežām.

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Atbalstīt rūpniecisko pāreju uz resursu efektīvas izmantošanas ekonomiku, veicinot „zaļo“ izaugsmi, ekoinovācijas un ekoloģisko raksturlielumu pārvaldību publiskajā un privātajā sektorā.</i>
-------------------------------	---

Konkrētais mērķis nr. 2.2. Atjaunojamie energoresursi

Uzlabojot enerģētikas plānošanas un nodrošināšanas publiskā un privātā sektora dalībnieku iespējas, palielināt ilgtspējīgas atjaunojamās enerģijas ražošanu un izmantošanu.

Pašlaik Baltijas jūras reģiona valstis ir atkarīgas no fosilā kurināmā. Lielākā daļa no Baltijas jūras reģiona valstīm izstrādājušas atjaunojamās enerģijas rīcības plānus, nosakot mērķus attiecībā uz atjaunojamo enerģijas resursu īpatsvaru atbilstoši mērķim palielināt atjaunojamo enerģijas resursu patēriņu līdz 20% no kopējā enerģijas patēriņa līdz 2020.gadam. Apjoms ievērojami atšķiras dalībvalstu vidū, no 40% Latvijā līdz 18 % Vācijā. Lielākas daļas atjaunojamo enerģijas resursu patēriņa mazinās reģiona atkarību no fosilā kurināmā importa un ar to saistīto augsto siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni. Palielināta atjaunojamo energoresursu ražošana radīs pozitīvu ietekmi uz BJR ekonomiku un nodarbinātību, ņemot vērā, ka tiks izveidotas jaunas darba vietas.

Ņemot vērā reģionā pieejamos resursus, BJR valstīm ir iespējas uzlabot atjaunojamās enerģijas izmantošanas iespējas. Daži no uz pētniecību orientēti projekti, kā piemēram BASREC, ir apstiprinājuši šo potenciālu. Katrai vietai atsevišķi veidota pieeja ļauj apzināt reģiona slēpto ekonomikas potenciālu un sekmēt tā attīstīšanu. Tomēr, lai sasniegtu uzstādītos mērķus, jāuzlabo publiskā un privātā sektora dalībnieku, kas ir iesaistīti enerģētikas sektorā, kapacitāte, lai sekmētu atjaunojamo energoresursu ražošanu un izmantošanu. Turklāt, jāizstrādā vai jāuzlabo risinājumi atjaunojamo energoresursu uzglabāšanai un sadalei, lai pēc iespējas labāk izmantotu šo potenciālu reģionā.

Lai izmantotu zaļās izaugsmes iespējas, programma meklē jaunus risinājumus, kas uzlabos publiskā un privātā sektora dalībnieku kapacitāti ražot atjaunojamo enerģiju reģionā izmantojot pieejamos dabas resursus (piemēram, vēju, saules/ģeotermisko enerģiju, biomasu no lauksaimniecības produktiem, mežsaimniecības produktiem, kā arī biomasu, kuras sastāvā ir kūtsmēsli, ūdens resursus) un atkritumus, kas ir pieejami reģionā.. No atkritumiem enerģijā pārvērstie risinājumi veicinās ne tikai lielāku energoefektivitāti, bet palīdzēs uzlabot arī atkritumu pārstrādes politiku. Lai resursus izmantotu ilgtspējīgā veidā (piemēram, biomasu, kas ražota no kokiem), nepieciešams ievērot atjaunojamās enerģijas ražošanas integrētajai pieeju. Šie pārbaudītie zaļie inovatīvie risinājumi ražot atjaunojamo enerģiju ir labāk jāintegrē reģionālajās stratēģijās. Turklāt priekšlikumi varētu uzlabot reģionālo kapacitāti atjaunojamās enerģijas plānošanai, izstrādājot un ieviešot proaktīvus reģionālās politikas instrumentus.

Lai uzlabotu atjaunojamās enerģijas uzglabāšanas un integrācijas sistēmas BJR, programma ar sadarbības pieejas palīdzību cenšas uzlabot enerģētikas sektora dalībnieku kapacitāti kopīgi izstrādāt un uzlabot enerģijas uzglabāšanas iespēju palielināšanu un tās sadales modeļu uzlabošanu (viedtīklu attīstībai un reorganizācijai, uzglabāšanas integrācijai), kā arī enerģijas tīklu (elektrības, gāzes, apkures) saskaņošanu. Tas uzlabotu atjaunojamo energoresursu glabāšanu un integrāciju BJR enerģijas sistēmā.

Jaunu darbību sagatavošanā vērā būtu jāņem ilgtspējīgas bioenerģijas ražošanas „Bioenerģijas veicināšana” projektu rezultāti – „Baltic MANURE” un „REMOWE”.

Darbību piemēri:

- Politikas iniciatīvu izstrāde, lai palielinātu energoresursu ražošanu, balstoties uz reģionā pieejamiem resursiem;
- Inovatīvu atjaunojamo energoresursu „zaļo” risinājumu pārbaude, ietverot izmēģinājuma ieguldījumus;
- Alternatīvu enerģijas ražošanas no atkritumiem tehnoloģiju novērtēšana un testēšana (piemēram, ar anaerobās hidrolīze vai sadedzināšanas palīdzību);
- Ilgtspējīgu enerģētikas tīklu (piemēram, viedtīklu un jūras tīklu izveide un reorganizācija, virtuālās spēkstacijas, uzglabāšanas integrācija) uzlabošana un saskaņošana;
- Inovatīvu atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju un sadales modeļu demonstrācija un īstenošana.

Galvenās mērķa grupas:

- Valsts iestādes/institūcijas, kas atbildīgas par dabas resursiem un enerģētikas plānošanu un enerģijas nodrošināšanu valsts, reģionālā un vietējā līmenī;
- Nacionālās un reģionālās enerģētikas aģentūras;
- Atkritumu pārvaldības aģentūras;
- Mežsaimniecības un lauksaimniecības padomdevēji;
- Enerģētikas uzņēmumi;
- NVO;
- Akadēmiskās un pētniecības institūcijas.

Konkrētais mērķis nr. 2.3 Energoefektivitāte

Palielināt energoefektivitāti, uzlabojot enerģētikas plānošanā iesaistīto publiskā un privātā sektora dalībnieku kapacitāti.

Energoefektivitāte BJR ļoti būtiski atšķiras un to nepieciešams uzlabot, jo sevišķi reģiona austrumu daļā. Situāciju pasliktina būtiskās klimata pārmaiņu sekas, ņemot vērā, ka izmaksas par apkuri un dzesēšanu varētu palielināties mainīgā klimatā. Baltijas jūras reģionā bieži vien, ar dažiem izņēmumiem, nav skaidra plāna par pāreju uz zemu enerģijas patēriņu pilsētās un reģionos. Energoefektivitātes aspekti (piemēram, mājokļi, apkure, atkritumu savākšana vai publiskās telpas) politikas trūkuma, reģionālo plānotāju un citu attiecīgu profesionālo organizāciju iespēju trūkuma dēļ, kā arī speciālas struktūras sadarbībai starp dažādiem pārvaldes līmeņiem un administrāciju trūkuma dēļ joprojām nav integrēti reģionālajā plānošanā.

Attiecībā uz enerģijas taupīšanas uzlabošanu, uzlabojot pilsētu un lauku attīstības sinerģijas, pastāv ievērojams potenciāls kļūt par klimata pārmaiņu ziņā neitrāliem reģioniem. Turklāt šis specifiskais mērķis paredzēts politikas, institucionālu un finansiālu pasākumu izstrādei un pārbaudīšanai, kā arī to iestrādāšanai valsts iestāžu, kas atbildīgas par enerģētikas plānošanu, ikdienas praksē. Transporta sektoram arī ir liela nozīme enerģijas taupīšanā. Šīs darbības (piemēram, pilsētu loģistikas optimizācija) būtu jāietver prioritātei nr. 3 „Ilgtspējīgs transports”. Šīs darbības sekmēs 2020. gada atjaunojamās enerģijas patēriņa 20% apmērā no kopējā enerģijas patēriņa mērķa izpildi. Tās palīdzēs radīt jaunas darba vietas un samazināt sociālo spiedienu. Efektīvākā māju apkure uzlabotu gaisa kvalitāti, un tai pat laikā samazinās piesārņojumu izraisošās emisijas.

Šajā konkrētajā mērķī Programma cenšas atbalstīt projektu pieteikumus, kas uzlabos publiskā un privātā sektora dalībnieku kapacitāti uzlabot energoefektivitāti jaunu kvartālu izveidē vai modernizējot celtniecības blokus, galvenokārt lielpilsētās un mazpilsētās – ņemot vērā, ka tās ir galvenās enerģijas patērētājas un izmaksu ziņā tām ir labākas enerģijas ietaupīšanas iespējas.

Turklāt, projektu priekšlikumi varēt būt koncentrēti uz dažādu scenāriju izstrādi – tai skaitā klimata pārmaiņu ziņā neitrālu reģionu pasākumiem, darbu ar energopakalpojumu uzņēmumiem un inovatīviem energoefektivitātes finanšu modeļiem.

Enerģijas taupīšanu produktu ražošanā un pakalpojumu sniegšanā vajadzētu veicināt ar politikas iniciatīvu palīdzību, kas sekmē pāreju uz „zaļo” uzņēmējdarbību.

Jaunu darbību izstrādē būtu jāņem vērā „Urb.Energy” energoefektivitātes plānošanas pilsētās projektu un „Publiskās Enerģijas Alternatīvas” projekta publiskās enerģijas pārvaldības projektu rezultāti. Papildus jāizpēta sadarbības iespējas ar citām reģionālajām iniciatīvām, lai nodrošinātu ievērojamu ietekmi energoefektivitātes jomā. Piemēram, Baltijas jūras reģiona sadarbība enerģētikas jomā – BASREC nodrošina platformu dialogam par enerģētikas politiku un globālo klimata pārmaiņu jautājumiem.

Darbību piemēri:

- Ilgtspējīgu pilsētu un lauku enerģētikas stratēģiju uzlabošana un īstenošana, kuras veido integrēta politikas, institūciju, finansiālo un tehnisko pasākumu kopums;
- BJR valstu labākas reģionālās enerģētikas plānošanas labāku koordinācijas risinājumu izstrāde;
- Politikas iniciatīvu izstrāde un pārbaudīšana valsts un komerciālo īpašumu modernizēšanai;

- Jaunu finanšu modeļu izstrāde (piemēram, energoefektivitātes līgumu slēgšanai) energoefektivitātei, piemēram, ēkās vai ražošanas uzņēmumos;
- Daudzlīmeņu starpvalstu stratēģiju izstrāde resursu optimizācijai, reģionu ar neitrālu emisijas līmeni izveidei, tostarp visaptverošu enerģijas risinājumu modeļu pārnesei sadarbībā ar enerģētikas pakalpojumu uzņēmumiem;
- Energoefektīvu produktu un pakalpojumu uzņēmumu iniciatīvu izstrāde;
- „Zaļās” uzņēmējdarbības energoefektivitātes veicināšanas iniciatīvu izstrāde.

Galvenās mērķa grupas:

- Valsts iestādes/ institūcijas, kas atbildīgas par enerģijas plānošanu valsts, reģionālā un nacionālā līmenī;
- Vietējās un reģionālās valsts iestādes/institūcijas (piemēram, pilsētas, pašvaldības), kas atbildīgas par pilsētu teritoriju attīstību, un ir nekustamo īpašumu īpašnieki un nekustamā īpašuma attīstītāji;
- Nacionālās un reģionālās enerģētikas aģentūras;
- Enerģētikas uzņēmumi;
- Uzņēmumi;
- NVO;
- Akadēmiskās un pētniecības institūcijas.

Ģeogrāfiskais pārklājums:

Visa Baltijas jūras reģiona teritorija. Lai stiprinātu jau izveidotos tīklus, programmā paredzēta sadarbība ar dalībniekiem, kas atrodas ārpus oficiālajām BJR robežām.

Konkrētais mērķis 2.4. Resursu ziņā efektīva jūras nozares izaugsme

Sekmēt ilgtspējīgu un resursu ziņā efektīvu jūras nozares izaugsmi, kas balstīta uz valsts iestāžu un dažādu nozaru pārstāvju iespēju palielināšanu dažādās jūras nozares ekonomikas jomās.

Cilvēku darbība Baltijas jūras reģionā rada plašu spiedienu uz jūras ekosistēmām. Reģionālo ekonomiku finanšu kapacitāte ir ierobežota. Tādējādi nepieciešams pievērsties „Eiropa 2020” izaugsmes un resursu efektivitātes mērķu sasniegšanai no netradicionālas, integrētas un inovatīvas perspektīvas. Jūras nozaru izaugsme, saprasta kā gudra, ilgtspējīga un iekļaujoša ekonomikas un nodarbinātības izaugsme no jūras un piekrastes nodrošina iespējas BJR, ņemot vērā Baltijas jūras resursu ekonomiskas izmantošanas un vides aizsardzības pieaugošo potenciālu.

Tādēļ Programma pievēršas nozarēm, kas balstās uz, lai attīstītu ilgtspējīgas biznesa iespējas. Tās ietver, bet ne tikai, tradicionālas jūras ekonomikas nozares (piemēram, jūras un vēja enerģiju, akvakultūru, jūras nozaru biotehnoloģijas, gliemeņu audzēšanu). Baltijas jūrā (visā

Baltijā) vai konkrētās tās daļās (apakšbaseinā) ir turpmākas starpvalstu klasteru izveides iespējas zināšanu piesaistei un jūras nozaru izaugsmes projektu veiksmīgai īstenošanai.

Lai novērstu pastiprināta spiediena risku uz neaizsargātajiem jūras resursiem, tostarp dabas un kultūras mantojumu, kā arī ekosistēmām, ko šobrīd jau ietekmē klimata pārmaiņas, projekta priekšlikumu pieejai jābūt ilgtspējīgai un resursu izmantošanas ziņā efektīvai. Tas nodrošinās iespēju reģionam kļūt par līderi jūras resursu ilgtspējīgā izmantošanā, piemēram, izmantojot potenciālu, lai attīstītos kā priekšzīmīgam makroreģionam integrēta mantojuma resursu pārvaldībai.

Līdz ar to Programmas mērķis ir veidot labvēlīgus pamatnosacījumus un palielināt publisko iestāžu un praktiķu kapacitāti, lai izstrādātu jūras nozares izaugsmes risinājumus, kā arī nodrošinātu testēšanas iespējas transnacionālā līmenī.

Turklāt šī mērķa projektiem vajadzētu palielināt attiecīgo ieinteresēto personu iespējas būt par dažādu ieinteresēto pušu pretrunīgo interešu starpniekiem attiecībā uz jūras resursiem un panākot sinerģiju starp nozarēm, izmantojot jūrniecības politikas rīkus, ņemot vērā, ka šobrīd jūras telpiskā plānošana nepietiekami ņem vērā prasības pēc jauniem jūras resursu pielietojumiem. Lai attīstītu jūras nozaru izaugsmi, nepieciešams izveidot uzticamu tiesisko regulējumu, lai labāk interpretētu attiecīgās direktīvas un tiesību aktus.

Jaunu projektu pieteikumu izstrādē būtu jāņem vērā sekojošu projektu rezultāti: „SUBMARINER”, „AQUABEST” un „AQUAFIM”, kas paredzēti jaunām jūrniecības tehnoloģijām labākas ekonomikas un vides uzturēšanai. Sevišķi skatāms būtu projekts „SUBMARINER”, jo tas ir sniedzis visaptverošu pārskatu un BJR specifiskā potenciāla novērtējumu veicinot jūras nozaru izaugsmi. Turpretī „BaltSeaPlan” un „PartiSEApate” projekti, koncentrējas uz jūras telpisko plānošanu un to rezultāti būtu jāņem vērā strādājot ar jūras politikas rīkiem..

Darbību piemēri:

- Pilotprojekta piemērošana uzlabotu jūrniecības tehnoloģiju ilgtspējīgai jūras resursu izmantošanai, tādējādi veicinot šo resursu izmantošanas potenciālu vairākiem mērķiem;
- Starpnozaru sadarbības modeļu testēšana, sekmējot jūras nozaru inovatīvu izmantošanu;
- Inovatīvi klasteri, jūras resursu ilgtspējīga izmantošana;
- Politikas priekšlikumu izstrāde, lai atbalstītu jūras nozaru biznesa iespējas;
- Izmēģinājuma ieguldījumu īstenošana, kas sagatavo pamatu nākotnes plaša mēroga jūras nozaru ekonomikas projektiem;
- Veikt tirgus izpēti par jūras resursu produktu potenciālu, tai skaitā, datu vākšanu par jauniem produktiem, potenciālām mērķa grupām un lietotājiem;
- Starpvalstu stratēģiju izstrāde jūras un piekrastes zonu kultūras un dabas mantojuma izmantošanai uzņēmējdarbības nolūkiem, piemēram, izmēģinājuma darbības, kas uzlabo efektīvu jūras tūrisma resursu izmantošanu;
- Integrēto jūras vides apakšbaseinu pārvaldības plānu izstrāde, attiecībā uz jūras vidi un bioloģisko daudzveidību, izmantojot jūras telpiskās plānošanas atbalstu;

- Izstrādāt pamatnosacījumus integrējot jūras resursu jaunus risinājumus jūras telpiskajā plānošanā;
- Uzlabot saikni starp jūras pārvaldības uzraudzības un ziņošanas sistēmām un vietu izvēli/jūras telpisko plānošanu;
- Testēšanas modeļi un kopīgu ekosistēmu pakalpojumu standartu izstrāde, kā arī jūras telpiskā robežu plānojuma saskaņošana.

Galvenās mērķa grupas:

- Valsts iestādes/institūcijas, kas atbildīgas par jūras nozaru ekonomikas sektoru industrijas un ekonomikas veicināšanu, kā arī jūras resursu plānošanu, pārvaldību un aizsardzību valsts, reģionālā un vietējā līmenī;
- Dažādu nozaru speciālisti, kas izmanto jūras resursus (piemēram, enerģētikas, lauksaimniecības, zivsaimniecības, jūras tūrisma u.c.);
- Starpvaldību organizācijas (piemēram, HELCOM, VASAB);
- Vides aizsardzības aģentūras;
- Uzņēmumi jūras izaugsmes nozarē;
- NVO;
- Akadēmiskās un pētniecības institūcijas.

Ģeogrāfiskais pārklājums:

Visa Baltijas jūras reģiona teritorija (jo īpaši jūras nozares izaugsmes projektu piekrastes teritorijas). Lai stiprinātu jau izveidotos tīklus, programmā paredzēta sadarbība ar dalībniekiem, kas atrodas ārpus oficiālajām BJR robežām.

2.A.6.2. Darbību atlases pamatprincipi

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
Visām prioritātēm ir vienādi darbību izvēles pamatprincipi, kas ir aprakstīti 5.1. nodaļā.	

2.A.6.3. Finanšu instrumentu plānotais izlietojums (attiecīgā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
-------------------------------	---

<i>Finanšu instrumentu plānotais izlietojums</i>	-
<i>Nav piemērojams</i>	

2.A.6.4. Lielo projektu plānotais izmantojums (attiecīgā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
Programma neatbalstīs lielos projektus, kuru budžets pārsniegs 50 miljonus EURO (ERAF).	

2.A.6.5. Iznākuma rādītāji (atbilstīgi investīciju prioritātei)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta iv) punkts)

5. tabula: Kopējie un katrai programmai specifiskie rezultātu rādītāji

Investīciju prioritāte 6b: Investēt ūdenspiegādes nozarē, lai ievērotu Savienības aquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības.

Investīciju prioritāte 6g: Atbalstīt rūpniecisko pāreju uz resursu efektīvas izmantošanas ekonomiku, veicinot „zaļo” izaugsmi, ekoinovācijas un ekoloģisko raksturlielumu pārvaldību publiskajā un privātajā sektorā.

ID	Rādītājs (rādītāja nosaukums)	Mērvienība	Mērķvērtība (2023)	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Dokumentēto mācīšanās pieredžu skaits	Skaits	32	Projektu progresa ziņojumi	Ikgadēji
2	Dokumentētais plānoto investīciju apjoms, ko plānots realizēt ar citiem finanšu līdzekļiem	EUR	25, 327,743	Projektu progresa ziņojumi	Ikgadēji
3	Iesaistīto vietējo /reģionālo iestāžu/ institūciju skaits	Skaits	128	Projektu progresa ziņojumi	Ikgadēji
4	Iesaistīto nacionālo publisko iestāžu/institūciju skaits	Skaits	51	Projektu progresa ziņojumi	Ikgadēji

5	Uzņēmumu skaits, kas saņem nefinanšu atbalstu	Skaits	26	Projektu progresa ziņojumi	Ikgadēji
---	---	--------	----	----------------------------	----------

2.A.7. Darbības rezultātu satvars

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta v) punkts un Regulas (ES) Nr. 1303/2013 II pielikums)

5. tabula. Prioritārā virziena darbības rezultātu satvars

Prioritārais virziens	Rādītāja veids (Galvenais īstenošanas posms, finanšu, iznākuma vai, attiecīgā gadījumā, rezultātu rādītājs)	ID	Rādītājs vai galvenais īstenošanas posms	Mērvienība (attiecīgā gadījumā)	Starpposma mērķis 2018. gadam	Galamērķis (2023)	Datu avots	Paskaidrojums par rādītāja atbilstību (attiecīgā gadījumā)
	Finanšu rādītājs		Sertificēti izdevumi	EUR	20,591,661	97,810,391	Projektu progresa ziņojumi	Mērķis 2018: 20% no kopējiem atbilstīgajiem izdevumiem Mērķis 2023: 95% no kopējiem atbilstīgajiem izdevumiem
	Iznākuma rādītājs		Dokumentēto mācību pieredžu skaits pilnībā	Skaits	0	32	Projektu progresa ziņojumi	

			īstenotiem projektiem (faktiskie sasniegumi)					
	Galvenie īstenošanas pasākumi		Dokumentēto mācību pieredžu skaits pilnībā īstenotiem projektiem (prognozes, ko sniedz finansējuma saņēmēji)	Skaits	32	32	Apstiprināto projektu pieteikuma veidlapas	

Cita kvalitatīva informācija par darbības rezultātu satvaru

(pēc izvēles)

2.A.8. Intervences kategorijas

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta vii) punkts)

Intervences kategorijas, kas atbilst attiecīgā prioritārā virziena saturam, kura pamatā ir Komisijas pieņemtā nomenklatūra, un indikatīvs Savienības atbalsta sadalījums

6.-9. tabula

Intervences kategorijas

6. tabula

1. dimensija – intervences joma

Prioritārais virziens	Kods	Summa (€)
2	11	2,638,307
2	12	7,914,920
2	13	5,276,613
2	14	2,638,307
2	19	5,276,613
2	21	2,638,307
2	22	7,914,920

2	62	5,276,613
2	65	5,276,613
2	69	2,638,307
2	83	5,276,613
2	86	2,638,307
2	87	2,638,307
2	90	2,638,307
2	93	2,638,307
2	118	21,106,450

7. tabula

2. dimensija – finansējuma veids

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
1	01	84,425,811

8. tabula

3. dimensija – teritorijas veids

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
1	04	84,425,811

9. tabula

6. dimensija – teritoriālie īstenošanas mehānismi

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
1	07	84,425,811

2.A.9. Kopsavilkums par tehniskās palīdzības plānoto izmantošanu, tostarp vajadzības gadījumā iekļaujot darbības, lai pastiprinātu programmu pārvaldībā un kontrolē iesaistīto iestāžu un arī atbalsta saņēmēju administratīvās spējas, un vajadzības gadījumā darbības, lai uzlabotu attiecīgo partneru administratīvās spējas piedalīties programmu īstenošanā (attiecīgā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta vi) punkts)

<i>Prioritārais virziens</i>	
<i>Nav atiecināms</i>	

2.A.1. Prioritārais virziens nr. 3 Ilgtspējīgs transports

2.A.2. Pamatojums par tāda prioritārā virziena noteikšanu, kas aptver vairāk nekā vienu tematisko mērķi (attiecīgā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (EK) Nr. 1299/2013 8. panta 1. punkts)

Nav piemērojams

<i>Prioritārā virziena ID</i>	Prioritāte nr. 3
<i>Prioritārā virziena nosaukums</i>	Ilgtspējīgs transports

☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots tikai, izmantojot finanšu instrumentus	
☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots tikai, izmantojot finanšu instrumentus, kas izveidoti Savienības līmenī	
☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots, izmantojot sabiedrības virzītu vietējo attīstību	

2.A.3. Fonds un Savienības atbalsta aprēķina pamats (atkārtoti katram fondam un prioritārajam virzienam)

<i>Fonds</i>	<i>Eiropas Savienības fondi (ERAF un EKI)</i>
<i>Aprēķina pamats (kopējie atbilstīgie izdevumi vai atbilstīgie publiskie izdevumi)</i>	<i>Kopējie atbilstīgie izdevumi</i>

2.A.4. Investīciju prioritāte (atkārtoti katrai investīciju prioritātei, uz kuru attiecas prioritārais virziens)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Pastiprināt reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglus, tostarp multimodālos mezglus, TEN-T infrastruktūrai</i>
-------------------------------	--

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Attīstīt un uzlabot videi nekaitīgas (tostarp ar zemu trokšņa līmeni) un zemu oglekļa emisiju transporta sistēmas, tostarp iekšzemes ūdensceļus un jūras transportu, ostas, multimodālos savienojumus un lidostu infrastruktūru, lai veicinātu ilgtspējīgu reģionālo un vietējo mobilitāti</i>
-------------------------------	--

2.A.5. Konkrētie mērķi, kas atbilst investīciju prioritātei, un paredzamie rezultāti (atkārtoti katram konkrētajam mērķim, uz kuru attiecas investīciju prioritāte)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punkts)

<i>ID</i>	<i>Investīciju prioritāte: Pastiprināt reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglus, tostarp multimodālos mezglus, TEN-T infrastruktūrai</i>
<i>Konkrētais mērķis</i>	3.1. Transporta veidu kombinēšana Ar sadarbības palīdzību uzlabot preču un pasažieru pārvadāšanas efektivitāti starp ziemeļiem un dienvidiem un starp austrumiem un rietumiem, balstoties uz transporta nozares dalībnieku uzlaboto kapacitāti.
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Savienības atbalstu</i>	Lielākas pārvaldības iestāžu, publiskā un privātā loģistikas un transporta operatoru, ostu, kā arī starpvaldību un pētniecības institūciju iespējas lielākai sadarbībai starp jūras, dzelzceļa, auto, iekšējo ūdeņu un gaisa transporta veidiem un sistēmām Tas palīdzētu atrast optimālus lielāku sadarbības iespēju risinājumus, tos ieviest vai arī palīdzētu piesaistīt līdzekļus to ieviešanai, ierobežojot

	riskus, kas saistīti ar transporta negadījumiem.
<i>ID</i>	<i>Investīciju prioritāte: Pastiprināt reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglus, tostarp multimodālos mezglus, TEN-T infrastruktūrai</i>
<i>Konkrētais mērķis</i>	3.2. Piekluve attālākiem apvidiem vai apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskās pārmaiņas Ar ekonomiski efektīviem risinājumiem palielināt visattālāko apgabalu un demogrāfisko pārmaiņu ietekmēto reģionu pieejamību, balstoties uz transporta nozares dalībnieku uzlaboto kapacitāti.
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Savienības atbalstu</i>	Lielākas iestāžu, publisko un privāto loģistikas un transporta operatoru iespējas piemērot ekonomikas risinājumus attālo apgabalu un demogrāfisko pārmaiņu ietekmēto teritoriju pieejamības uzturēšanu un uzlabošanu. Tas palīdzētu nodrošināt un uzlabot preču un cilvēku transportēšanu pašlaik visgrūtāk pieejamajās reģiona teritorijās.
<i>ID</i>	<i>Investīciju prioritāte: Attīstīt un uzlabot videi nekaitīga(tostarp ar zemu trokšņa līmeni) un zemu oglekļa emisiju transporta sistēmas, tostarp iekšzemes ūdensceļus un jūras transportu, ostas, multimodālos savienojumus un lidostu infrastruktūru, lai veicinātu ilgtspējīgu reģionālo un vietējo mobilitāti</i>
<i>Konkrētais mērķis</i>	3.3. Drošība jūrā Uzlabojot jūras dalībnieku kapacitāti, palielināt kuģošanas drošību un drošumu.
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Savienības atbalstu</i>	Lielākas jūrniecības nozares pārstāvju (jūras administrācijas, glābšanas dienestu, pārvaldes iestāžu, kuģniecības uzņēmumu, ostu, pētniecības un starpvaldību organizāciju) iespējas strādāt saistībā ar kuģošanas drošību un drošumu Jūrniecības nozares pārstāvju lielākas iespējas un ciešāka sadarbība kuģošanas drošībā un drošumā palīdzēs samazināt riskus, kas saistīti ar jūras transportu.

ID	<i>Investīciju prioritāte: Attīstīt un uzlabot videi nekaitīgas transporta sistēmas (tostarp ar zemu trokšņa līmeni) un zemu oglekļa emisiju līmeni, tostarp iekšzemes ūdensceļus un jūras transportu, ostas, multimodālos savienojumus un lidostu infrastruktūru, lai veicinātu ilgtspējīgu reģionālo un vietējo mobilitāti</i>
<i>Konkrētais mērķis</i>	3.4. Videi draudzīga kuģošana Liekot lietā labākas jūras nozares dalībnieku iespējas, veicināt videi nekaitīgu pārvadāšanu
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Savienības atbalstu</i>	Lielākas jūrniecības nozares dalībnieku (jūras administrācijas, glābšanas dienestu, pārvaldes iestāžu, kuģniecības uzņēmumu, ostu, pētniecības un starpvaldību organizāciju) iespējas samazināt negatīvo pārvadāšanas ietekmi uz jūras vidi. Tas veicinās labāku jūrniecības nozares dalībnieku izpratni par videi nekaitīgu pārvadāšanu un labāku jūras vides aizsardzību.

ID	<i>Investīciju prioritāte: Attīstīt un uzlabot videi nekaitīgas transporta sistēmas (tostarp ar zemu trokšņa līmeni) un zemu oglekļa emisiju līmeni, tostarp iekšzemes ūdensceļus un jūras transportu, ostas, multimodālos savienojumus un lidostu infrastruktūru, lai veicinātu ilgtspējīgu reģionālo un vietējo mobilitāti</i>
<i>Konkrētais mērķis</i>	3.5. Videi nekaitīga pilsētu mobilitāte Veicināt videi draudzīgu transporta sistēmu izveidi pilsētu teritorijās, kas balstītas uz lielāku pilsētu transporta jomas pārstāvju kapacitāti.
<i>Rezultāti, ko dalībvalstis vēlas sasniegt ar Savienības atbalstu</i>	Lielākas pārvaldes iestāžu, ostu, infrastruktūru nodrošinātāju un operatoru, transporta lietotāju iespējas izmantot videi draudzīgus transporta pakalpojumus pilsētu teritorijās. Tas veicinās labāku videi draudzīga transporta risinājumu pieņemšanu un biežāku piemērošanu – tādējādi samazinot piesārņojumu Baltijas jūras reģiona pilsētās.

3. tabula: Konkrētās programmas rezultātu rādītāji (katram konkrētajam mērķim)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) punkts)

Konkrētais mērķis 3.1. Transporta veidu kombinēšana

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ²⁰	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Publiskā un privātā transporta jomas dalībnieku (publisko iestāžu, loģistikas un transporta operatoru, ostu, starpvaldību un pētniecības organizāciju) kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu transporta veidu un sistēmu sadarbību	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīvā analīze programmas sākumā – nosakot trūkumus kapacitātē	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc ekspertu semināriem ²¹ attiecinīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā	Izvērtējums Programmas vidūposmā 2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā

²⁰ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

²¹ Semināra definīciju skatīt tekstā iepriekš minētajā zemteksta piezīmē

Konkrētais mērķis 3.2. Piekļuve attālākiem apvidiem vai apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskās pārmaiņas

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ²²	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Publisko un privāto transporta jomas dalībnieku (publisko iestāžu, loģistikas un transporta operatoru) kapacitāte īstenot ekonomiski efektīvus risinājumus attālo apgabalu un demogrāfisko pārmaiņu ietekmēto teritoriju pieejamības uzlabošanai	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīvā analīze programmas sākumā – nosakot trūkumus kapacitātē	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc ekspertu semināriem ²³ attiecīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā	Izvērtējums Programmas vidūposmā 2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā

Konkrētais mērķis 3.3. Drošība jūrā

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ²⁴	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Jūras nozares dalībnieku (jūras administrācijas, glābšanas dienestu, pārvaldes iestāžu, pārvaldājumu operatoru, pētniecības un starpvaldību organizāciju) kapacitāte īstenot pasākumus, lai palielinātu jūras aizsardzību un drošību	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīvā analīze programmas sākumā – nosakot trūkumus kapacitātē	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc ekspertu semināriem ²⁵ attiecīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā	Izvērtējums Programmas vidūposmā 2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā

²² Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

²³ Semināra definīciju skatīt tekstā iepriekš minētajā zemteksta piezīmē

²⁴ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

²⁵ Semināra definīciju skatīt tekstā iepriekš minētajā zemteksta piezīmē

Konkrētais mērķis 3.4. Videi daudzīga kuģošana

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ²⁶	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Jūras nozares dalībnieku (jūras administrācijas, glābšanas dienestu, pārvaldes iestāžu, pārvadājumu operatoru, pētniecības un starpvaldību organizāciju) kapacitāte īstenot pasākumus, lai mazinātu pārvadāšanas negatīvo ietekmi uz jūras vidi	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīvā analīze programmas sākumā – nosakot trūkumus kapacitātē	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc ekspertu semināriem ²⁷ attiecīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā	Izvērtējums Programmas vidūposmā 2018.gadā un pēc Programmas slēgšanas 2023.gadā

Konkrētais mērķis 3.5. Videi nekaitīga mobilitāte pilsētās

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ²⁸	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Pilsētu transporta jomas dalībnieku (publisko iestāžu, ostu, infrastruktūru nodrošinātāju un operatoru) kapacitāte īstenot videi	Esošās kapacitātes un trūkumu kvalitatīva analīze	Situācijas kvalitatīvā analīze programmas sākumā – nosakot trūkumus	2014	Aprakstošais mērķis tiks noteikts pēc ekspertu semināriem ³⁰ attiecīgajā jomā.	Aptaujas un ekspertu semināri attiecīgajā jomā	Izvērtējums Programmas vidūposmā 2018.gadā un pēc

²⁶ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

²⁷ Semināra definīciju skatīt tekstā iepriekš minētajā zemteksta piezīmē

²⁸ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

	nekaitīgus risinājumus teritorijās ²⁹ .	transporta pilsētu		kapacitātē				Programmas slēgšanas 2023.gadā
--	---	-----------------------	--	------------	--	--	--	--------------------------------------

³⁰ Semināra definīciju skatīt tekstā iepriekš minētajā zemteksta piezīmē

²⁹ Iespēju noteikšana: skatīt 1. nodaļu Programmas stratēģija

2.A.6. Atbalstāmās darbības saistībā ar investīciju prioritāti (atbilstīgi investīciju prioritātei)

2.A.6.1. Atbalstāmo darbību veida un piemēru apraksts un to paredzamo ieguldījumu konkrēto mērķu sasniegšanā apraksts, tostarp attiecīgā gadījumā norādot galvenās, mērķgrupas, īpašas mērķteritorijas, atbalsta saņēmēju veidus

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Pastiprināt reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglus, tostarp multimodālos mezglus, TEN-T infrastruktūrai</i>
-------------------------------	--

Konkrētais mērķis 3.1. Transporta veidu kombinēšana

Ar sadarbības palīdzību uzlabot preču un pasažieru pārvadāšanas efektivitāti starp ziemeļiem un dienvidiem un starp austrumiem un rietumiem, balstoties uz transporta nozares dalībnieku uzlaboto kapacitāti.

Attiecībā uz Eiropas Savienību, Eiropas transporta tīkla (TEN-T) politika paredz visaptveroša un pamattīkla izveidi. Galvenie TEN-T projekti Baltijas jūras reģionā ir izstrādes stadijā, piemēram, Fēmarnbelta pastāvīgais savienojums BJR rietumos, Ziemeļu trīsstūra virziens ziemeļos, Baltijas – Adrijas jūras koridors dienvidos un „Rail Baltica” virziens austrumos. TEN-T viens pats nespēj nodrošināt visas reģiona vajadzības. ES Baltijas jūras reģiona stratēģijas rīcības plāns, ES finansētais projekts „Baltic Transport Outlook 2030” (BTO 2030) ar tā „Baltijas jūras makroreģiona stratēģisko tīklu” un Baltijas jūras reģiona programmas 2007. – 2013. gadam projektu sadarbību transporta klasterī ir noteikuši, ka Baltijas jūras reģiona specifiskajiem ģeogrāfiskajiem un socioekonomiskajiem izaicinājumiem ir nepieciešamība pēc Baltijas jūras reģiona transporta politikas ar uz konkrētām vietām balstītām pieejām.

Lai nodrošinātu pilsoņu un uzņēmumu mobilitāti, radītu labus ilgtspējīgas izaugsmes un teritoriālās kohēzijas apstākļus, kā arī, lai uzlabotu pieeju Baltijas jūras reģionam, nepieciešama ilgtspējīga multimodāla transporta sistēma. Šai sistēmai vajadzētu papildināt TEN-T visaptverošo un pamattīklu, kā arī Ziemeļu dimensijas transporta tīklu, kā arī Krievijas, Norvēģijas un Baltkrievijas valstu transportu tīklus.

Piemēri trūkstošajai savietojamībai ir novecojušā transporta savienojumu ģeogrāfiskā konstrukcija austrumu BSR, dažādie sliežu platumi, drošība, un tehniskie standarti starp BSR valstīm.

Nepārklājoties ar TEN-T politikas mērķiem un reaģējot uz konkrētām transporta vajadzībām Baltijas jūras reģionā, šī programma, palielinot sadarbības spējas, mēģina uzlabot preču un pasažieru pārvadāšanas efektivitāti ziemeļu – dienvidu un austrumu – rietumu savienojumos, palielinot transporta dalībnieku spējas sadarboties. Tā ietver pasažieru un kravu pārrobežu kustību ārpus ES robežām. Programma atbalstīs infrastruktūras trūkumu novēršanu transporta koridoros un darbības, kas atvieglotu transporta administratīvos un tehniskos šķēršļus IKT nozarē. Tā atbalstīs arī multimodālu transportlīdzekļu izmantošanu drošības jautājumos, tostarp aizsardzībā pret ārkārtas situācijām un negadījumiem (tostarp bīstamām vielām) cilvēka dzīvības apdraudoša un vidi apdraudoša riska samazināšanai.

Trūkstošie sadarbības spēju piemēri ir novecojusī transporta savienojumu ģeogrāfiskā uzbūve Baltijas jūras reģiona austrumos, dažādi Baltijas jūras reģiona valstu sliežu ceļi, kā arī drošības un tehniskie standarti. Programma atbalstīs projektu aktivitātes, piemēram, atvieglos transporta nozares dalībnieku darbības ārpus to valstu robežām, kā arī samazinās satiksmes plūsmas traucējumus. Labi attīstītās kuģošanas līnijas apvienojumā ar efektīvām ostām, kā arī ostas iekšzemes infrastruktūra var tikt izmantota kā elements, kas BJR savienos pārtrauktas transporta plūsmas. Īpaši BJR austrumu daļā preču un pasažieru pārvadājumi visbiežāk notiek pa autoceļu. Programma atbalstīs darbības, kas palielina dzelzceļa, iekšzemes ūdensceļu un jūras transporta izmantošanas iespējas. Labāka dzelzceļa, autoceļa, jūras un iekšzemes kuģošanu, ostu un gaisa satiksmes līniju mijiedarbība palīdzēs palielināt BJR ilgtspējību un izmantošanas iespējas. Uzmanība galvenokārt būtu jāpievērš iekšzemes transporta mezglu integrācijai Baltijas jūras ostās, iekļaujot pasažieru apkalpošanai domātās sauszemes ostas vai lidostas.

Kopš TEN-T politika koncentrējas uz pamattīkla un visaptveroša tīkla fiziskās infrastruktūras izveidošanu, Baltijas jūras reģiona programma paredzēta ilgtspējīgas reģionālās izaugsmes TEN-T pamattīkla koridoru pievienotās vērtības optimizācijas veicināšanai. Ir jāpalielina vietējo un reģionālo dalībnieku spējas uzdot savus jautājumus pamattīkla koridora pārvaldītājiem. Šajā ziņā, programma var atbalstīt BJR apmaiņu starp TEN-T ieinteresēto pušu pamatkoridoru platformām, kas šķērso Baltijas jūras reģionu. Lai uzlabotu citu BJR transporta koridoru savstarpējo sadarbību, būtu jāatbalsta to pārvaldības struktūras. Šādas struktūras varētu palīdzēt uzlabot nacionālo, reģionālo, vietējo un privāto transporta dalībnieku spējas risinot „zaļā“ koridora problēmas, nosakot savstarpējās sadarbības trūkumus vai arī nodrošinot saskaņotu valsts, Eiropas un starpvalstu transporta infrastruktūras plānošanas procesu. Šo struktūru pamatā varētu būt arī ieguldījumu nepieciešamību noteikšana. Programma varētu atbalstīt reģionālo platformu sākotnējo izveidi, ņemot vērā to pārliecinātās finanšu ilgtspējīgas iespējas, kā arī iesaistot attiecīgos dalībniekus.

Programmas teritoriju ietekmē ne tikai ES transporta politika un transporta tīkli, bet arī Ziemeļu dimensijas valstu - Krievijas, Norvēģijas un Baltkrievijas politika un tīkli. Programma atbalstīs TEN-T tīklu un Ziemeļu dimensijas transporta un loģistikas partnerības valstu transporta tīklu integrāciju reģionālajā transporta un loģistikas tīklā.

Jaunajos projektu priekšlikumos būtu jāņem vērā Baltijas jūras reģiona 2007. – 2013. gadam programmas projektu sasniegumi, piemēram tādas kā infrastruktūras rīcības plānus, transporta un loģistikas kapacitāti Baltijas jūras reģionā, darbināmus risinājumus vilcienos un inovatīvus loģistikas risinājumus viā galveno transporta koridoru garumā, zaļā transporta koridora koncepciju, labāko praksi pārvadājumos starp jūras un sauszemes koridoriem un robežu šķērsošanu, analīze par pašreizējo un nākotnes transporta plūsmu, transporta koridoru ieinteresēto personu sadarbības platformām

Darbību piemēri:

- BJR transporta tīklu kopīgās infrastruktūras plānošanas uzlabošana īstermiņā un ilgtermiņā, ietverot robežu šķērsošanu;
- Administratīvo un fiskālo šķēršļu pārvarēšana, lai uzlabotu pārrobežu kravas pārvadājumu efektivitāti ārpus ES robežām;
- Atvieglot starptautiskos ūdeņus šķērsojošo kuģu muitas procedūras Baltijas jūrā, sekmējot Baltijas jūras maģistrāļu un tuvsatiksmes kuģošanu;

- Veicināt reģionālo centru, multimodālo transporta mezglu, ostu un multimodālo terminālu kapacitātes attīstīšanu un integrēšana iekšzemes tīklos. Tas ietver priekšizpētes studiju un/vai eksperimentālo investīciju izveidi;
- Veicot videi nekaitīgāka transporta demonstrācijas pasākumus, piemēram, tehnoloģiju, kravu un pasažieru pārvadājumu loģistikas izmēģinājuma/ eksperimentālās darbības;
- Veicinot efektīvu vairākas BJR valstis šķērsojošu transporta līdzekļu veidu izveidi, kā arī efektīvu multimodālo transporta savienojumu vadīšana. Uzlabojumi ietver organizatorisko struktūru un ar IT sistēmām saistītā transporta atjaunošanas pasākumus;
- Dažādu transporta veidu un transporta tīklu tehnisko, drošības, juridisko, organizatorisko un citu aspektu attīstīšana;
- Pastāvošo bezmaksas transporta iespēju, kas nav pakļautas tikai uz Baltijas jūras reģiona austrumu daļas autotransportu, sekmēšana un atvieglojumu veicināšana;
- Veicināt un sekmēt labāku lidostu un dzelzceļa infrastruktūru savienojumu izstrādi reģionu gaisa ceļošanas pieejamības uzlabošanai;
- Platformu izveide, kas palīdz apvienot finanšu, plānošanas, vadības un citus attiecīgos dalībniekus, uzlabotai transporta koridoru pārvaldībai un uzraudzībai;
- Ar multimodālo transporta izmantošanu saistīto katastrofu un nelaimes gadījumu novēršanas risinājumu izstrāde (ietverot bīstamās vielas).

Konkrētais mērķis 3.2. Piekļuve attālākiem apvidiem vai apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskās pārmaiņas

Ar ekonomiski efektīviem risinājumiem palielināt visattālāko apgabalu un demogrāfisko pārmaiņu ietekmēto reģionu pieejamību, balstoties uz transporta nozares dalībnieku uzlaboto kapacitāti.

BJR atrodas daži no visgrūtāk sasniedzamajiem apvidiem Eiropā. Šiem apvidiem ir sarežģīti ģeogrāfiskie apstākļi un tie ir attāli, jo īpaši BJR ziemeļu un austrumu daļā; un tās raksturo plašas zemes teritorijas ar zemu iedzīvotāju blīvumu un daudzas dzīves vietas atrodas uz salām vai kalnu reģioniem. Gan salas, gan attālas sauszemes teritorijas nav sasniedzamas ar biežu autotransportu, un tās ir atkarīgas no funkcionālas jūras vai gaisa transporta sistēmas.

Vēl citi izaicinājumi ir saistīts ar reģiona demogrāfiskajām pārmaiņām. Sabiedrības novecošanās pieprasa publiskā un privātā sektora transporta pielāgošanu un tā jārisina arī ar iedzīvotāju skaita samazināšanos lauku apvidos saistītā problēma, kas veicina lielāku aglomerāciju. Ņemot vērā valsts un reģionālos budžeta ierobežojumus, nepieciešams izpētīt jaunas transporta infrastruktūras un transporta pakalpojumu uzturēšanas pieejas. Šīm zināšanām tad jābūt pieejamām un sasaistītām ar nacionālajiem, reģionālajiem un vietējiem transporta dalībniekiem palielinot to spējas piemērot ekonomiski efektīvus risinājumus pieejamības nodrošināšanai. Pieaugošais tūrisms reģionā rada lielāku pieprasījumu pēc transporta savienojumiem, kā arī attiecībā uz mazāk pieejamām teritorijām, piemēram gar piekrastes līniju un salām. Tā jāuzskata par iespēju turpmākajai attīstībai.

Programma atbalstīs projektus, kas balstīsies uz iepriekš uzskaitītajām iespējām, apvienojot dalībniekus un resursus, lai uzlabotu pieejamību. Tā atbalstīs projektu aktivitātes, kas palīdzēs saglabāt pieejamību izmantojot pieņemamu transporta infrastruktūru un pakalpojumu

sniegšanu, piemēra apvienojot privātos/publiskos pakalpojumus un uz pieprasījumu reaģējošus transporta pakalpojumus. Šajā konkrētajā mērķī attiecībā uz attālajiem apvidiem vai apvidiem, kurus ietekmē demogrāfiskās pārmaiņas jaunas koncepcijas un idejas ir apsveicamas. Pat ja iepriekšējie projekti un iniciatīvas, jau ir uzsākuši risināt pieejamības jautājumus, joprojām ir nepieciešamība pēc papildus risinājumiem.

Jaunu projektu priekšlikumos būtu jāņem vērā Baltijas jūras reģiona programmas 2007. – 2013. gadam projektu, kas uzlabos pieeju attālajiem apvidiem BSR reģionā.

Darbību piemēri:

- Mobilitātes pārvaldības shēmu izstrāde un īstenošana tā, lai esošās transporta infrastruktūras un transporta pakalpojumus varētu izmantot efektīvāk un tie būtu lietotājiem ērtāk izmantojami;
- Modeļu/ izmēģinājumu, lai finansētu nepieciešamo transporta infrastruktūru darbību un uzturēšanu, izstrāde un īstenošana;
- Jaunu transporta pakalpojumu modeļu izstrāde un īstenošana, lai nodrošinātu pieejamību;
- Uzlabotu transporta savienojumu izstrāde un īstenošana ekonomikas un tūrisma darbību potenciāla izmantošanai (ņemot vērā ekoloģiskos jautājumus);
- Ekonomikas un transporta darbību potenciāla izmantošanas stratēģiju izstrāde un īstenošana labākai pieejamībai Arktiskajā reģionā.

Galvenās mērķa grupas (konkrētajiem mērķiem 3.1 un 3.2):

- Valsts pārvaldes vienības, kas atbildīgas par nākotnes finanšu ieguldījumiem transporta nozarē;
- Valsts pārvaldes vienības, kas ir atbildīgas par sabiedrisko transportu;
- Valsts iestādēs / institūcijas, kas nodarbojas ar pilsētu transporta plānošanu pilsētu, vietējā, reģionālā un valsts līmenī, kā arī to pakārtotās organizācijas;
- Ostas;
- Publiskā un privātā sektora loģistikas un sabiedriskā transporta uzņēmumi;
- Publiskā un privātā sektora infrastruktūru pakalpojumu sniedzēji un operatori;
- Starpvaldību organizācijas, starptautiskās organizācijas un ekspertu grupas;
- Pilsoņi, kas saistīti ar/ ietekmē transporta mezglus;
- Transporta pakalpojumu lietotāji.

Ģeogrāfiskais pārklājums: Visa BJR teritorija, jo īpaši ziemeļu-dienvidu un austrumu-rietumu savienojumi, attālie apgabali un demogrāfisko pārmaiņu ietekmētie apvidi. Programma arī paredz iespējas sadarbībai ar dalībniekiem ārpus BSR formālās robežas, lai tādejādi stiprinātu esošo sadarbību.

<i>Investīciju prioritāte</i>	<i>Attīstīt un uzlabot videi nekaitīga(tostarp ar zemu trokšņa līmeni) un zemu oglekļa emisiju transporta sistēmas, tostarp iekšzemes ūdensceļus un jūras transportu, ostas, multimodālos savienojumus un lidostu infrastruktūru, lai veicinātu ilgtspējīgu reģionālo un vietējo mobilitāti</i>
-------------------------------	--

Konkrētais mērķis 3.3. Drošība jūrā

Uzlabojot jūras dalībnieku kapacitāti, palielināt kuģošanas drošību un drošumu.

BJR jūras transports veido svarīgu tirdzniecības pamatu. Katru mirkli Baltijas jūrā ir aptuveni 2000 kuģi. Lielo satiksmes plūsmu šaurumos un seklos ūdeņos, kas uz ilgu laika periodu gada laikā ir pārklāti ar ledu dēļ Baltijas jūrā ir grūti orientēties un palielinās arī kuģošanas negadījumu risks.

Bargie klimata apstākļi, zemā temperatūra un ledus veidošanās it sevišķi programmas teritorijas ziemeļu daļās rada papildu slodzi uz jūras transporta kuģniecības personālu un to aprīkojumu. Drošība jūrā lielā mērā atkarīga no jūrnieku kompetences un spējas.

Programma atbalsta projektus, kas palielinās jūras dalībnieku spējas izstrādāt, veicināt un/vai ieviest praksē jaunus pieejamus risinājumus drošākai kuģošanai jūrā. Tas cita starpā varētu ietvert arī lēmumu pieņēmēju apņemšanos uzņemt saistības, piemēram, atbalstīt saskaņotu jūras drošības un aizsardzības noteikumu īstenošanu. Programma nostiprina jūras dalībnieku sadarbību daloties ar zināšanām, pieredzi un labāko praksi, piemēram naftas noplūde jautājumā. Turklāt tiks atbalstītas darbības, kas pielāgotas jūras teritorijas plānošanas, vadības un uzraudzības sistēmām. Tehnoloģiju attīstība, piemēram, e-kuģošana sniedz drošāku kuģošanu, tomēr, tam būs nepieciešama jauna infrastruktūra uz zemes. Programma atbalsta šādu infrastruktūru plānošanu un izmēģinājuma pasākumu veikšanu tās īstenošanai.

Kopumā projekta priekšlikumi varētu veicināt HELCOM Baltija jūras rīcības plāna un BJR ES stratēģijas rīcības plānā minēto darbību īstenošanu.

Darbības, kas ir veiktas līdz šim, piemēram, BSR programmas projekti Efficient Sea, BRISK, un Baltic Master II, kā arī projekta Monalisa, kas ir Jūras transporta maģistrāles programma, ietvaros ir pozitīva ietekme uz kuģošanas drošību.

Darbību piemēri:

- Izpratnes par drošības kodeksu, standartiem un noteikumiem, kā arī to ieviešanas saskaņošana;
- Uzlabotu jūras drošības un aizsardzības tehnoloģiju ieviešana, piemēram, ieviešot e-navigāciju un automatiskās identifikācijas sistēmas;
- Baltijas jūrā ienākošo kuģu dinamikas riska novērtēšanas sistēmu izvērsšana;
- Visaptveroša visas Baltijas jūras drošības riska novērtējuma izstrāde;
- Riska novēršanas un reaģēšanas pasākumu risinājumu izmēģināšana, piemēram, īstenojot kopīgas pasākumus;

- Pašregulējošas kuģošanas drošības izstrāde, jo īpaši starp mazākiem kuģniecības uzņēmumiem, kuros privātie dalībnieki brīvprātīgi uzlabo savas darbības drošību (saistībā ar, piemēram, korporatīvo sociālo atbildību vai ekomarķējumu);
- Jūrnieku izglītības un apmācību sistēmu uzlabošana, lai palielinātu to kompetenci, motivāciju, kā arī popularizētu šo profesiju.

Ģeogrāfiskais pārklājums: Visa Baltijas jūras un tās piekrastes teritorija. Ikreiz, kad tiek veicināta attiecīgā sadarbība ar Ziemeļjūras reģionu.

Konkrētais mērķis 3.4 Videi draudzīga kuģošana

Liekot lietā labākas jūras nozares dalībnieku iespējas, veicināt videi draudzīgu kuģošanu

Neskatoties uz to, ka mērot uz vienu transportēto preču tonnu kuģošana ir ekonomiski izdevīga un videi nekaitīga, tai ir arī negatīva ietekme uz vidi – atmosfērā nonākošās emisijas, trokšņu emisijas, nelegāla un nejauša naftas, bīstamu vielu vai citu atkritumu noplūde, kā arī lieviešot invazīvās sugas kuģu balasta ūdenī un korpusos.

2011.gadā Starptautiskā Jūrniecības organizācija (IMO) Starptautiskās konvencijas par piesārņojuma novēršanu no kuģiem (MARPOL) IV pielikuma „Noteikumi piesārņojuma novēršanai ar notekūdeņiem no kuģiem” ietvaros noteica Baltijas jūru par īpašu jūras teritoriju. Saskaņā ar IMO visu notekūdeņu izvadīšana no pasažieru kuģiem Baltijas jūrā ir aizliegta, izņemot, ja kuģi lieto apstiprinātas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas vai nogādā neattīrītus notekūdeņus uz ostu pieņemšanas iekārtām. Piekrastes valstīm pēc iespējas ātrākā laikā ir jāziņo IMO, tiklīdz notekūdeņu pieņemšanas iekārtas Baltijas ostās atbilst piemērotības kritērijiem. Papildus HELCOM ir vienojusies par darbības plānu, saskaņā ar kuru Baltijas jūras reģiona ostām ir jāuzlabo notekūdeņu uzņemšanas kapacitāte.

Turklāt IMO norādīja Baltijas jūru kā SOx emisijas kontroles zonu (SECA), saskaņā ar Starptautisko konvenciju par piesārņošanas novēršanu no kuģiem³¹ (MARPOL) (Pielikums nr. 6). Ierobežojumi, kas piemērojami Baltijā attiecībā uz SOx samazināšanu 2010.gada 1.jūlijā tika samazinātas par 1% (no oriģinālā 1.50%) topot vēl vairāk samazinātas uz 0.10% 2015.gada 1.janvārī. Tas nozīmē, ka kuģu saimniekiem ir nepieciešams mainīt izmantotās degvielas veidu vai kuģos uzstādīt izplūdes gāzu attīrīšanas iekārtas. Turklāt pieprasot jaunus emisijas standartus, tas varētu sekmēt, radīt jaunas, videi nekaitīgas un drošas kuģniecības tehnoloģijas, kas tiktu izmantotas visā pasaulē.

Turklāt, iekšējo ūdensceļu transporta potenciāls, lai kalpotu transporta vajadzībām visā BSR nav pilnībā līdz galam izmantots. Iekšzemes ūdensceļus galvenokārt raksturo zema ietekme uz vidi, enerģijas patēriņš un darbietilpība, mazs negadījumu skaits uz iekšzemes ūdensceļiem, kā arī izmaksu efektivitāte. Šī efektivitāte lielākoties atkarīga no dažiem apstākļiem, ko nav viegli izpildīt. Iekšzemes ūdensceļi ir relatīvi lēti, bet tajā pašā laikā lēni, neuzticami, kas ir būtiskākais šķērslis to tālākai attīstībai.

³¹ MARPOL ir 1973.gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978. gada protokolu. MARPOL konvencijas 6.pielikumā „Noteikumos par gaisa piesārņojuma novēršanu no kuģiem” ir noteiktas konkrētas sēra oksīdu (SOx) emisiju kontroles zonas ar stingrākiem sēra emisiju kontroles noteikumiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto programma atbalsta jūras dalībnieku kapacitātes celšanu negatīvo seku mazināšanas pasākumus un veicina nepieciešamību mainīt kuģu degvielu tehnoloģijas un infrastruktūru. Turklāt programmas mērķis ir celt jūras dalībnieku kapacitāti un palielināt vide draudzīgu kuģošanu. Tas, cita starpā, varētu ietvert darbību kopuma izveidi un ieviešanu, kas ietvert emisiju samazināšanas pasākumus atmosfērā, jūrā, kuģošanas trokšņu samazināšanu un alternatīvu kuģu degvielu izmantošanas sekmēšanu. Programma arī atbalsta mazās un vidēja lieluma Baltijas ostas to izaicinājumu izpildē. Darbībā, ir jāveicina HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna un BJR ES stratēģijas rīcības plāna darbību īstenošanu.

Jaunu projektu priekšlikumos būtu jāņem vērā Baltijas jūras reģiona programmas 2007. – 2013. gadam projektu, izstrādātie priekšlikumi tīrākai kuģošanai BSR un veica pētījumus attiecībā uz sēra direktīvu.

Darbību piemēri:

- Veicināt un īstenot darbības, kas noved pie atmosfēras emisiju, jūras, kuģu trokšņa emisiju samazināšanas;
- Ar ceļojumu saistīta informācijas izstrāde, kas ar ekonomisku ātrumu ļautu kuģiem optimāli doties uz galamērķi, tā rezultātā ietaupot degvielu. Sekmēt ostu iekārtu pakalpojumus kuģu radīto atkritumu iekārtu un krasta elektroapgādes piegādei. Tas varētu ietvert demonstrācijas darbības attīstību un ieviešanu attiecībā uz kopīgiem atkritumu nodošanas standartiem Baltijas jūras ostās.
- Izmēģinājuma pasākumu/demonstrāciju īstenošana attiecībā uz kuģu aprīkošanu ar jaunajām tehnoloģijām, lai uzlabotu ekoloģisko efektivitāti.
- Izveidot atbilstošas atbalsta struktūras sašķidrinātās dabas gāzes (LNG), biodegvielas un citu alternatīvo degvielu izmantošana uz kuģiem ar atbilstošām atbalsta struktūrām;
- Risku izvērtēšana un labākās prakses noteikšana ar LNG darbinātiem kuģiem;
- Attīstot naftas ārkārtas pasākumu plānus ietverot finanšu mehānismus to ieviešanai;
- Īstenojot pasākumus, kas veicina ES sēra direktīvas īstenošanu, piemēram novērtējot ietekmi uz jūras vidi un cilvēku veselību (Programmas teritorijas ES daļā);
- Videi nekaitīgas iekšzemes kuģniecības pasākumu vadīšana (upēs, ezeros);
- Jaunu tehnoloģiju izmēģināšana un veicināšana droša, efektīva un videi nekaitīga transporta nodrošināšanai.

Galvenās mērķa grupas (konkrētajiem mērķiem 3.3 un 3.4):

- Vietējās, reģionālās un valsts iestādes, kā arī to padotībā esošajās organizācijās;
- Publiskā un privātā sektora infrastruktūru pakalpojumu sniedzēji un operatori;
- Valsts iestādes/institūcijas, kas atbildīgas par lielu jūras un sauszemes avāriju novēršanas pasākumu plānošanu, kā arī reaģēšanas pasākumiem;

- Konkrētu nozaru speciālisti, kas izmanto jūras un piekrastes teritoriju (piemēram, enerģētikas, lauksaimniecības, zivsaimniecības, mežsaimniecības utt.);
- Jūras administrācija jūrniecības asociācijas;
- Jūras resursu pakalpojumi un ārkārtas situāciju aģentūras;
- Kuģniecības uzņēmumi, kuģu īpašnieki, kuģošanas iekārtu nodrošinātāji;
- Visu transporta veidu privātā un publiskā sektora loģistikas operatori;
- Ostas;
- Pētniecības iestādes, universitātes;
- Transporta lietotāji un kravu īpašnieki;
- Starpvaldību organizācijas, starptautiskās organizācijas un ekspertu grupas;
- Vides aizsardzības aģentūras un vides aizsardzības asociācijas;
- Nevalstiskās organizācijas, kas saistītas ar vides aizsardzību.

Ģeogrāfiskais pārklājums:

Visa Baltijas jūras un tās piekrastes teritorija, kā arī iekšzemes ūdeņi. Ikreiz, kad tiek veicināta attiecīgā sadarbība ar Ziemeļjūras reģionu. Programma arī paredz iespējas sadarbībai ar dalībniekiem ārpus BSR formālās robežas, lai tādejādi stiprinātu esošo sadarbību.

Konkrētais mērķis 3.5 Videi nekaitīga pilsētu mobilitāte

Veicināt videi draudzīgu transporta sistēmu izveidi pilsētu teritorijās, kas balstītas uz lielāku pilsētu transporta jomas pārstāvju kapacitāti.

Saskaņā ar ES balto grāmatu pilsētas transports veido aptuveni ceturtdaļu no transporta CO₂ emisijām. Pakāpeniska „tradicionālo, ar degvielu darbināmo transportlīdzekļu skaita“ samazināšana pilsētas vidē ir nozīmīgs ieguldījums, lai ievērojami samazinātu atkarību no naftas, siltumnīcas gāzu emisijas, kā arī vietējo gaisa un trokšņa piesārņojumu. Šī pāreja būs jāpapildina, izstrādājot degvielas uzpildes / uzlādēšanas infrastruktūru jaunajiem transportlīdzekļiem. Biežāka pārvietošanās ar sabiedrisko transportu var palielināt pakalpojumu blīvumu un biežumu. Iešanas ar kājām un braukšanas ar velosipēdu veicināšana būtu jābūt neatņemamai pilsētu mobilitātes un infrastruktūras plānošanas daļai. Alternatīvu dzinēju sistēmu un degvielu ieviešana, jo īpaši piemērota lieliem pilsētas autobusu, taksometru un piegādes furgonu autoparkiem. Tas varētu sniegt būtisku ieguldījumu, pilsētas transporta oglekļa dioksīda emisiju daudzuma samazināšanā, vienlaikus nodrošinot jaunu tehnoloģiju testgultni un agrīnas tirgus apgūšanas iespējas.

Pilsētām būs jāapgūst savā infrastruktūra un transporta sistēmās, lai samazinātu oglekļa emisijas. Viņām arī vajadzēs attīstīt tīrākus un efektīvākus transporta veidus un inovatīvus mobilitātes modeļus, kas maksimāli palielinātu tīru un energo efektīvu transportlīdzekļu un ne motorizēta transporta izmantošanu. Satiksmes vadības sistēmas attīstībai būtu jāatbalsta transporta efektivitāte, lai uzlabotu izmaksu efektivitāti, samazinātu ietekmi uz vidi un atļautu lielāku savstarpēju transporta veidu izmantojamību.

Programmas fondu darbības atbalsta pāreju no galvenokārt uz auto balstītu iedzīvotāju mobilitātes uz mobilitāti, kas balstīta uz augstas kvalitātes sabiedrisko transportu, mazāk izmantotiem un dabai nekaitīgākiem pasažieru transportlīdzekļiem, kā arī pārvietošanos ar kājām un velosipēdiem. Būtu jāņem vērā pilsētu, starppilsētu transporta saskarnes un saiknes un pārvietošanos no citām teritorijām uz pilsētu teritorijām. Darbībām būtu jāatbalsta pilsētu pasažieru pārvadājumu multimodalitāte. Īstenojot dabai nekaitīgas degvielas stratēģiju, piemērs būtu jārada sabiedriskajiem pakalpojumiem.

Programma neatbalsta vietējā līmeņa iniciatīvas. Pieredzes apmaiņa var būt projektu sastāvdaļa, taču partneriem būtu jāiet tālāk un jānodrošina, ka to darbības palielina videi nekaitīgu un zema oglekļa dioksīda līmeņa transporta izmantošanu BJR pilsētās. Tas ietver lēmumu pieņēmēju apstiprināšanas veicināšanu, investīciju piesaistīšanu, jaunus noteikumu vai transporta plānu izveidošanu, kā arī jaunus transporta risinājumus.

Jaunu projektu priekšlikumos būtu jāņem vērā BJR 2007. – 2013. gada sasniegumi, galvenokārt izmēģinājuma projekti biogāzes ieviešanai autobusus atsevišķas BSR teritorijās..

Darbību piemēri:

- Ilgtspējīgu mobilitātes politiku/plānu izstrāde, kas sniedz visaptverošu ietvaru integrētu un ilgtspējīgu transporta sistēmu izstrādei, piemēram, pilsētu transporta sistēmu pārbaude, lai novērtētu pasažieru un kravu pārvadājumu darbību, kā arī noteiktu galvenos trūkumus;
- Transporta sistēmu pārbaude, lai pasažieru un kravu pārvadājumu novērtēšanai, kā arī, lai identificētu galvenās vājās vietas;
- Pilsētu mobilitātes pārvaldības sistēmu attīstīšana un izstrāde kā daļa no zemas oglekļa dioksīda emisiju līmeņa transporta stratēģijām;

- Pilsētu loģistikas optimizēšana, piemēram, uzlabojot transporta plūsmas pārvaldību un uzraudzību;
- Hibrīdu vai alternatīvo degvielu izmēģināšana, piemēram, biogāzes vai citas videi nekaitīgas enerģijas;
- Transportlīdzekļu autoparku ar augstāku energoefektivitāti un mazāku izmešu daudzumu pilsētu teritorijās izmēģināšana;
- Veicināt pievilcīgu tirgu, videi nekaitīgajiem un energoefektīvajiem autotransporta līdzekļiem, piemēram, ieviešot „zaļā“ publiskā iepirkuma pasākumus;
- Izmēģināt un demonstrēt mobilitātes vadības izveidošanu pilsētās, apmierinot Izmēģināt un demonstrēt pieprasījumu pēc automašīnu izmantošanas, mainot attieksmi un ceļošanas plānus;
- Intelīgu transporta sistēmu attīstīšana pilsētu mobilitātei.

Galvenās mērķa grupas:

- Pilsētu pārvaldes un to padotās organizācijas;
- Publiskā un privātā sektora infrastruktūru pakalpojumu sniedzēji un operatori;
- Par plānošanu atbildīgās valsts iestādes/institūcijas;
- Visu transporta veidu privātā un publiskā sektora loģistikas operatori;
- Pilsētas esošās ostas un pilsētu aglomerācija;
- Pētniecības institūcijas, universitātes;
- Transporta lietotāji un kravu īpašnieki;
- Pilsētu, pašvaldību un starptautisko organizāciju apvienības;
- Vides aizsardzības aģentūras un vides aizsardzības asociācijas;
- Nevalstiskās organizācijas.

Ģeogrāfiskais pārklājums:

BJR lielpilsētas un mazpilsētas, to aglomerācijas teritorijas.

2.A.6.2. Darbību atlases pamatprincipi

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
-------------------------------	---

Visām prioritātēm ir vienādi darbību izvēles pamatprincipi, kas ir aprakstīti 5.1. nodaļā.

2.A.6.3. Finanšu instrumentu plānotais izlietojums (ja tas nepieciešams)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
<i>Finanšu instrumentu plānotais izlietojums</i>	-
<i>Nav piemērojams</i>	

2.A.6.4. Lielo projektu plānotais izmantojums (ja tas nepieciešams)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
Programma neatbalstīs lielos projektus, kuru budžets pārsniegs 50 MILJONUS EURO (ERAF).	

2.A.6.5. Iznākuma rādītāji (atbilstīgi katrai investīciju prioritātei)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iv) punkts)

5. Tabula Kopējie un konkrētās programmas iznākuma rādītāji

Investīciju prioritāte 7b: Pastiprinot reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglus, tostarp multimodālos mezglus, TEN-T infrastruktūrai

Investīciju prioritāte 7c: Attīstot un uzlabojot videi nekaitīgas transporta sistēma (tostarp ar zemu trokšņa līmeni) un zemu oglekļa emisiju līmeni, tostarp iekšzemes ūdensceļus un jūras transportu, ostas, multimodālos savienojumus un lidostu infrastruktūru, lai veicinātu ilgtspējīgu reģionālo un vietējo mobilitāti

ID	Rādītājs (rādītāja nosaukums)	Mērvienība	Mērķvērtība (2023)	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	Projektu plāni galvenajiem projektiem, tostarp informācija par iespējamajiem finansējuma avotiem	Projektu plānu skaits	50	Seed money projektu gala ziņojumi	Ikgadēji

	(skaits)				
2	Projektu plāni, kas atbilst partnervalstu kopējām prioritātēm	Projektu plānu skaits	10	Seed money projektu gala	Ikgadēji
3	Organizēto starptautisku sanāksmju skaits, lai veicinātu ESBJR mērķu īstenošanu	Notikušo tikšanos skaits	60	Progresā ziņojumi	Ikgadēji
4	Organizēto starptautisko sanāksmju skaits, lai kopā ar partnervalsti veicinātu kopīgu darbu pie kopējām prioritātēm	Notikušo starptautisko tikšanos skaits	12	Progresā ziņojumi	Ikgadēji
5	Stratēģisko politisko dokumentu skaits, kas atbalsta ESBJR mērķu īstenošanu un/vai kopējas prioritātes ar partnervalstīm	Dokumentu skaits Dokumenti var būt pētījumi, novērtēšanas ziņojumi, rīcības plāni, rekomendācijas, vadlīnijas, priekšlikumi grozījumiem tiesību aktos.	10	Progresā ziņojumi	Ikgadēji
6.	Atbalsta pasākumu skaits, kas sniegts ESBJR	Veikto atbalsta pasākumu skaits Pakalpojumi var būt, piemēram, pasākumi, Stratēģijas forumi, datu apkopojums, analīze, īstenošanas ziņojumi, u.c.	14	Progresā ziņojumi	Ikgadēji

2.A.7. Darbības rezultātu satvars

(Atsauce: Regulas (ES) Nr.1303/2013 96.panta 2.punkta pirmās daļas b) apakšpunkta v) punkts un II pielikums)

6.Tabula: Prioritārā virziena darbības rezultātu satvars

Prioritārais virziens	Rādītāja veids (Galvenie īstenošanas vai finanšu posmi, iznākums vai attiecīgā gadījumā rezultāta rādītājs)	IP	Rādītājs vai galvenais īstenošanas posms	Attiecīgajā gadījumā mērvienība	Starpposma mērķis 2018.gadam	Galamērķis (2023)	Datu avots	Radītāja atbilstības skaidrojums (kur piemērojams)
	Finanšu rādītājs		Apstiprinātie izdevumi	Euro	16,087.235	76,414.386	Projektu progresa ziņojumi	mērķis 2018.gadam: 20% no kopējiem attiecināmajiem izdevumiem mērķis 2023.gadam: 95% no kopējiem attiecināmajiem izdevumiem

	Finanšu rādītājs		Dokumentēto mācību pieredžu skaits pilnībā īstenotiem projektiem (faktiskie sasniegumi)	Skaits	0	26	Projektu progresa ziņojumi	
	Galvenie darbību īstenošanas soļi		Dokumentēto mācību pieredžu skaits pilnībā īstenotiem projektiem (prognozes, ko sniedz atbalsta saņēmēji)	Skaits	26	26	Apstiprināto projektu pietiekumu formas	

Papildus kvalitatīva informācija par darbības rezultātu satvara izveidi (pēc izvēles)

2.A.8. Intervences kategorijas

Regulas (ES) Nr.1303/2013 96.panta 2.punkta b) apakšpunkta vi) punkts.

Intervences kategorijas, kas atbilst prioritārā virziena saturam, kura pamatā ir Komisijas pieņemtā nomenklatūra un Savienības atbalsta indikatīvs sadalījums.

6. -9. Tabula Intervences kategorijas

6. Tabula

1. dimensija – intervences joma

Prioritārais virziens	Kods	Summa (€)
3	26	2,536.833
3	36	10,147.333
3	40	7,610.500
3	42	2,536.833
3	43	10,147.333
3	44	10,147.333
3	82	2,536.833
3	87	2,536.833
3	97	2,536.833
3	118	12,684.166
3	119	2,536.835

7.Tabula

2. dimensija – finansējuma veids

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
3	01	65,957.665

8.Tabula**3.dimensija – teritorijas veids**

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
3	04	65,957.665

9. Tabula**4.dimensija – teritoriālie īstenošanas mehānismi**

Prioritārais virziens	Kods	Summa (EUR)
3	07	65,957.665

2.A.9. Kopsavilkums par tehniskās palīdzības plānoto izmantošanu, tostarp vajadzības gadījumā par pasākumiem programmu pārvaldībā un kontrolē iesaistīto iestāžu un atbalsta saņēmēju administratīvās spējas uzlabošanai (attiecinājā gadījumā)

(atbilstīgi prioritārajam virzienam)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr.1303/2013 96.panta 2.punkta b) apakšpunkta vii) punkts)

Prioritārais virziens	
Nav piemērojams	

2.A.1 Prioritārais virziens Nr. 4 Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai

2.A.2. Pamatojums par tāda prioritārā virziena noteikšanu, kas aptver vairāk nekā vienu tematisko mērķi (attiecinīgā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (EK) Nr. 1299/2013 8. panta 1. punkts)

Nav piemērojams

Prioritārā virziena ID	Prioritāte nr. 4
Prioritārā virziena nosaukums	Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai

☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots tikai, izmantojot finanšu instrumentus	
☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots tikai, izmantojot finanšu instrumentus, kas izveidoti Savienības līmenī	
☐ Viss prioritārais virziens tiks īstenots, izmantojot sabiedrības virzītu vietējo attīstību	

2.A.3. Fonds un Savienības atbalsta aprēķina pamats (atkārtoti katram fondam un prioritārajam virzienam)

Fonds	Eiropas Savienības fondi (ERAF un EKI)
Aprēķina pamats (kopējie atbilstīgie izdevumi vai atbilstīgie publiskie izdevumi)	Kopējie attaisnotie izdevumi

2.A.4. Investīciju prioritāte

(Atkārtoja katrai investīciju prioritātei uz kuru attiecas prioritārais virziens)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(i) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai
-------------------------------	--

2.A.5. Konkrētie mērķi, kas atbilst investīciju prioritātei, un paredzamie rezultāti

(Atkārtoti katram konkrētajam mērķim uz kuru attiecas investīciju prioritāte)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(i) punkts)

<i>ID</i>	Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai
<i>Konkrētais mērķis</i>	4.1. Sākuma kapitāls Palielināt starpvalstu sadarbību ES Baltijas jūras reģiona stratēģijas īstenošanā un darbā pie kopīgām prioritātēm ar partnervalstīm.
<i>Rezultāti, kurus dalībvalstis vēlas sasniegt ar Savienības atbalstu</i>	Projektu ideju īpašnieku lielākas (valsts iestāžu, pētniecības iestādes, NVO, MVU) iespējas uzsākt sarežģītus projektus ar stratēģisku ietekmi, kā arī veidot partnerības starpvalstu līmenī

<i>ID</i>	Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai
<i>Konkrētais mērķis</i>	4.2. Makroreģionu sadarbības koordinēšana Palielināt valsts pārvalžu un Baltijas starpvalstu koordinācijas organizāciju iespējas īstenot ES stratēģiju Baltijas jūras reģionā un veicināt kopīgo partnervalstu prioritāšu īstenošanu.
<i>Rezultāti, kurus dalībvalstis vēlas sasniegt ar Savienības atbalstu</i>	Valsts pārvažu, Baltijas organizāciju un starpvalstu darba grupu iespējas īstenot un sekot līdzī ESSBJR, kā arī īstenot kopīgu praksi partnervalstīs.

3. Tabula: Programmas rezultāta rādītāji atbilstīgi konkrētajam mērķim

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(ii) punkts)

Konkrētais mērķis nr. 4.1. Sākuma kapitāls

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ³²	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	ESSBJR īstenošanas projektu piešķirto līdzekļu apjoms	Euro	Jāņem no ESSBJR īstenošanas ziņojuma	2014	Kvantitatīvā indikatora Mērķvērtība tiks noteikta, pamatojoties uz programmai piešķirtajiem līdzekļiem.	Horizontālās rīcības līderi (PAC) un Prioritārās jomas koordinatori (HAL)	Ikgada.
2	Partnervalstu organizāciju skaits, kas strādā pie kopīgiem projektiem	Organizāciju skaits	Tiks iegūts no PAC/HAL	2014	Kvantitatīvā indikatora mērķvērtība tiks noteikta, pamatojoties uz programmai piešķirtajiem līdzekļiem.	Horizontālās rīcības līderi (PAC) un Prioritārās jomas koordinatori (HAL)	Ikgada

Konkrētais mērķis 4.2. Makroreģionu sadarbības koordinēšana

ID	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība (2023) ³³	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
1	ESSBJR prioritāro jomu un horizontālo pasākumu procentuālā attiecība, kas veicina noteikto mērķu sasniegšanu	ESSBJR prioritāro jomu un horizontālo pasākumu skaits pret to kopējo skaitu	Tiks iegūts no PAC/HAL/COM	2014	80%	PAC un HAL aptauja ESSBJR novērtējuma ziņojumi	Ikgadējais ziņojums par mērķa sasniegšanu, sākot ar 2016. gadu, ziņojot par iznākuma novērtējumu 2023. gadā

³² Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

³³ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

2	ESSBJR prioritāro jomu un horizontālo pasākumu procentuālā attiecība, kas veicinās kopīgu prioritāšu īstenošanu ar partnervalstīm	ESSBJR prioritāro jomu un horizontālo pasākumu skaits pret to kopējo skaitu	Tiks iegūts no PAC/HAL/COM	2014	60%	PAC un HAL aptaujas ESSBJR novērtējuma ziņojumi	Ikgadējais ziņojums par mērķa sasniegšanu, sākot ar 2016. gadu, ziņojot par iznākuma novērtējumu 2022. gadā
---	---	---	----------------------------	------	-----	--	---

2.A.6. Atbalstāmā darbība saistībā ar investīciju prioritāti (atbilstīgi investīciju prioritātei)

2.A.6.1. Atbalstāmo darbību veida un piemēru apraksts un to paredzamo ieguldījumu konkrēto mērķu sasniegšanā apraksts, tostarp attiecīgā gadījumā norādot galvenās mērķgrupas, īpašas mērķteritorijas, atbalsta saņēmēju veidus

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	Institucionālā kapacitāte makroreģionu sadarbībai
-------------------------------	--

Konkrētais mērķis nr. 4.1. Sākuma kapitāls

Palielināt starpvalstu sadarbību ES Baltijas jūras reģiona stratēģijas īstenošanā un darbā pie kopīgām prioritātēm ar partnervalstīm:

ES un Baltijas jūras reģionā esošās partnervalstis bieži vien saskaras ar izaicinājumiem, kam nepieciešami kopīgi risinājumi un saskaņotas darbības. Darbu kopīgu mērķu sasniegšanai var atbalstīt ar starpvalstu sadarbības projektu īstenošanu ES un Baltijas jūras reģiona partnervalstīs.

Eiropas Savienības Stratēģijas Baltijas jūras reģionā (ESSBJR) īstenošanas pieredze ir parādījusi, ka finansējuma avotu mobilizācija un sagatavošana, kā arī sarežģītu projektu pārvaldība starptautiskā vidē ir sarežģīta. Sarežģītu projektu ar stratēģisku ietekmi uzsākšana bieži vien aizņem daudz laika un tai nepieciešami finansiālie resursi, kas projekta idejas īpašniekiem bieži vien trūkst. Turklāt finansējumu, kas ietver ieguldījumus projektu priekšlikumu sagatavošanai, var uzskatīt par ļoti svarīgu.

Iepriekš minēto iemeslu dēļ Baltijas jūras reģiona ES dalībvalstis un Eiropas Komisija nolēma izveidot Projektu sagatavošanas fondu, kas ļauj sagatavot projekta priekšlikumus saskaņā ar ESSBJR rīcības plānu. 2013. – 2014.gadā. Projektu sagatavošanas fondu pārvalda Šlēsvīgas-Holšteinas Investīciju banka (Investitionsbank Schleswig-Holstein). Projektu sagatavošanas posmā līdzekļi tiek piešķirti vairāk nekā 60 sagatavošanas projektiem.

Programma turpina atbalstīt līdzekļu piešķiršanu. Projektiem, kuri saņēmuši piešķirtos līdzekļus, jā sagatavo projektu priekšlikumi ar stratēģisku nozīmi vienā no ES Baltijas jūras reģiona stratēģijas prioritārajām jomām vai horizontālajiem pasākumiem, kas vislabākajā gadījumā ir saistīti ar kopīgajām partnervalstu prioritātēm. Projekti tiks sagatavoti pieteikumam līdzekļu saņemšanai no jebkuras ES valsts vai citiem finansējuma avotiem. Attiecībā uz Baltijas jūras reģiona programmas tematisko fokusu, projekti, kas saņēmuši finansējumu var būt saistīti ar jebkuru ES stratēģijas rīcības plānā minēto tēmu.

Darbību piemēri:

- Projektu sagatavošana ESSBJR stratēģijas prioritārajās jomās un horizontālo pasākumu ietvaros (tostarp partnerību veidošana, darbību un rezultātu plānošana, budžeta sagatavošana un finansējuma iespēju meklēšana, izpēte pirms ieguldījumu veikšanas), kas vislabākajā gadījumā ir saistītas ar partnervalstu kopīgajām prioritātēm.

Galvenās mērķa grupas:

- Valsts, reģionālās un vietējās valsts iestādes/institūcijas;

- Pētniecības institūcijas;
- NVO;
- MVU.

Konkrētais mērķis 4.2. Makroreģionu sadarbības koordinēšana

Makroreģionu sadarbības koordinēšana: Palielināt valsts pārvalžu un Baltijas starpvalstu koordinācijas organizāciju iespējas īstenot ES stratēģiju Baltijas jūras reģionā un veicināt kopīgo partnervalstu prioritāšu īstenošanu.

Programmas valstis uzņemsies savu atbildības daļu ESBJR īstenošanā un koordinēšanā.

Prioritārās jomas koordinatori (HAL) un Horizontālās rīcības līderiem (PAC) ir svarīgākā nozīme ESSBJR rīcības plāna prioritāro jomu un horizontālo pasākumu koordinēšanā, kā arī laicīgu attiecīgās teritorijas projektu rezultātu nodrošināšanā. PAC un HAL ir paredzēti iesaistes un sadarbības veicināšanai ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm no visa makroreģiona, tostarp partnervalstīm. To uzdevumi ietver politikas lēmumu pieņemšanas sekmēšanu Baltijas jūras reģionā attiecīgajā prioritārajā jomā, kā arī pasākumu un pamatprojektu izstrādes un īstenošanas sekmēšanu. Tas ietver kopīgo prioritāšu īstenošanu partnervalstīs ciešā sadarbībā ar šo valstu attiecīgajiem pārstāvjiem. Lai nodrošinātu prioritārās jomas komunikāciju un pārredzamību, PAC un HAL politikas līmenī tālāk jānodod arī attiecīgie galveno projektu rezultāti un ieteikumi.

PAC un HAL uzdevumus galvenokārt veic valstu ministrijas un aģentūras. Uzdevumi bieži vien pārsniedz šo organizāciju darbinieku ikdienas pienākumus. PAC un HAL nepieciešami papildu resursi, jo sevišķi biežai saziņai ar projektu vadītājiem un ieinteresētajām personām visā Baltijas jūras reģiona teritorijā.

Šī specifiskā mērķa ietvaros programma sniegs ieguldījumu ESBJR. Tas ietver atbalstu PAC un HAL papildu uzdevumu veikšanai, kas saistīti ar koordinatoru/ vadītāju noteikto lomu ESBJR, kā arī attiecībā uz kopīgo prioritāšu īstenošanu partnervalstīs. Programma finansiāli atbalsta PAC un HAL, kuru uzņēmējorganizācijas parāda skaidru apņemšanos pildīt PAC/HAL uzdevumus. Programmas finansējums varētu segt arī papildus izmaksas PAC un HAL atlasītām darbībām (piemēram, ceļošana, tikšanās, sanāksmes, komunikācijas materiāli, ekspertu studijas) PAC/HAL strādājošā izmaksas var tikt finansētas tikai tadā gadījumā, ja uzdevumi nepārprotami ir saistīti ar konkrētām darbībām (piemēram, konkrētu tikšanos sagatavošanu, ekspertu ieguldījumu pētījumā koordināciju), kas tiek parādīti PA/HA īstenošanas rīcības plānā. Lai īstenotu kopīgas ESSBJR prioritātes, programma sniedz atbalstu attiecīgām partnervalstu institūciju iesaistei konkrētās saskaņotās darbībās.

Turklāt, Programma nodrošina līdzfinansējumu vispārējam atbalstam un komunikāciju aktivitātēm, kas saistītas ar Stratēģijas īstenošanu, piemēram, stratēģijas forumus, ietverot platformu pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanai, reģionālajā un daudzlīmeņu pārvaldības līmenī; vācot informāciju un datus stratēģijas īstenošanai no PAC/HAL, NCP finansētās programmas; strukturējot informāciju un padarot to pieejamu sabiedrībai.

Tā kā šī apakš mērķa ietvaros atbalstītās darbības ir starptautiska rakstura, izņēmuma gadījumos, var tikt pieņemts atsevišķa atbalsta saņēmēja pieteikums.

Darbību piemēri:

- Politikas lēmumu pieņemšanas sekmēšanas Baltijas jūras reģionā, piemēram, saistībā ar prioritāro jomu/ horizontālajām darbībām;

- Politikas lēmumu pieņemšanas sekmēšana saistībā ar sinerģijām un kopīgām ES un reģiona partnervalstu pieejām (piemēram, starp ESSBJR un Krievijas ziemeļu-rietumu stratēģiju);
- Darbību un galveno projektu izstrādes un īstenošanas sekmēšana prioritārās jomas/horizontālo darbību ietvaros;
- Attiecīgu notiekošo un pabeigtu pamatprojektu rezultātu un ieteikumu nodošana politikas līmenī (projektu paraugprakses īstenošana prioritārajā jomā/ horizontālajā pasākumā);
- Prioritārās jomas/ horizontālo darbību komunikācijas un pārredzamības, kā arī sinerģijas nodrošināšana partnervalstu kopīgajām prioritātēm;
- Dialoga uzturēšana ar iestādēm, kas atbildīgas par programmu īstenošanu/ finanšu instrumentu finansējuma saskaņošanu prioritārās jomas/ horizontālo darbību un pamatprojektu īstenošanai;
- ESSBJR saiknes stiprināšana ar stratēģijām, kas ietver partnervalstis un veicina kopīgu darbību attīstību kopīgo interešu jomās.
- Stratēģijas foruma ieviešana, ietverot pilsoniskās sabiedrības un attiecīgu ieinteresēto personu platformu no reģionālā un daudzlīmeņu pārvaldes līmeņa.

Galvenās mērķa grupas:

- ESSBJR Prioritārās jomas koordinatori un Horizontālās rīcības līderi;
- Starptautiskas struktūras, kā arī valstu ministrijas un aģentūras, kas darbojas kā koordinatori starp partnervalstu prioritātēm un ESSBJR.
- ESSBJR nacionālie kontaktu punkti
- Citas valsts, reģionālās un vietējās valsts iestādes/institūcijas
- Pētniecības iestādes
- Nevalstiskās organizācijas

Ģeogrāfiskais pārklājums:

Visa Baltijas jūras reģiona teritorija.

2.A.6.2. Darbību atlases pamatprincipi

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
-------------------------------	---

Visās prioritātēm ir vienādi darbību izvēles pamatprincipi, kas ir aprakstīti 5.1. nodaļā.

2.A.6.3. Finanšu instrumenta plānotais izlietojums (ja tas nepieciešams)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
<i>Finanšu instrumentu plānotais izlietojums</i>	-
Nav piemērojams	

2.A.6.4. Lielo projektu plānotais izmantojums (ja tas nepieciešams)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iii) punkts)

<i>Investīciju prioritāte</i>	-
Programma neatbalstīs lielos projektus, kuru budžets pārsniegs 50 MILJONUS EURO (ERAF).	

2.A.6.5. Iznākuma rādītāji atbilstīgi katrai investīciju prioritātei

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iv) punkts)

5. tabula: Kopējie un programmas specifiskie rezultātu rādītāji

Numurs	Rādītājs (<i>rādītāja nosaukums</i>)	Mērvienība	Mērķvērtība (2023)	Datu avots	Ziņošanas biežums
1	Galvenā projekta plānu skaits, tostarp informācija par iespējamajiem finansiālajiem resursiem	Projekta plānu skaits	50	Piešķiramo līdzekļu projektu nobeiguma ziņojumi	Ikgadēji
2	Projektu plānu skaits, kas partnervalstīs	Projekta plānu	10	Piešķiramo līdzekļu	Ikgadēji

	veicina kopīgu prioritāšu izpildi	skaits		projektu nobeiguma ziņojumi	
3	ESSBJR mērķu īstenošanas veicināšanai rīkoto starpvalstu tikšanos skaits	Notikušo sanāksmju skaits	60	Progresā ziņojumi	Ikgadēji
4	Starpvalstu rīkoto sanāksmju skaits kopīga, ar kopīgajām prioritātēm saistīta darba veicināšanai	Notikušo starpvalstu sanāksmju skaits	12	Progresā ziņojumi	Ikgadēji
5	Stratēģisko politikas dokumentu skaits, kas atbalsta ESSBJR mērķu īstenošanu un/vai ar partnervalstīm kopīgas prioritātes.	Dokumentu skaits Šie dokumenti var būt pētījumi, izvērtējuma ziņojumi, rīcības plāni, ieteikumi, pamatnostādnes, priekšlikumi un grozījumi likumdošanā.	10	Progresā ziņojumi	Ikgadēji
6.	Piedāvāto atbalsta pasākumu skaits ESBJR	Izveidoto atbalsta pasākumu skaits Pakalpojumi varētu būt, piemēram, pasākumi, Stratēģijas forumi, datu apkopošana, analīze, īstenošanas ziņojumi, u.c.	14	Progresā ziņojumi	Ikgadēji

2.A.7. Darbības rezultātu satvars

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(iii) punkts) un Regulas (ES) Nr.1303/2013 2. pielikums)

5. tabula: Prioritārā virziena darbības rezultātu satvars

Prioritārais virziens	Rādītāja veids (Galvenie īstenošanas vai finanšu posmi, iznākums vai attiecīgā gadījumā rezultāta rādītājs)	ID	Rādītājs vai galvenais īstenošanas posms	Attiecīgā gadījumā mērvienība	Starpposma mērķis 2018. gadam	Galīgamērķis (2023)	Datu avots	Rādītāja nepieciešamības paskaidrojums, ja nepieciešams
	<i>Finanšu rādītājs</i>		Sertificētie izdevumi	Euro	3,103.890	14,743,477	Progresā ziņojumi	mērķis 2018.gadam: 20% no kopējiem attiecināmajiem izdevumiem mērķis 2023.gadam: 95% no kopējiem attiecināmajiem izdevumiem

	Iznākuma rādītājs		Notikušo starptautisko sanāksmju skaits ESSBJR mērķu īstenošanas veicināšanai	Skaitis	30	60	Progrsa ziņojumi	

Papildu kvalitatīva informācija par iznākuma rādītāju izveidi

(pēc nepieciešamības)

--

2.A.8. Intervences kategorijas

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(vii) punkts)

Intervences kategorijas, kas atbilst prioritārā virziena saturam, kura pamatā ir Komisijas pieņemtā nomenklatūra un Savienības atbalsta indikatīvs sadalījums

Tabula 6. – 9. Intervences kategorijas

6. tabula: 1. dimensija Intervences joma		
Prioritārais virziens	Kods	Summa (€)
4	118	13,191.532

7. tabula: 2. dimensija Finansējuma veida		
Prioritārais virziens	Kods	Summa (€)
4	01	13,191.532

8. tabula: 3. dimensija Teritorijas veids		
Prioritārais virziens	Kods	Summa (€)
4	04	13,191.532

9. tabula: 6. dimensija Teritoriālie īstenošanas mehānismi		
Prioritārais virziens	Kods	Summa (€)
4	07	13,191.532

2.A.9. Kopsavilkums par tehniskās palīdzības plānoto izmantošanu, tostarp vajadzības gadījumā par pasākumiem programmu pārvaldībā un kontrolē iesaistīto iestāžu un atbalsta saņēmēju administratīvās spējas uzlabošanai (ja nepieciešams)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (b)(vi) punkts)

<i>Prioritārais virziens</i>	
<i>Nav piemērojams</i>	

2.B.Prioritāro virzienu apraksts saistībā ar tehnisko palīdzību

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (c) punkts)

2.B.1 Prioritārais virziens

<i>ID</i>	
<i>Nosaukums</i>	Prioritāte nr. 5 Tehniskā palīdzība

2.B.2 Pamatojums prioritāro virzienu noteikšanai (atkārtots katram prioritārā virziena fondam)

<i>Fonds</i>	<i>Eiropas Savienības fondi (ERAF un EKI)</i>
<i>Aprēķinu bāze</i>	<i>attaisnotie publiskie izdevumi</i>

2.B.3. Konkrētie mērķi un plānotie rezultāti

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (c)(i) un (ii) punkti)

Konkrētais mērķis (atkārtots katram konkrētajam mērķim)

<i>ID</i>	
<i>Konkrētais mērķis</i>	Prioritārais virziens nr. 5.1 Tehniskā palīdzība Sniegt pietiekamu finansējumu profesionālai un efektīvai programmas pārvaldībai
<i>Rezultāti, kurus dalībvalstis vēlas sasniegt ar Savienības atbalstu</i> ³⁴	No 2014. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim radušos programmas pārvaldības izdevumu apmaksu.

2.B.4. Rezultātu rādītāji³⁵

³⁴ Nepieciešams, kad Eiropas Savienības tehniskās palīdzības atbalsts sadarbības programmā pārsniedz EUR 15 miljonus.

10. tabula: Programmas rezultātu rādītāji (atbilstīgi konkrētajam mērķim)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (c)(ii) punkts)

Numurs	Rādītājs	Mērvienība	Atsauces vērtība	Atsauces gads	Mērķvērtība ³⁶ (2023)	Datu avots	Ziņojumu sniegšanas biežums
	Programmas finansējuma daļa, kas piešķirta projektiem	Finansējums % kas piešķirts projektiem	0	2014	95%	VI/KS statistika	Ikgadējais
	N+3 īstenotie mērķi	Izpildīto mērķu skaits	0	2014	7	Maksājumu pieprasījums programmas budžetā	Ikgadējais
	Programmas mājas lapas apmeklētāji	Unikālo apmeklētāju skaits	0	2014	350,000	Mājas lapas statistika	Ikgadēji

2.B.5. Atbalstāmās darbības un to plānotais ieguldījums konkrēto mērķu sasniegšanā (atbilstīgi prioritārajam virzienam)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (c)(iii) punkts)

2.B.5.1. Atbalstāmo darbību apraksts un to paredzamais ieguldījums konkrēto mērķu sasniegšanā

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (c)(iii) punkts)

<i>Prioritārais virziens</i>	5.1 Tehniskā palīdzība
------------------------------	-------------------------------

Programmas pārvaldības izmaksas veidos darbības programmas sagatavošanas, vadības, uzraudzības, izvērtēšanas, informācijas un kontroles darbības, kā arī finanšu darbības (ja nepieciešams) līdzekļu izmantošanas administratīvo iespēju palielināšanai. Tas ietver tādas darbības kā programmas Uzraudzības komitejas, Vadošās iestādes un Kopīgā sekretariāta sanāksmes, kā arī Revīzijas iestādes atbalstīšanu. Lielākā daļa Tehniskās palīdzības līdzekļu tiks izmantoti Kopīgā sekretariāta darbības finansēšanai, veicot galvenos ar programmas īstenošanu saistītos uzdevumus. Tehniskā palīdzība arī ietvers izmaksas, kas saistītas ar informēšanas pasākumiem un rezultātu izplatīšanu. Turklāt tas ietver arī tādas izmaksas kā pārvaldības, uzraudzības un novērtēšanas datorizētu sistēmu novērtēšanu un uzstādīšanu.

Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1299/2013 17. pantu, Tehniskās palīdzības limits ir noteikts 6% apmērā no kopējā Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa sasniegšanai piešķirtā līdzekļu daudzuma.

³⁵ Nepieciešams, kad to iespējams objektīvi pamatot ar darbību saturu un, kad Eiropas Savienības tehniskās palīdzības atbalsts sadarbības programmā pārsniedz EUR 15 miljonus.

³⁶ Mērķvērtības var būt gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas.

2.B.5.2 Iznākumu rādītāji, kuri paredzams, veicinās rezultātu sasniegšanu (atbilstīgi prioritārajam virzienam)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (c)(iv) punkts)

11. tabula: Iznākumu rādītāji

Numurs	Rādītājas	Mērvienība	Mērķvērtība (2023) (pēc izvēles)	Datu avots
5.1	Konsultēto (iespējamo) pretendentu skaits	Skaits	415	VI/KS statistika
5.2	Saņemto un novērtēto pieteikumu skaits	Skaits	260	VI/KS statistika
5.3	Pārbaudīto un izmaksāto ziņojumu skaits	Skaits	640	VI/KS statistika
5.4	Publicēto ziņu skaits programmas mājas lapā	Skaits	168	VI/KS statistika
5.5	Notikušo pasākumu skaits	Skaits	14	VI/KS statistika
5.6	Pasākumu dalībnieku skaits	Skaits	1580	VI/KS statistika
5.7	Cītu pasākumu skaits, kur piedalījušies VI/KS pārstāvji	Skaits	700	VI/KS statistika

2.B.6. Intervences kategorijas (atbilstīgi prioritārajam virzienam)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (c)(v) punkts))

Atbilstošās intervences kategorijas, kas pamatojas uz nomenklatūru, ko Komisija pieņēmusi, un Savienības atbalsta indikatīvs sadalījums..

14. – 16. Tabula

Intervences kategorijas

12. tabula: 1. dimensija Intervences joma		
Prioritārais virziens	Kods	Summa (€)
5	120	15,829.839

13. tabula: 2. dimensija Finansējuma veids		
Prioritārais virziens	Kods	Summa (€)
5	01	15,829.839

14. tabula: 3. dimensija Teritorijas veids		
Prioritārais virziens	Kods	Summa (€)
5	04	15,829,839

3. NODAĻA FINANSĒJUMA PLĀNS

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (d) punkts)

3.1 ERAF Finanšu apropriācija (EUR)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (d)(i) punkts)

15. tabula:

Fonds	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kopā
<i>ERAF</i>								
<i>IPA summa (kur iespējams piemērot)</i>								
<i>ENI summa (kur iespējams piemērot)</i>								
<i>Kopā</i>								

Ikgadējo līdzekļu sadalījums vēl nav pieejams

3.2.A Kopīgā finanšu apropriācija atbilstīgi ERAF un valsts līdzfinansējums (EUR)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (d)(ii) punkts)

1. *Tabulā norādīts finansējuma plāns atbilstīgi prioritārajam virzienam*
2. *Ja prioritārais virziens attiecas uz vairāk nekā vienu fondu, Savienības atbalstu un valsts līdzfinansējumu sadala attiecībā uz katru fondu ar atsevišķu līdzfinansējuma likmi katram prioritārajam virzienam attiecībā uz katru fondu.*
3. *EIB³⁷ ieguldījumu uzrāda prioritārā virziena līmenī.*

16. tabula: Finansējuma plāns

	Fonds	Savienības atbalsta aprēķina pamats (Kopējās atbilstīgās izmaksas vai publiskā sektora atbilstīgās izmaksas)	Savienības atbalsts (a)	Valsts līdzfinansējums (b) = (c) + (d)	Valsts līdzfinansējuma indikatīvs sadalījums		Kopējais finansējums ^{''} (e) = (a) + (b) (2)	Līdzfinansējuma likme (f) = (a)/(e)	Uzziņai	
					Valsts publiskais finansējums (c)	Valsts privātais finansējums (1) (d)			Trešo valstu piešķirtie līdzekļi ³⁸	EIB piešķirtie līdzekļi
<i>Prioritārais virziens nr.1</i>	ERAF (iespējams kopā ar līdzekļiem, kas nāk no IPA un ENI) ³⁹	Kopējās attiecināmās izmaksas	84,425.811	18,532.495	16,679.246	1,853.250	102,958.306	82%	3,758.298	

³⁷ Eiropas Investīciju banka

³⁸ Norvēģijas piešķirums prioritātei ir indikatīvs

³⁹ ENI un IPA līdzekļu daudzums ir atkarīgs no izvēlētās pārvaldības iespējas.

	Pirmspivienošanās palīdzības instruments (IPA)									
	Eiropas kaimiņattiecību instruments (ENI)									
Prioritārais virziens nr.2	ERAF (iespējams ar līdzekļiem, kas nāk no IPA un ENI)	Kopējās attiecināmās izmaksas	84,425.811	18,532.495	16,679.246	1,853.250	102,958.306	82%	3,758.298	
	Pirmspivienošanās palīdzības instruments (IPA)									
	Eiropas kaimiņattiecību instruments (ENI)									
Prioritārais virziens Nr.3	ERAF	Kopējās attiecināmās izmaksas	65,957.665	14,478.512	13,030.661	1,447.851	80,436.177	82%	2,936.170	
	Pirmspivienošanās palīdzības instruments (IPA)									
	Eiropas kaimiņattiecību instruments (ENI)									
Prioritārais virziens Nr.4	ERAF	Kopējās attiecināmās izmaksas	13,191.532	2,327.917	2,095.126	232,792	15,519.449	85%	345,432	
	Pirmspivienošanās palīdzības instruments (IPA)									
	Eiropas kaimiņattiecību instruments (ENI)									
Prioritārais virziens Nr.5.	ERAF	Kopējās attiecināmās izmaksas	15,839.839	5,276.613	5,276.613	0	21,106.452	75%	480.000	

		izmaksas								
	Pirmspivienošanas palīdzības instruments (IPA)									
	Eiropas kaimiņattiecību instruments (ENI)									
Kopā	ERAF	Kopējās attiecināmās izmaksas	263,830.658	59,148.032	53,760.890	5,387.142	322,978.690	82%	11,278.198	
	Pirmspivienošanas palīdzības instruments (IPA)									
	Eiropas kaimiņattiecību instruments (ENI)									
Kopā	Pavisam kopā		263,830.658	59,148.032	53,760.890	5,387.142	322,978.690	82%	11,278.198	

(1) Jāaizpilda tikai tad, kad prioritārie virzieni ir izteikti kopējās izmaksās.

(2) Šo likmi var noapaļot līdz tuvākajam tabulas veselajam skaitlim. Precīzā maksājumu atmaksas likme ir attiecība (f).

3.2.B. Finanšu plāna sadalījums pa prioritārajiem virzieniem un tematiskajiem mērķiem

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (d)(ii) punkts)

17. tabula

Prioritārais virziens	Tematiskais mērķis	Savienības atbalsts (a)	Valsts ieguldījums (līdzfinansējums)	Kopējais finansējums
1	Tematiskais mērķis Nr.1	84,425.811	18,532.495	102,958.306
2	Tematiskais mērķis Nr.6.	84,425.811	18,532.495	102,958.306
3	Tematiskais mērķis Nr.7	65,957.665	14,478.512	80,436.177
4	Tematiskais mērķis Nr.11	13,191.532	2,327.917	15,519.449
	Tehniskā palīdzība	15,829.839	5,276.613	21,106.452
KOPĀ		263,830.658	59,148.032	322,978.690

18. tabula: Indikatīvā atbalsta līdzekļu summa, kas izmantojama klimata pārmaiņu mērķiem

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1303/2013 27(5) pants)⁴⁰

Prioritārais virziens	Indikatīvā atbalsta summa, kas izmantojama klimata pārmaiņu mērķiem s (€)	Savienības kopējā atbalsta procentuālā daļa darbības programmai (%)
1	10,025.565	11.88%
2	30,604.356	36.25%
3	18,265.200	27.69%
4	0	-

⁴⁰ Tabula tiek sastādīta automātiski, pamatojoties uz intervences kategorijas tabulām katrā prioritārajā virzienā. .

Kopā	58,895.121	23.75%
-------------	-------------------	---------------

4. NODAĻA INTEGRĒTĀ PIEEJA TERITORIĀLAJAI ATTĪSTĪBAI

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(3) pants)

Apraksts par integrēto pieeju teritoriālai attīstībai, ņemot vērā darbības programmas saturu un mērķus, ievērojot partnerības noīgumu un norādot, kā tā sekmē darbības programmas mērķu un paredzamo rezultātu sasniegšanu.

Nodaļa bija jāaisina ņemot vērā limitēto zīmju skaitu paraugā (maksimāli 3.500 zīmes)

Programma teritoriālai attīstībai piemēro integrēto pieeju, kas balstīta uz Baltijas jūras reģiona teritoriālajiem līdzekļiem. Tas nozīmē, ka projektu priekšlikumiem, cik vien tas iespējams, jābūt saistītām ar teritoriālo problēmu risināšanu, jāņem vērā atbilstošas teritoriālās attīstības politikas, kā arī paredzēto pasākumu reģionālie nosacījumi un to ietekme uz citām nozarēm attiecīgajās teritorijās. Cik vien iespējams, tiešā veidā vai ar konsultāciju palīdzību būtu jāiesaista dažādu nozaru un dažādu administratīvo līmeņi dalībnieki. Programma paredzēta arī teritorijām ar neparastu ģeogrāfisko stāvokli, piemēram, salām, teritorijām ar bargiem klimata apstākļiem, ģeogrāfiski attāliem un pierobežas apvidiem.

ES Baltijas jūras reģiona stratēģija lielā mērā darbojas kā kopīgas izpratnes veidotājs par makroreģionālā līmeņa problēmām. Tas sniedz pamatu programmas tematiskajām prioritātēm. Programmas pieeja ne tikai ir veidota uz teritoriālajiem līdzekļiem un teritoriālo problēmu risināšanu, bet arī integrē vairākas transversālas problēmas, kuras noteikusi stratēģija, piemēram, ilgtspējīga attīstība, klimata pārmaiņas, vairāku līmeņu pārvaldība un BJR kopīgā identitāte.

Bez ES stratēģijas ir arī citas partnervalstu reģionālās attīstības stratēģijas, kas risina līdzīgas problēmas un veicina tematisko prioritāšu noteikšanu.

Baltijas jūra sevi pasniedz kā kopīgu vides un ekonomikas vērtību. Tā nodrošina ilgtspējīgu risinājumu attīstīšanas potenciālu, kas balstīts uz pieejamo ūdens apsaimniekošanas pieredzi, un tādejādi palīdz BSR kļūt par vadošo reģionu šajā jomā. Šī programma veicina arī ilgtspējīgas attīstību, tai par laikā turpinot sekmēt jūras teritoriālo plānošanu. Turklāt jūras nozaru izaugsme paver iespējas jaunām un attīstītām nozarēm, kas izmanto jūras resursus.

Baltijas jūra ietver arī starptautiskas problēmas, kas, piemēram, ir saistītas ar vides aizsardzību. Lai tās risinātu, bieži vien nepieciešama kopīga plānošana un kopīgas darbības starpvalstu līmenī. Programma ņem vērā problēmas, kas radušās klimata pārmaiņu rezultātā, īpaši tās, kas kaitē piekrastes teritorijām un salām. Programmas pieeja mēģina rast starpvalstu vides aizsardzības risinājumus, piemēram, novērst un mazināt arvien lielāku transporta plūsmu jūrā radīto kaitējumu videi.

Ņemot vērā reģiona lielos attālumus, sarežģītos ģeogrāfiskos un klimata apstākļus, kā arī zemo iedzīvotāju blīvumu, BJR atrodas visgrūtāk pieejamās teritorijas ES. Turklāt TEN-T tīkli reģionā nav pietiekami labi savienoti un integrēti. Programma pozicionē šīs teritoriālās problēmas daudz redzamākā līmenī.

Programma veicina Eiropa 2020 stratēģijas izaugsmei mērķu sasniegšanu. Ņemot vērā tā daudzveidību teritorijas un ekonomiskās attīstības ziņā, BJR ir spēcīgs uz vietu balstītas izaugsmes veicināšanas potenciāls. Lai rastu jaunas izaugsmes iespējas, programma kā iekšējo aktīvu un resursu mobilizācijas instrumentu tajās jomās, kurās valsts vai reģions ir specializējies, veicina viedo specializāciju. Turklāt, lai sekmētu izaugsmi, ir vienlīdz svarīgi izveidot saikni ar citiem reģioniem. Lai nodrošinātu to, ka kopīgi līdzekļi BJR tiek izmantoti saskaņoti un ilgtspējīgā veidā, programma viedās specializācijas atbalstīšanā pieņēmusi starpvalstu pieeju no līdzīgu valstu piemēriem.

4.1. sabiedrības virzīta vietējā attīstība (attiecīgajā gadījumā)

Pieeju sabiedrības virzītas vietējās attīstības instrumentu izmantošanai un principi to teritoriju apzināšanai, kurās šo pieeju īsteno

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(3) panta (a) punkts)

Nav piemērojama

4.2. Integrētas darbības ilgtspējīgai pilsētu attīstībai (attiecīgajā gadījumā)

Attiecīgā gadījumā ERAF atbalsta indikatīvo summu integrētām darbībām ilgtspējīgai pilsētu attīstībai, ko īsteno saskaņā ar Regulas (ES) No.1299/2013 8.panta (3) punkta b)punkts

Nav piemērojama

19. tabula: Integrētas darbības ilgtspējīgai pilsētu attīstībai – indikatīva ERAF atbalsta summa

Fonds	Aptuvena ERAF atbalsta summa (EUR)
ERAF	0

4.3. Integrētās teritoriālās investīcijas (ITI) (attiecīgā gadījumā)

Pieeja integrētu teritoriālu investīciju (ITI) izmantošanai (kā noteikts Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8.panta 3.punkta c) punkts

Nav piemērojama

20. tabula: Indikatīvais finanšu piešķirums ITI, izņemot tos, kas minēti 4.2. punktā

Prioritārais virziens	Indikatīvais finanšu piešķirums (Savienības atbalsts (eur))
	0
	0
	0
KOPĀ	0

4.4 darbības programmu procedūras starpreģionālajām un transnacionālajām darbībām ar atbalsta saņēmējiem, kas atrodas vismaz vienā citā dalībvalstī (attiecīgajā gadījumā)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(3) panta (d) punkts)

ES Stratēģijai Baltijas jūras reģionam (ESSBJR) un tās Rīcības plānam bija svarīga loma starpvalstu sadarbības noteikšanai Baltijas jūras reģiona programmā. Stratēģijas vispārējā analīze bija viena no prioritāro virzienu SVID analīzes galvenajām atsaucēm. ESSBJR prioritārās jomas koordinatori, horizontālās rīcības līderi un valstu kontaktpunkti bija daļa no programmas Bāzes grupas. Turklāt daži no prioritārās jomas koordinatoriem un horizontālās rīcības līderiem ir nozīmīga loma Tematiskajos programmas semināros. Daži prioritārās jomas koordinatori programmai sniedza finansiālus ieguldījumus ar Programmas sagatavošanas komitejas palīdzību.

ESSBJR pamatprojektu, kas tika finansēti Baltijas jūras reģiona programmas 2007. – 2013. gadam ietvaros, pieredzei un rezultātiem bija liela ietekme attiecībā uz 2014. – 2022. gada programmas konkrēto mērķu sagaidāmajiem rezultātiem. Baltijas jūras reģiona programma 2007. – 2013. gadā finansēja 49 projektus, kas veicināja ESSBJR prioritāro jomu mērķu un horizontālo pasākumu izpildi. Divdesmit seši no četrdesmit deviņiem projektiem tika noteikti par ESSBJR pamatprojektiem. Baltijas jūras reģiona programma 2014. – 2020. gadam izmantos zināšanas un pieredzi, kas iegūta ESSBJR projektu attīstības prioritāro jomu un horizontālo pasākumu atbalsta pasākumu ietvaros.

Piemēram, Baltijas jūras reģiona programmas projekti „ScienceLink” un „StarDus” tika īstenoti ESSBJR prioritārajā jomā „Inno”. Šie projekti norāda uz nākamo starpvalstu sadarbības virzienu soļiem 1. prioritātes „Inovāciju iespējas” ietvaros, jo sevišķo attiecībā uz starpvalstu saikni starp pētniecības infrastruktūru, kā arī ar viedo specializāciju.

2. prioritātes „Efektīva dabas resursu pārvaldība” specifiskais mērķis „tīri ūdeņi” ir cieši saistīts ar ESSBJR prioritārajās jomām „Agri” (veicināt lauksaimniecības, mežsaimniecības un mežsaimniecības ilgtspējību), „Nutri” (līdz pieļaujamiem līmeņiem samazināt barības vielu ieplūdi jūrā) un „Hazards” (samazināt bīstamo vielu izmantošanu un ietekmi). Baltijas jūras reģiona programmas projekta klasteris „Baltic Impulse” ietvēra vairākus šo prioritāro jomu pamatprojektus. Klasteris parādīja veidus, kā veidot starpnozaru dialoga platformas, kas nepieciešamas Baltijas jūras reģiona ūdens kvalitātes uzlabošanai. Turklāt, piemēram, pamatprojekts „COHIBA” veido pamatu inovatīvai bīstamo vielu pārvaldībai. Specifiskajam mērķim „Resursu ziņā efektīva jūras nozares izaugsme” arī ir vairākas saiknes ar ESSBJR un pastāv iespēja izdarīt secinājumus no vairākiem pamatprojektiem. ESSBJR prioritārās jomas „Agri” projekti „Aquabest” un „Aquafima” demonstrē ilgtspējīgas akvakultūras risinājumus. „Submariner” projekts bija prioritārās jomas „Inno” „Submariner Network” pamats, kas izveidoja pasākumu un iniciatīvas Baltijas jūras resursu ilgtspējīgai un inovatīvai izmantošanai. Projekti, kas veicina jūras teritoriālo plānošanu, piemēram, „PartiSEApate” ESSBJR horizontālās darbības Teritorijas plānošana ietvaros, atbalsta jūras resursu ilgtspējīgas koordinētas pieejas.

Prioritāte nr. 3 „Ilgspējīgs transports” veicina ESSBJR prioritārās jomas Transports mērķu sasniegšanu. Baltijas jūras reģiona 2007. – 2013. gada programmas projektu klasteris „Ilgspējīgi, multimodāli un dabai nekaitīgi transporta koridori” parādīja vairākus veidus, kā veicināt efektīvus un ilgtspējīgus Baltijas pasažieru un kravas transporta risinājumus, kas ir arī viens no prioritārās jomas „Transports” pasākumiem. Sadarbības projekti specifiskā mērķa

„Transporta veidu kombinēšana” ietvaros turpina šo darbu. Turklāt starp specifiskajam mērķim „Jūras drošība” un „Videi nekaitīga pārvadāšana”, kā arī ESSBJR prioritārajām jomām „Kuģošana” un „Drošība” ir cieša saistība. BJR pamatprojekti „Innoship” un „CleanShip” parāda, kā jāturpina starpvalstu sadarbības problēmu risināšana, lai padarītu pārvadāšanu videi nekaitīgāku. Pamatprojekts „EfficienSea” attīstīja e-navigācijas pakalpojumus. E-navigācija joprojām ir aktuāla tēma Baltijas jūras reģionā, kā arī ESSBJR.

Turklāt, saskaņā ar integrēto pieeju, Programma sniedz savu ieguldījumu horizontālās ESBJR darbībās. Projektu, kas tiks īstenoti prioritāro virzienu 1. – 3. ietvaros tiek aicināti savā o pieejā īstenot vienu no starpnozaru jautājumiem: daudzlīmeņu pārvaldība, BJR kopējā identitāte, telpiskā plānošana/jūras telpiskā plānošana, ilgtspējīga attīstība, klimata izmaiņas vai demogrāfiskās izmaiņas.

Papildus ciešai tematiskai saiknei ar programmu un ESSBJR, programma piedāvā īpašus ESSBJR īstenošanas atbalsta pasākumus. Prioritātes Nr.4 „Makroreģionālās sadarbības institucionālā kapacitāte” projektu sagatavošanai stratēģijas prioritārās jomas un horizontālo pasākumu ietvaros tiek piešķirts sākuma kapitāls. Prioritārās jomas koordinatori un horizontālās rīcības līderi ir iesaistīti sākuma kapitāla projektu atlasē. Prioritātes Nr. 4 ietvaros finansējums tiek piešķirts arī prioritārās jomas koordinatoriem un horizontālās darbības līderiem – izmaksām un izvēlētajām darbībām, kas izriet no to prioritārās jomas koordinators un horizontālo darbību līderu lomas. Turklāt, Programma atbalstīs vispārēju ESBJR īstenošanu un komunikācijas pasākumus.

Programma arī risina nepieciešamību pēc ciešākas ESSBJR un partnervalstu sadarbības, jo sevišķi saistībā ar Krievijas ziemeļrietumu stratēģiju. Programma veicina praktisku projekta līmeņa sadarbību saistībā ar problēmām, kas svarīgas gan ESSBJR, gan Krievijas ziemeļrietumu stratēģijai. Prioritātes nr. 4 ietvaros piešķirtā kapitāla projekti mēģina atrast saikni starp ESSBJR un citām atbilstošām Baltijas jūras reģiona stratēģijām. Turklāt darbību saskaņošana ar dalībniekiem, kas atbildīgi par Krievijas–ziemeļrietumu stratēģiju, pieder pie tiem pasākumiem, kas var tikt finansēti no fonda, kas paredzēts prioritārās jomas koordinators un horizontālās rīcības līderu atbalstīšanai.

5. NODAĻA PAR PĀRVALDĪBU, KONTRLI UN REVĪZIJU ATBILDĪGĀS IESTĀDES UN STRUKTŪRAS UN ATTIECĪGO PARTNERU LOMA

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(4) pants)

5.1. Attiecīgās iestādes un struktūras

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(4) pants)

21. tabula: Attiecīgās iestādes un struktūras

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(4) panta (a)(i) punkts)

Iestāde/struktūra	Iestādes/ struktūras, departamenta vai nodaļas nosaukums	Iestādes/ struktūras Vadītājs (amats vai amata vieta)
Vadošā iestāde	Šlēsvigas-Holšteinas Investīciju banka (IB.SH) Eiropas teritoriālās sadarbības nodaļa Grubenstraße 20, 18055 Rostock, Vācija	Rīkotājdirektors: Erks Vertenmans Lamers [<i>Erk Westermann-Lammers</i>] Eiropas teritoriālās sadarbības nodaļas direktore Sūzanna Šērere [<i>Susanne Scherrer</i>]
Sertificējošā iestāde (attiecīgā gadījumā)	nav piemērojams	nav piemērojams
Revīzijas iestāde	Tieslietu, kultūras un Eiropas lietu ministrija Šlēsviga-Holšteina Lorentzendamn 35, 24103 Kīle, Vācija	Nodaļas vadītājs Markus Stiegler

22. tabula: Struktūra, kurai Komisija veiks maksājumus:

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(4) panta (b) punkts)

☒ X vadošā iestāde	Šlēsvigas-Holšteinas Investīciju banka (IB.SH)
☐ sertifikācijas iestāde	

23. tabula: Iestāde(-s), kas veic kontroles un revīzijas uzdevumus

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(4) panta (a)(ii) un (iii) punkts)

Institūcija/iestāde	Iestādes/ institūcijas un departamenta vai nodaļas nosaukums	Iestādes/ institūcijas nosaukums (amats vai pozīcija)
Iestāde, kas norīkota veikt kontroles uzdevumus	Skatīt pielikumu nr. 11.4	Skatīt pielikumu nr. 11.4
Iestāde, kas iecelt par atbildīgo revīzijas uzdevumu veikšanā	Skatīt pielikumu nr. 11.4	Skatīt pielikumu nr. 11.4

5.2. Kopīgā sekretariāta izveidošanas kārtība

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(4) panta (a)(iv) punkts))

Kopīgā sekretariāta (turpmāk tekstā „KS“) īstenošanas kārtība katrā ziņā būs tāda pati kā 2007. – 2013. gada programmas plānošanas periodā.

KS izveidos VA, turklāt KS galveno biroju vadīs IB.SH. VI un KS uzdevumu izpildi veiks IB.SH. Eiropas teritoriālās sadarbības (ETS) nodaļa.

KS galvenais birojs atradīsies Rostokā, Vācijā, bet, pēc konsultācijām ar IB.SH, KS filiāle tiks atvērs Rīgā, Latvijā.

Rīgas KS filiāli vadīs Valsts reģionālās attīstības aģentūra (VRAA). Sīkāka informācija par filiāles darbību tiks noteikta līgumā starp IB.SH un VRAA.

KS būs viena kopīga funkcionālā vienība, kuru vadīs viens direktors. Ikdienā KS Rīgas filiāles darbinieki cieši sadarbosies ar Rostokas biroja kolēģiem.

KS būs starptautisks personāls, vēlams no visām programmas dalībvalstīm. KS personāla Rostokā, Vācijā darba devējs būs IB.SH. KS filiāles Rīgā, Latvijā, personāla darba devējs būs VRAA, kas konsultēsies ar IB.SH.

Tiklīdz Eiropas Komisijas apstiprinās darbības programmu un VI apstiprinās Tehniskās palīdzības (TP) budžetu, KS sāks darboties pilnībā. Līdz tam visus sagatavošanās pasākumus finansēs iepriekšējā programma.

5.3. Pārvaldības un kontroles pasākumu apraksta kopsavilkums⁴¹

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(4) panta (a)(v) punkts)

⁴¹ Īpaši finanšu un īstenošanas nosacījumi saistībā ar Krievijas un Baltkrievijas dalību programmā tiks noteikti attiecīgajos Finanšu līgumos starp Eiropas Savienību un šo abu valstu valdībām, tos, kā Vadošās iestādes vadītāja, parakstīs arī Vācija.

Kopīga īstenošanas struktūra un uzdevumu sadalīšanas starp programmas struktūrām

Baltijas jūras programmu 2014. – 2020. gadam īsteno ar šādu programmas struktūru palīdzību: Vadošā iestāde (VI), VI izveidotais Kopīgais sekretariāts (KS), Uzraudzības komiteja (UK) un Revīzijas iestāde, kurai palīdzēs Auditoru grupa.

VI pildīs Regulas (ES) Nr. 1303/2013 125. pantā un Regulas (ES) Nr. 1299/2013 23. pantā noteiktās funkcijas. Ņemot vērā Regulas (ES) Nr.1299/2013 21(1) pantu, VI būs atbildīga arī par Sertifikācijas iestādes Regulas (ES) Nr.1303/2013 126. pantā un Regulas (ES) Nr.1299/2013 21(2) pantā noteiktajām funkcijām.

VI un KS uzdevumi tiks noteikti UK apstiprinātajos Ikgadējos darba plānos. Darbinieku darba uzdevumi tiks noteikti individuālos darba aprakstos. VI un KS direktors atradīsies Rostokā; viņš/ viņa būs vienlīdz atbildīgs par VI un KS.

Programmā KS veiks lielāko daļu ikdienas darbību, kas saistītas ar vispārējo programmas īstenošanu, jo īpaši (ES) Regulas Nr.1299/2013 23(2) pantā noteiktos uzdevumus. KS būs galvenais programmā ieinteresēto personu, potenciālo atbalsta saņēmēju un izvēlētu/esošo operatoru kontaktpunkts.

VI struktūras, kas atbildīgas par līdzdarbojošos valstu teritoriju saskaņošanu, pirmkārt, būs UK valstis, kas pārstāv par programmu atbildīgās valsts iestādes. UK locekļi un tās pārstāvji attiecīgi būs centrālās kontaktpersonas saistībā ar visiem pieprasījumiem, ziņojumiem u.c., kas saistīti ar programmas īstenošanu dalībvalstīs.

Saskaņā ar (ES) Regulas Nr.1303/2013 49. pantu, UK pārbaudīs programmas īstenošanu un progresu attiecībā uz tās mērķu sasniegšanu, Regulas (ES) Nr.1303/2013 110. pantā noteikto funkciju izpildi, Regulas (ES) Nr.1299/2013 12. pantā noteikto darbību atlasu un Programmas rokasgrāmatas apstiprināšanu. UK locekļu atbildība, MK locekļu objektivitātes noteikumi un darbību atlasē noteikumi u.c. UK reglamentā tiks izklāstīti rakstveidā. Reglamenta noteikumi tiks pieņemti pirmajā UK sanāksmē.

Lai informētu atbalsta saņēmējus par programmu, dalībvalstis var izveidot nacionālos kontaktpunktus.

Lai vairāk uzzinātu par dalībvalstu iesaisti programmas īstenošanā, skatiet šīs darbības programmas 5.6. nodaļu.

Projektu novērtēšanas, apstiprināšanas un līgumu slēgšanas process

Projekta pieteikumu iesniegšana būs iespējama pēc priekšlikumu iesniegšanas aicinājumiem. Programmas rokasgrāmatā tiks noteikta piemērošanas, novērtēšanas un atlasē procedūra.

KS organizēs un garantēs visu veikto piemērošanas darbību objektīvu novērtējumu, kas būs balstīts uz UK apstiprinātajiem atbilstības un kvalitātes kritērijiem. UK locekļiem būs pieejami iesniegtie pieteikumi, tostarp novērtējumu rezultāti un lēmumu pieņemšanas priekšlikumi.

Pirms projektu apstiprināšanas UK dalībvalstis nepieciešamības gadījumā veiks atbalsta saņēmēju atbilstības pārbaudi – tostarp arī valsts apstiprinājumu atbalsta saņēmējiem – kas atrodas katrā dalībvalsts teritorijā. UK pieņems ar finansēšanu saistītus lēmumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr.1299/2013 12(1) pantu ņemot vērā darbības kvalitātes stratēģisko nozīmi.

UK Reglamentā tiks noteikti detalizēti noteikumi par lēmumu pieņemšanu. Tiks noteikts, ka jebkāda programmas ietvaros sniegtā valsts palīdzība būs saskaņā ar Eiropas Savienības noteikumiem par valsts atbalstu. Baltijas jūras reģiona programmas valsts atbalstam

piemērotie noteikumi, kā arī šī atbalsta piemērošanas noteikumi tiks noteikti Programmas rokasgrāmatā.

KS rakstveidā informēs vadošos projekta pieteikuma iesniedzējus par UK lēmumu un iemesliem, kāpēc pieteikums nav atbilstošs vai apstiprināts.

Ņemot vērā UK lēmumu apstiprināt līdzekļu piešķiršanu, VI ar galveno apstiprinātās darbības atbalsta saņēmēju noslēgs Dotāciju līgumu. Pirms lietošanas UK vai UK operatīvajai grupai tiks prezentēts uz Regulas (ES) Nr.1299/2013 12(5) panta pamata veidots līguma paraugs. Dotāciju līgumu parakstīs VI vai arī to BI vārdā parakstīs IB.SH. nodarbinātie AS darbinieki. Līdzekļi pasākumu veikšanai tiks piešķirti tikai Euro (€) valūtā.

Vadības pārbaudes kārtība

VI neveiks Regulas (ES) Nr.1303/2013 125(4)(a) panta minētās pārbaudes visā programmas teritorijā. Pārbaudes saskaņā Regulas (ES) Nr.1299/2013 23(4) pantu veiks pirmā līmeņa kontrolieri un VI pati segs visus katra atbalsta saņēmēja izdevumus, kas piedalīsies pirmā līmeņa kontrolieru apstiprinātajās darbībās.

Katra dalībvalsts nozīmēs pirmā līmeņa kontrolieri(us), kas būs atbildīgs par pārbauci veikšanu atbalsta saņēmēju teritorijā. Dalībvalstis piemēros divas galvenās pirmā līmeņa kontroles sistēmas (centralizēta un decentralizēta sistēma), tās detalizētāk tiks aprakstītas Programmas rokasgrāmatā. Kontroliera amatā iecelšanas metodi katra dalībvalsts noteiks atsevišķi, tā var atšķirties starp dalībvalstīm atkarībā no izvēlētās pirmā līmeņa kontroles sistēmas.

Kā noteikumu izņēmums un valsts pirmā līmeņa kontrolieru vietā, VI var veikt konkrētu darbības veidu vadības sertifikāciju.

Lai nodrošinātu saskaņotību starp sistēmām un kontrolieriem, katra valsts, izmantojot VI/KS veidlapu, VI/KS iesniegs detalizētu pirmā līmeņa kontroles sistēmas aprakstu. Attiecīgās sistēmas izmaiņas un papildinātais apraksts nekavējoties tiks pārsūtīts VI/KS un Revīzijas iestādei.

Turklāt kontrolieru ikdienas darbību atbalstīs VI/KS, kas tiem, pirmkārt, sniegs svarīgu informāciju par izdevumu apstiprināšanas darbībām un standarta instrumentiem. Šie instrumenti, kas tiks saskaņoti ar citām programmām, visās dalībvalstīs tiks izmantoti kā standarta prasības saskaņotības starp kontrolieriem un kontroles veiktā darba pārredzamības nodrošināšanai.

Pirmkārt, katra dalībvalsts bez kontrolieru norīkošanas būs atbildīga arī par to apmācību atbilstoši ES programmām un valsts prasībām, kā arī kontroles darba kvalitātes pārbaudi. VI/KS programmas līmenī veikta pirmā līmeņa kontrolieru apmācības.

Kontrolieriem visos gadījumos:

- jābūt neatkarīgiem no kontrolētajiem atbalsta saņēmējiem;
- jābūt dalībvalsts noteiktajai kvalifikācijai;
- jāizpilda ES tiesiskā regulējuma un valsts tiesiskā regulējuma pirmā līmeņa kontrolieru prasības.

Dalībvalstis nodrošinās to, ka kontrolieri spēs apstiprināt atbalsta saņēmēju dokumentus divus mēnešus pēc to iesniegšanas. Tas ļaus laicīgi iesniegt galveno partneru apstiprināto projektu progresu ziņojumus programmas noteiktajā trīs mēnešu periodā. Savlaicīga iesniegšana būs par pamatu laicīgai projekta izmaksu atlīdzināšanai.

Attiecībā uz TA, katra organizācija, kas izmanto TA, būs atbildīga par TA izdevumu pārbaudīšanu un apstiprināšanu saskaņā ar attiecīgo valsts PLK sistēmu (atkarībā no organizācijas ģeogrāfiskās atrašanās vietas).

Revīziju organizēšana

Revīzijas iestāde veiks savas funkcijas saskaņā ar Regulas (ES) 1303/2013 127. pantu. Piemērojot Regulas (ES) 1299/2013 23(2) pantu, Revīzijas iestādi atbalstīs Auditoru grupa, kuru veidos katras dalībvalsts pārstāvis.

Pārstāvji veiks Regulas (ES) 1299/2013 25(2) pantā noteiktās funkcijas, un tiem būs jābūt pilnvarotiem pieņemt Auditoru grupas lēmumus attiecīgās dalībvalsts vārdā (par audita uzdevumu veikšanu atbildīgās struktūras ir minētas pielikumā nr.11.4). Tie būs no UK locekļiem neatkarīgas grupas, saskaņā ar Regulas (ES) 1299/2013 23(4) pantu, projektu darbībām un finanšu līdzekļiem noteiktie kontrolieri.

Auditoru grupas tiks izveidotas vēlākais trīs mēnešu laikā no brīža, kad pieņemts lēmums par programmas apstiprināšanu. Pirmajā tikšanās reizē tā izveidos un apstiprinās reglamentu, un to vadīs Revīzijas iestāde.

Norādījumi, ja ieviešanas laikā rodas sarežģījumi

Ja ieviešanas laikā rodas sarežģījumi, attiecīgā dalībvalsts/ valstis konkrētos gadījumos atbalstīs VI/KS iespējamo programmas sodu novēršanā un atcelšanā vadošajam partnerim vai projekta partnerim. Sodus, piemēram, var uzlikt Eiropas Komisija, otrā līmeņa revidents, AI vai VI/KS. Sīkāka informācija tiks sniegta „Līgumā par Baltijas jūras reģiona programmas 2014. – 2020. gadam dalībvalstu un IB.SH pārvaldības, finanšu un kontroles kārtību” un, ja tas nepieciešams, Programmas rokasgrāmatā un Dotāciju līgumā.

Parasti atbalsta saņēmēju sūdzības būs iespējams iesniegt un uz tām atbildēs I/KS. Ja nepieciešams, sūdzības izskatīs un uz tām atbildēs UK priekšsēdētājs. UK sūdzību izskatīšanai var izveidot operatīvo grupu un apakškomisiju. Termins „sūdzība” attieksies uz projekta novērtējumu un atlasī/atteikumu, revīziju un kontroli, kā arī projektu īstenošanu un uzraudzību. Sūdzību apstrādes procedūras tiks aprakstītas Programmas rokasgrāmatā.

Ja ieviešanas laikā rodas grūtības, kas saistītas ar pārkāpumiem un finanšu korekcijām, skatiet šīs darbības programmas 5.4 nodaļā minētos norādījumus.

Vienošanās par ārpus programmas teritorijas partneru piedalīšanos programmā.

Saskaņā ar ES regulas 1299/2013 20.pantu Programma būs atvērta partneriem ārpus programmas teritorijas, nosakot ka ikviena šāda valsts, kuras teritorijā konkrētie partneri atrodas, pieņem Programmas pārvaldības, finanšu un kontroles noteikumus. Noslēdzot līgumu līdzīgu „Līgumam par pārvaldības, finanšu un kontroles sistēmu starp valstīm, kas piedalās Baltijas jūras reģiona programmā 2014. – 2020.gadam un IB.SH” konkrētā valstī ir obligāta pirms maksājums var tikt veikts tās partneriem. Šie noteikumi arī iekļaus pieņēmumus, kas ir saistīti ar sadarbības programmas 5.4. nodaļā minētajiem norādījumiem.

5.4. Atbildības sadalīšana starp iesaistītajām dalībvalstīm, ja vadošā iestāde vai Komisija ir noteikusi finanšu korekcijas

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(4) panta (a)(vi) punkts

Pārkāpumi un saistību sadalījums

Ar pārkāpumiem un izmaksu atmaksu saistītā kārtība būs tāda pati kā 2007. – 2013. gada programmas plānošanas periodā.

Ja VI/KS rodas aizdomas vai tas tiek informēts par piešķirto līdzekļu neatbilstoši izmantošanu, tas īsteno pēcpasākumus, piemēram, pārtrauc piešķirtā finansējuma izmaksu, kas saistīts ar pārbaudīto vadošo partneri, projekta partneri un izdevumiem, programmas līdzfinansējuma atņemšanu vai samazināšanu, piešķirto līdzekļu atgūšanu.

VI/KS nodrošina, ka no vadošā partnera tiek atgūti visi izmaksātie projekta līdzekļi. Projekta partneri atmaksā vadošajam partnerim visas nepamatoti izmaksātās summas. Ja vadošais partneris nevar nodrošināt projektu partneru līdzekļu atmaksu vai VI/KS nevar nodrošināt līdzekļu atmaksu no vadošā partnera, dalībvalsts, kuras teritorijā attiecīgais partneris atrodas vai, Eiropas teritoriālās sadarbības grupa gadījumā, tas ir reģistrēts, atmaksās VI/AS projekta partnerim neatmaksāto naudas summu. VI/KS ir atbildīga par attiecīgo līdzekļu atmaksu Eiropas Savienības vispārējā budžetā.

Attiecībā uz TA izdevumiem, pamatojoties uz kopīgiem dalībvalstu lēmumiem, dalībvalstis uzņemsies atbildību proporcionāli to iesaistei TA budžetā. Taču attiecībā uz pārkāpumiem, kas saistīti ar nekorektu TA budžetu, ko izraisījusi vienīgi organizācija, kas īsteno programmu, izmantos tikai šī organizācija.

Parakstot „Līgumu par Baltijas jūras reģiona programmas 2014. – 2020. gadam dalībvalstu un IB.SH pārvaldības, finanšu un kontroles kārtību“, dalībvalstis apstiprinās to iespējas VI atmaksāt Regulas (ES) Nr. 1299/2013 27. pantā un Regulas (ES) Nr. 1303/2013 147. pantā noteiktās naudas summas.

Sistēmiskas kļūdas un finanšu korekcijas

Revīzijas iestāde, Auditoru grupa, Eiropas Komisijas vai Eiropas Auditoru tiesa programmas līmenī var noteikt sistemātiskas vai cita veida kļūdas, kas var novest pie Eiropas Komisijas noteiktām finanšu korekcijām, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1303/2013 85. un 144. līdz 147. pantā. Kļūdas būs iespējams noteikt programmas īstenošanas laikā un tās beigās.

Neatkarīgi no sistemātisku vai cita veida kļūdu noteikšanas programmas līmenī datuma, finanšu dalīšanas korekciju metodoloģija dalībvalstu vidū tiks izvēlēta atbilstoši „Līgumā par Baltijas jūras reģiona programmas 2014. – 2020. gadam dalībvalstu un IB.SH pārvaldības, finanšu un kontroles kārtību“ noteiktajām kļūdām.

Programmas līmenī noteiktās sistemātiskās un citas kļūdas rada tādas sekas kā finanšu korekcijas vai maksājumu pārtraukšana/apturēšana programmas līmenī, kas var ietekmēt arī pašu projektu. Tas detalizēti tiks aprakstīts Programmas rokasgrāmatā.

Attiecībā uz TA izdevumiem, pamatojoties uz kopīgiem dalībvalstu lēmumiem, dalībvalstis uzņemsies atbildību proporcionāli to iesaistei TA budžetā. Attiecībā uz ar TA saistītajām sistemātiskajām kļūdām, atbildību uzņemsies tā dalībvalstis, kurā atrodas TA līdzekļus izmantojošā organizācija.

Noteikumu un noteikto termiņu neievērošana – sankcijas

Noteikumi attieksies uz dalībvalstu ar atbalsta saņēmēju atbilstības un valsts apstiprinājuma saistībām, pirmā līmeņa kontroles (PLK) sistēmām, otrā līmeņa auditu (OLA), ar TA saistītu pienākumu sadalījumu, finanšu korekcijas un līdzekļu atgūšanas procedūrām, kā arī noteikumiem, kas attiecas uz projekta īstenošanu un ziņošanu projekta līmenī.

Dalībvalstu pieņemto noteikumu neievērošanas gadījumā katrs gadījums tiks izskatīts atsevišķi. Ja partnervalsts nepilda savus pienākumus, VI ir tiesīga pārtraukt maksājumus visiem projekta partneriem, kas atrodas šīs partnervalsts teritorijā.

Procedūras rīcībai pieņemto noteikumu un termiņu neievērošanas gadījumā projekta līmenī tiks aprakstītas Dotāciju līgumā un Programmas rokasgrāmatā.

5.5 Euro lietošana (ja tas ir atbilstoši)

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 28. pants)

Radušos izdevumu konvertācijai izvēlētā metode valstī, kuras valūta nav euro.

Izdevumu konvertācijas metode valstīs, kuru valūta nav euro, būs tādā pati kā iepriekšējā Baltijas jūras reģiona programmā. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1299/2013 28. pantu, izdevumus, kas radušies valūtā, kas nav euro, atbalsta saņēmēji pārkonvertēs euro, izmantojot Komisijas grāmatvedības kursu attiecīgajā mēnesī, kurā progresa ziņojums tiks iesniegts pirmā līmeņa kontrolierim. Konvertāciju pārbauda tas dalībvalsts kontrolieris, kurā atrodas atbalsta saņēmējs.

5.6 Attiecīgo partneru iesaistīšana

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(4) panta (c) punkts)

Veiktās darbības, lai iesaistītu attiecīgos partnerus darbības programmas sagatavošanā, un šo partneru loma darbības programmas īstenošanā, uzraudzībā un novērtēšanā

Partneru iesaiste programmas sagatavošanā

Baltijas jūras reģiona programma 2014. – 2020. gadam izveide tika organizēta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 5. pantā minēto pieeju. Šo procesu koordinēja Eiropas teritoriālā sadarbība vienība – Šlēsvigas-Holšteinas Investīciju banka, kas turpmāk ir programmas Vadošā iestāde un Apvienotais sekretariāts (VI/AS). 2012. gada janvārī kā galvenais lēmumu pieņēmējs tika izveidota Programmas sagatavošanas komiteja (PSK), kā arī Programmas operatīvā grupa (POG) konkrētu tēmu un priekšlikumu apspriedei. PSK un POG veidoja visu valstu programmā darboties ieinteresētie valsts un reģionālie pārstāvji.

Papildus šīs programmas struktūrām attiecīgo reģiona ieinteresēto pušu līdzdalības nodrošināšanai programmas sākumā tika izveidota Konsultatīvā grupa. Konsultatīvā grupu veidoja organizācijas, kam bija starpvalstu un Baltijas valstu tematiskā saistība ar programmas tēmām, kā arī ES Stratēģijas Baltijas jūras reģiona Valstu kontaktpunktiem, Prioritāro teritoriju koordinatoriem un Horizontālās rīcības līderiem. Konsultatīvās grupas sastāvu ierosināja VI/KS, kas pēc tam, pamatojoties uz PSK pārstāvju ierosinājumiem, tika salīdzināts un papildināts. Pilnīgs Konsultatīvā grupā iekļauto partneru saraksts apskatāms Pielikumā nr. 9.3.

2012. gada pavasarī un vasarā Konsultatīvā grupā tika veikts jaunās programmas vajadzību un sagaidāmo rezultātu analīzes pārskats. Pārskata rezultāti bija nozīmīgi Prioritātes galveno tematu noteikšanā (salīdzinot ar darbības programmas 1. nodaļu)

Programmas valstis regulāri visā programmas veidošanas procesa (piemēram, tematisko prioritāšu) laikā veica valsts konsultācijas ar valstu konsultatīvajām grupām. POG dalībnieki attiecīgajās valstīs veica individuālus konsultāciju procesus saskaņā ar valstu iekārtām un praksi, kā arī informēja programmas veidotājus par rezultātiem vairākās tikšanās reizēs.

Lai noskaidrotu programmas īstenošanas ikdienas stiprās un vājās puses, VI/AS 2012. gada rudenī vadošo partneru, partneru un finanšu kontrolieru vidū izveidoja trīs tiešsaistes aptaujas. Uz tām atbildēja vairāk nekā 800 atbalsta saņēmēji. Aptaujas rezultāti tika izmantoti par pamatu nākotnes projektu īstenošanas procedūru un rīku noteikšanā, galvenokārt ar mērķi samazināt atbalsta saņēmēju administratīvo slogu (salīdzinot ar darbības programmas 7. nodaļu).

2013. gada aprīlī VI/KS veica trīs Tematiskos programmas veidošanas seminārus katrai no trim iepriekš izvēlētām programmas tematiskajām prioritātēm (inovācijas, transports un vide/resursu efektīva izmantošana). Semināru mērķis bija pierādīt un detalizētāk noteikt galvenos reģiona izaicinājumus katrā no trim attīstības finansēšanas prioritātēm. Kopumā tajos piedalījās 160 programmu valstu tematiskie eksperti un ieinteresētās puses.

Pamatojoties uz APK 2013. gada decembrī apstiprināto darbības programmas galējo projektu, 2014. gada janvārī – martā tiks veikta sabiedriskā apspriešana. Programmā ieinteresētajām personām un organizācijām tika dota iespēja paust to viedokļus attiecībā uz programmas projektu, kā rezultātā pirms galīgā darbības programmas varianta pieņemšanas 2014. gada maijā varētu tikt veikti galējie grozījumi.

Partneru iesaiste programmas īstenošanā

Valsts, reģionālo un vietējo iestāžu, ekonomikas, pētniecības un sociālo partneru, kā arī nevalstisko organizāciju, tostarp vides aizsardzības organizāciju iesaistei programmas īstenošanā būs liela nozīme.

Baltijas valstu reģiona programmas Uzraudzības komitejā (UK) būs pārstāvji no dalībvalstu valsts un reģionāla mēroga iestādēm. Vēl lielāku reģionālā un vietējā līmeņa dalībnieku, kā ekonomisko, pētniecības, sociālo partneru un nevalstisko organizāciju nodrošinās visas dalībvalstīs izveidotās apakškomitejas, tādējādi tiks nodrošināta atbilstoša pilsoniskās sabiedrības iesaiste programmas īstenošanā. Katra valsts informēs VI/KS par valsts apakškomitejas izveidi un sniegs informāciju par tās sastāvu, priekšsēdētāju, pieejamību un, ja tas nepieciešams, tās reglamentu.

6. NODAĻA KOORDINĀCIJA

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(5) panta (a) punkts)

Mehānismi koordinācijas nodrošināšanai starp fondiem, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA), Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF) un citiem Savienības un valsts finansēšanas instrumentiem, kā arī Eiropas Investīciju banku (EIB), ņemot vērā attiecīgos noteikumus, ko paredz vienotais stratēģiskais ietvars.

Šī programmas sadaļa sniedz pārskatu pār Baltijas jūras reģiona programmas kā Eiropas teritoriālās sadarbības (ETS) starpvalstu programmas mērķu un citu reģiona finanšu instrumentu koordināciju. Pirmkārt, tiks aprakstīta ETS programmu koordinācija, kā arī ESI līdzekļi un valstu programmas. Pēc tam vispārēji tiks aprakstītas šīs programmas finansēšanas prioritāšu un citu fondu tematiskā saistība. Baltijas jūras reģiona programmas plašā tematu loka un ģeogrāfisko apstākļu daudzveidības dēļ apraksti būs vispārīgi. Lai koordinācijas mehānismi attiecīgajos apstākļos būtu izpildāmi arī citās programmām, tie jāveido ļoti efektīvi un mērķtiecīgi.

Koordinācija ar citām ETS programmām

Finansēšanas perioda laikā Baltijas jūras reģiona programma 2014. – 2020. gadam pārklājas ar 24 starpvalstu programmu teritorijām (9 no tām ir ENI programmas) un trim starpvalstu sadarbības programmām. Lielākajai daļai no starpvalstu programmām ir ļoti ierobežota programmas teritorija un tās atbalsta divpusēju veidu projektus. Šo programmu finansētie projekti ievērojami atšķirsies no tiem, kādi ir Baltijas jūras reģiona programmai. Taču tematiskā ziņā starpvalstu un pārrobežu programmām varētu būt līdzības, turklāt projektu mērķis būs veicināt sinerģiju izmantošanu, piemēram, integrējot pārrobežu partnerus plašākos starpvalstu tīkos. Liela pārklāšanās ir sagaidāma jūras teritorijā – pārklāsies Baltijas jūras reģiona programma un divas daudzpusīgas pārrobežu programmas, t.i., Dienvidu Baltijas jūras reģiona programma un Centrālā Baltijas jūras reģiona programma. Šo programmu zināšanu un pieredzes apmaiņa notika programmas veidošanas laikā. Turklāt, lai nodrošinātu to, ka papildināmības iespējas ir materializētas un finansējums netiek piešķirts dubultā, šāda veida apmaiņa tiks organizēta visa finansēšanas perioda laikā.

Baltijas jūras reģiona programmas teritorija pārklājas ar trim starpvalstu programmām, t.i., Ziemeļu perifērijas programmu, Ziemeļu programmu, Ziemeļjūras programmu un Centrāleiropas programmu.

Galvenā ETS programmu koordinācijas platforma turpinās darboties INTERACT programmā. Tas veicinās zināšanu un pieredzes apmaiņu starp programmas struktūrām, kā arī informācijas apkopošanu par visiem Eiropā finansētajiem projektiem, kas ļaus kandidātiem un lēmumu pieņēmējiem izpētīt līdzīgu tēmu iepriekšējās un pašreizējās sadarbības.

Citu ESI fondu un valsts līdzekļu koordinācija

Baltijas jūras reģiona programmu, ESI un citu valstu programmu finanšu koordināciju nodrošinās starpvalstu Uzraudzības komitejā un/vai valsts apakškomitejā esošās pilnvarotās personas. Pilnvarotās personas novērtēs projekta piemērošanas Baltijas jūras reģiona programmā stratēģisko atbilstību un papildināmību saistībā ar valsts līmenī finansētajām intervencēm Stratēģisko novērtējumu papildinās Kopīgā sekretariāta piemērošanas darbību kvalitātes novērtējums. Kopumā valsts un starpvalstu programmu pārklāšanās risks ir samazināts ar dažādu stratēģisko pieeju un intervencu palīdzību. Starpvalstu programmas atbalsta 1. un 2. nodaļā minēto vairāku valstu partnerību teritoriālās integrācijas un kapacitātes veidošanu, valsts mēroga programmas vairāk uzmanību pievērš konkrētiem īstenošanas pasākumiem un ieguldījumiem. Taču tās viena otru papildina. To mērķis ir izveidot saikni starp starpvalstu projektiem, kas paredzēti inovatīvu ideju „laboratorijām“ vai testgultnēm, kā arī tās ar ESI un citu valstu finansējumu plānots īstenot plašā mērogā. ESSBJR ir jāatbalsta dažādu finansējumu avotu koordinācija. ESSBJR ieinteresētajām pusēm ir jāizpēta dažādu prioritāro jomu visatbilstošākie intervencu instrumenti. Baltijas jūras reģiona programma atbalstīs šo procesu ar projektu sākuma kapitāla piešķiršanu 4. prioritātes ietvaros un Kopīgā sekretariāta konsultācijām ar pieteikuma iesniedzējiem.

Lai samazinātu ekonomiskās un sociālās atšķirības, četras programmas teritorijas valstis (Igaunija, Latvija, Lietuva un Polija) saņem finansējumu no EEA dotācijām un Norvēģijas dotācijām. Katra no četrām atbalsta saņēmējām vienojas par programmām ar donoralstīm (Norvēģiju, Islandi un Lihtenšteinu), ņemot vērā donoralstu vajadzības, prioritātes un sadarbības jomas. Programmas katrā valstī izstrādā un vada valsts programmu operatori. Šiem fondiem ir saistība ar Baltijas jūras reģiona programmas prioritāšu galvenajiem sektoriem (piemēram, vides aizsardzību un pārvaldību, klimata pārmaiņām, atjaunojamajiem enerģijas avotiem, „zaļās“ industrijas inovācijām). Taču tās ir skaidri nošķirtas, ņemot vērā to divpusējo raksturu donoralstu un saņēmējvalstu īpašās saiknes izveides sekmēšanā.

Finansēšanas prioritāšu papildināmība un sinerģijas

Katrai programmas dokumenta 2. nodaļā noteiktajai prioritātei ir īpaša papildināmība un sinerģijas ar citiem finanšu instrumentiem. Turpmākās nodaļas parādīs programmas trīs tematisko prioritāšu saiknes. Potenciālajiem pieteikumu iesniedzējiem ir jāizvairās no pieteikumu pārklāšanās un tiem ir lūgts meklēt sinerģijas, ņemot vērā citu Eiropas iniciatīvu un programmu lomu un sasniegumus sekojošā veidā:

1. prioritāte Inovācijas spējas

Galvenais atsauce būs iniciatīva *Inovācijas savienība*, kas ir daļa no Eiropa 2020 stratēģijas un Pētniecības un inovāciju pamatprogrammas (*Horizon 2020*), kas Eiropas Savienības pētniecības un finanšu līdzekļus aizstājošs konsolidētais finanšu instruments. Nepieciešams izpētīt sinerģijas, piemēram, biznesa iespēju radīšanas jomā, kas veicinātu sabiedrības problēmu risināšanu, atbalstītu tirgus vajadzību inovāciju īstenošanu un publiskā sektora iesaisti inovācijas procesos. Papildus, programma rosina potenciālos pretendētus, kas piemēro „Inovācijas spējas” ņemt vērā inovācijas projektu sasniegumus, ko atbalstījusi kopējā Baltijas jūras izpētes un attīstības programma BONUS. It īpaši, potenciālajiem pieteikumu iesniedzējiem tiek ieteikts izpētīt Baltijas jūras reģiona programmu 2014. – 2020.gadam, izmantojot komercializācijas modeļu prototipiem, kas attīstīti BONUS programmas atbalstītajos projektos. Turklāt, pieredze jāņem vērā arī no tādām iniciatīvām, kas nodrošina līdzsvarotākas un savstarpēji saistītas pētniecības un inovāciju infrastruktūras, t.i., *Eiropas pētniecības infrastruktūras konsorcijs (ERIC) un Eiropas stratēģiskā foruma pētniecības infrastruktūrai (ESFRI)*. Pieteikumu iesniedzējiem jāņem vērā darbības, kas paredzētas atvērtām inovācijām un šķēršļu novēršanai nozares piekļuves publiskajām infrastruktūrām. Ieteicams, ka priekšlikumu iesniedzēji seko līdz *Ekoinovācijas novērošanas centra* attīstībai, kas darbojas kā dažādu ekoloģisko inovāciju informācijas strukturētas apkopošanas un analīzes platforma. Attiecībā uz sociālajām inovācijām būtu jāņem vērā *Eiropas publiskā sektora inovācijas rezultātu pārskats un Eiropas izmēģinājuma projektu sociālās inovācijas jomā*, tajos sniegts ieskats publiskā sektora inovācijās un sociālo uzņēmēju, valsts un neiesaistīto nozaru zināšanās. Turklāt kultūras radošo industriju jomas priekšlikumu iesniedzēji ņems vērā *Eiropas radošo industriju apvienības* viedokli, kas ir atbildīga par jaunu šo industriju atbalsta veidu attīstīšanu. Veiktais darbs, kad vien iespējams, jāpildina ar *Rīcības plānu uzņēmējdarbības jomā 2020. gadam*. Turklāt izstrādājot intervences valsts galveno programmu nozarēs, kas vērstas uz pētniecību, būtu jāizpēta atbalsts finansējuma saskaņojuma nodrošināšanai, jo īpaši attiecībā uz demonstrējumu pasākumiem un izstrādāto risinājumu izmēģināšanu.

2. prioritāte Efektīva dabas resursu pārvaldība

Prioritāte Ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanai ir saistīta ar vairākām citām finansēšanas programmām un iniciatīvām, kas jāņem vērā, meklējot projektu sinerģijas un papildinātību. Pieteikumu iesniedzējiem vajadzētu izvairīties no dublēšanās un tie tiek

mudināti meklēt sinerģiju ar starptautiskiem pētījumiem un inovāciju projektiem BONUS programmā.

Lai samazinātu eitrofikāciju un piesārņojumu, *BONUS programma* un *Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai* (ELFLA) projektiem varētu sniegt papildu prasības atbilstoši specifiskajiem mērķiem – samazināt barības vielu un bīstamo vielu daudzumu Baltijas jūrā. Pasākumi, kas saņem atbalstu no šiem avotiem var būt arī nozīmīgu starpvalstu projektu interesēs, kas risina ar resursu efektīvu izmantošanu jūras nozaru izaugsmē saistītās problēmas. Projekti, kas veicina ilgtspējīgu un resursu efektīvu izmantošanu jūras nozaru izaugsmē, varētu arī panākt sinerģiju ar attiecīgajām darbībām, ko finansē EJZF, jo īpaši attiecībā uz ilgtspējīgu akvakultūru un pasākumus piekrastes kopienas ekonomikas dažādošanas atbalstam.

Izstrādājot intervences, kuru mērķis ir samazināt barības un bīstamo vielu apjomu Baltijas jūrā un palielināt energoefektivitāti, būtu jāņem vērā *Ziemeļu dimensijas Vides partnerības* mērķi un darbības, kas ietver sadarbību notekūdeņu attīrīšanā, atkritumu apsaimniekošanā un energoefektivitātes pasākumos.

Izstrādājot intervences atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes jomā, potenciālajiem pieteikumu iesniedzējiem ir jāizvairās no pārklāšanās un jāmeklē sinerģijas, ņemot vērā sekojošu programmu un iniciatīvu lomu un sasniegumus, kuras sekmē kopīgos centienus uzlabot energoefektivitāti un paplašināt atjaunojamās enerģijas izmantošanu: Programma ir veltīta *Saprātīga enerģija Eiropai, Pilsētas mēru pakta un ManagEnergy iniciatīvu* darbības veicināšanai. Turklāt visos gadījumos jāņem vērā starpreģionu un valstu finansēšanas programmas.

3. prioritāte Tehniskā palīdzība

Potenciālajiem pieteikumu iesniedzējiem ir jāizvairās no pieteikumu pārklāšanās un tiem ir jāmeklē sinerģijas, ņemot vērā citu Eiropas iniciatīvu un programmu lomu un sasniegumus. Programma neatbalsta nekādas darbības, kuras atbalsta TEN-T paredzētie līdzekļi, piemēram, kas tiks finansēti no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI). Taču atbilstošas būtu sinerģijas, kas tiek meklētas TEN-T augstākajos un vidējos mežglos, ko varētu atbalstīt EISI. Valsts, reģionālās un vietējās iestādes var kopīgi izstrādāt pasākumu kopumu, lai piesaistītu naudas līdzekļus ieguldījumiem no šīm programmām, jo īpaši no *Marco Polo* programmas un *Jūras maģistrāļu programmas*. Ikreiz, kad tas nepieciešams, potenciālajiem pretendentiem jāmeklē sadarbība ar attiecīgajām valsts (galvenajām) programmām un Kohēzijas fondu. Plānots, ka viedās, videi nekaitīgās un integrētās transporta pētniecības un tehnoloģiju inovācijas tiks atbalstītas *Horizon 2020* programmas un makro-reģionālās BONUS programmas ietvaros. Tāpēc, kad vien nepieciešams, potenciālajiem pretendentiem būtu jāmeklē sinerģijas ar atbalstītajiem *Horizon 2020 un BONUS* projektiem un jādara viss, lai pasākumi nepārklātos. Turklāt būtu jāņem vērā Eiropas politikas no CIVITAS iniciatīvas gūtā pieredze videi nekaitīga un labāka transporta nodrošināšanai Eiropas pilsoņiem. Ieteicams, ka priekšlikumu iesniedzēji seko līdz *Baltijas jūras valstu padomes un Ziemeļu dimensijas Transporta un loģistikas partnerības* darbībai.

7. NODAĻA ADMINISTRATĪVĀ SLOGA MAZINĀŠANA ATBALSTA SĀNĒMĒJIEM

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(5) panta (b) punkts⁴²)

Atbalsta saņēmēju administratīvā sloga novērtējuma kopsavilkums un, ja nepieciešams, administratīvā sloga samazināšanas plānoto darbību laika grafiks.

Iepriekšējās programmas īstenošanas laikā VI/KS nepārtraukti strādāja pie pasākumiem atbalsta saņēmēju administratīvā sloga samazināšanai, kā arī par programmu atbildīgo iestāžu administratīvā sloga samazināšanas. VI/KS regulāri saņēma atsauksmes no atbalsta saņēmējiem un, lai sistemātiski saņemtu atbildi no programmas vadītājiem, veica (tiešsaistes) aptaujas. VI/KS uztvēra administratīvo slogu tādā līmenī, kas ir saistīts ar starpvalstu sadarbības programmas sarežģītību, un ietver ne tikai 8 ES dalībvalstis, Norvēģiju un Baltkrieviju, bet arī dažādus finansējuma avotus un dažādas tiesību normas. Ņemot vērā šos faktus, VI/KS novērtēja administratīvo slogu kā „vidēju“ un nepamanīja nekādus trūkumus vai pasākumus, kas palīdzētu būtiski samazināt iepriekšējo programmu atbalsta saņēmēju administratīvo slogu.

Turklāt jaunās programmas laikā būs nepieciešami jauni pasākumi pašreizējā administratīvā sloga līmeņa saglabāšanai vai pat tā samazināšanai. Izmaiņas ES tiesiskā regulējumā (piemēram, e-kohēzijā, izdevumu attaisnošanas deleģētajos aktos u.c.) tika veiktas, lai atbalstītu programmas centienus samazināt priekšlikumu iesniedzēju un atbalsta saņēmēju administratīvo slogu, saskaņojot noteikumus starp programmām un pilnveidojot datu apmaiņu starp projektiem un atbalsta saņēmējiem.

Programmas mērķis ir izveidot jaunu programmu, kas balstīta uz labāko iepriekšējās programmas pieredzi un mēģina samazināt atbalsta saņēmēju, kā arī citu programmas dalībnieku administratīvo slogu.

Viens no galvenajiem elementiem administratīvā sloga samazināšanai ir saskaņotu (un vienkāršotu) noteikumu un procedūru piemērošana, par ko vienojušās dažādas teritoriālās sadarbības programmas.

Saskaņā ar starpvalstu programmu INTERACT veikto diskusiju rezultātiem, īstenošanai tiek apsvērti šādi pasākumi:

- a) Biroju un administratīvo izmaksu vienotas likmes aprēķinu ieviešana saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 68. Pantu.
- b) Vienkāršotu izmaksu iespēju ieviešana šajā jomā, atbalstot projektu sagatavošanas darbus (piemēram, sagatavojot vienreizēja maksājuma izmaksu atlīdzināšanu) vai, mazu projektu gadījumā, piemērojot standarta vienības likmes izmaksas.
- c) Deleģētā akta par īpašajiem noteikumiem attiecībā uz pārrobežu sadarbības programmas attaisnotajiem izdevumiem ieviešana, sagatavojot programmas atbilstības noteikumus un finanšu struktūru (piemēram, budžeta pozīcijas) Pilnveidojot atbilstības prasības ETS līmenī, atbalsta saņēmējiem, neatkarīgi no programmas, kurā viņi piedalās, būs pārredzamāka sistēma un dokumentācija. Nepieciešamība izpētīt un

⁴² Nav piemērojams INTERACT un ESPON.

izprast dažādas atbilstības noteikumu interpretācijas tiktu samazināta līdz minimumam, un tāpēc risks radīt kļūdas ziņošanas procesā tiktu ievērojami samazināts.

Kopīgi ETS atbilstības noteikumi atvieglos pirmā līmeņa kontrolieru darbu. Deleģētais akts kā pirmā atsauce, kas noraida ETS līmeņa dalībvalstu tiesību aktus, nodrošinās daudz vienlīdzīgāku un caurskatāmāku iesaistīto dalībvalstu / partnervalstu izmaksu uzskaiti.

- d) Saskaņotu pirmā līmeņa kontrolieru dokumentu (t.i., pirmā līmeņa kontroles pārbaudes saraksta un ziņojuma) ieviešana un izmantošana. Ar to programma cenšas nodrošināt to, ka ETS programmā piedalošā reģiona atbalsta saņēmēji un PLK kontroles laikā saskaras ar tādām pašām prasībām un procedūrām kā citi. Tas atvieglos PLK darbu, jo tās izmantos tādus pašus dokumentus un atbildēs uz tādām pašām kontroles prasībām, neatkarīgi no programmām, kurās tā ir iesaistīta. Turklāt vienādi PLK dokumenti atvieglos atbalsta saņēmēju darbu.
- e) BJR programma 2014. – 2020.gadam mēģinās atvieglot projektu īstenošanai piemērojamās darbības. Šajā sakarā procedūrā tiek plānots ieviest elastīguma pasākumus, piemēram, ļaujot projektu un vadošajiem partneriem to darba plānā un budžetā ieviest konkrētas izmaiņas bez vajadzīgā KreS apstiprinājuma līdz brīdim, kad projekta mērķi un rezultāti tiks sasniegti. Ir paredzēts veikt jaunu partnerības dalībnieku ieviešanas procedūras vienkāršošanu. Turklāt attiecībā uz izmaiņu procedūras ilgumu, ir plānots pilnveidot visas Uzraudzības komisijas iesaistīšanu / mijiedarbību.
- f) Programmas īstenošanas rīku līmenī tā cenšas vienkāršot veidlapu struktūru, lai padarītu tās lietotājiem vienkāršāk saprotamas.

Plānots piemērot visus pasākumus, kas palīdzēs samazināt atbalsta saņēmēju administratīvo slogu, sākot no jaunās programmas perioda sākuma.

8. NODAĻA HORIZONTĀLIE PRINCIPI

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(7) pants)

8.1. Ilgtspējīga attīstība⁴³

Apraksts par īpašām darbībām, kuras jāveic, lai darbību atlasē ņemtu vērā vides aizsardzības prasības, resursu efektivitāti, klimata pārmaiņu seku mazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām, izturību pret katastrofām, riska novēršanu un pārvaldību.

Ilgtspējīga reģiona attīstība būs neatņemama Baltijas jūras reģiona programmas daļa un tā tiks ietverta visās programmas prioritātēs. 1. prioritāte „Inovācijas spējas”, 2.prioritāte „Efektīva dabas resursu pārvaldība” un 3. prioritāte „Ilgtspējīga transporta nozare” palīdzēs risināt plašu jautājumu loku, kas saistīts ar ekonomisko, vides un sociālo ilgtspējību. Piemēram, 1. prioritātes mērķis ir atbalstīt sabiedrības problēmu risinājumus, piemēram, klimata pārmaiņu, enerģētikas un resursu izmantošanas efektivitātes, pārtikas nodrošināšanas, labklājības, veselības un demogrāfisko pārmaiņu. 2. prioritāte pievēršas problēmām, kas saistītas ar vides aizsardzību, resursu izmantošanas efektivitāti un energoefektivitāti, ūdens resursu aizsardzību, kas tai pat laikā ir arī ilgtspējīgas attīstības pamata jomas. Visbeidzot 3 prioritāte atbalsta ilgtspējīgu transportu, ņemot vērā arī ilgtspējīgu Baltijas jūras reģiona attīstību, piemēram, cenšoties izpildīt specifisko mērķi attiecībā uz videi draudzīgu mobilitāti pilsētās. Sīkāka informācija par konkrētiem pasākumiem ir aprakstīta katras prioritātes attiecīgajās nodaļās, kā arī Programmas rokasgrāmatā.

Saskaņā ar 4. nodaļā teikto, Baltijas jūras reģiona programma minētajām horizontālajām tēmām izmanto starpnozaru pieeju, piemēram, ilgtspējīgu attīstību, klimata pārmaiņas vai dažādās programmas prioritātēs integrētas demogrāfiskās pārmaiņas. Visiem projektiem būs jāiekļauj šie aspekti to projektu izveidē un jāziņo par to īstenošanu. Tas tiks izsekots projekta uzraudzības procesā. Vairāk informācija par šo pieeju un sagaidāmajiem projekta rezultātiem tiks sniegta Projekta rokasgrāmatā.

8.2. Vienlīdzīgas iespējas un nediskriminācija⁴⁴

Apraksts par īpašām darbībām, kuras jāveic, lai veicinātu iespēju vienlīdzību un darbības programmas sagatavošanā, izstrādē un īstenošanā novērstu diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, ticības vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ un jo īpaši attiecībā uz piekļuvi finansējumam, ņemot vērā to dažādo mērķgrupu vajadzības, kurās ir šāds diskriminācijas risks, un jo īpaši nepieciešamību pieejamību personām ar invaliditāti.

Eiropas Savienība ir izstrādājusi visaptverošu tiesisko un politisko sistēmu, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar vienlīdzību un nediskrimināciju, kas balstīta uz dzimumu, rasi vai etnisko izcelsmi, reliģiju vai pārliecību, invaliditāti, vecumu vai seksuālo orientāciju. Šajā sistēmā Baltijas jūras reģiona programma 2014. – 2020. gadam, kur tas iespējams ar finansētu projektu palīdzību, vēlas veicināt vienlīdzīgas iespējas un diskriminācijas novēršanu.

Līdz ar to visu programmas finansēto projektu plānotās darbības un to ietekmi novērtēs attiecībā uz vienlīdzīgu iespēju veicināšanu un diskriminācijas novēršanu, tostarp pieejamības nodrošināšanu personām ar invaliditāti. Starp citām horizontālajām politikām vienlīdzīgu

⁴³ Nav piemērojams INTERACT un ESPON.

⁴⁴ Nav piemērojams INTERACT un ESPON.

iespēju un nediskriminācijas veicināšana tiks uzskatīta par pozitīvu faktoru finansējamo projektu atlasei. Saskaņā ar vispārējo pieeju un iepriekšējo programmu, visiem projektiem tiks lūgts integrēt šo horizontālo principu savā darbībā vai vismaz apsvērt projekta ietekmi uz tām. Praktiski tas nozīmē, ka projektu pieteikuma veidlapā būs jāapraksta tas, kāda ietekme tam būs uz vienlīdzīgām iespējām un nediskrimināciju, kā arī jāsniedz piemēri gadījumā, ja šajā sakarā tiek plānotas konkrētas darbības / rezultāti. Tam tiks sekots līdz projekta īstenošanas uzraudzības laikā, un pēc tam par to tiks ziņots programmas ikgadējos īstenošanas ziņojumos.

Šādu darbību vai Baltijas jūras reģiona programmas rezultātu piemēri varētu būt personām ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēku vajadzībām pielāgota infrastruktūra un apgrūtinātas piekļuves novēršana (uz ko attiecas 3. prioritāte) vai arī mērķtiecīgs un iekļaujošs uzņēmējdarbības atbalsts, kas paredzēts aizsargātajām vai mazāk pārstāvētajām grupām un to īpašajām vajadzībām (uz ko attiecas 1. prioritāte).

Tomēr šie pasākumi un to pozitīvā ietekme varētu būt finansēto projektu blakusparādība, nevis galvenais programmas uzsvars, jo jautājumam par vienlīdzīgām iespējām un nediskrimināciju Eiropā jau ir veltītas vairākas programmas (piemēram, ESF). Šo principu veicināšanai programmas līmenī vairs nav paredzētas citas darbības vai pasākumi. Turklāt programmas mērķa grupas ir samērā plašas (piemēram, valsts organizācijas, privātas struktūras, universitātes u.c.), programmas līmenī nav noteiktas konkrētas mērķa grupas, kam būtu samazināta piekļuve atbalstam vai arī tās būtu pakļautas diskriminācijas riskam.

Sīkāka informācija par to kā šie principi tiek īstenoti programmā un sagaidāmajiem projektu rezultātiem tiks sniegta Programmas rokasgrāmatā.

8.3. Vīriešu un sieviešu līdztiesība

Apraksts par darbības programmas ieguldījumu vīriešu un sieviešu līdztiesības veicināšanā un attiecīgā gadījumā par procedūru, kas piemērojama, lai nodrošinātu dzimuma jautājumu iekļaušanu programmas un darbības līmenī.

Līdztiesība starp vīriešiem un sievietēm ir pamatjautājums visās Eiropas Savienības starpnozarju politikās. Dzimumu perspektīva, atbalstot līdztiesību starp vīrieti un sievieti ir neatņemama Baltijas jūras reģiona programmas un tās finansēto projektu daļa.

Kopumā projektu priekšlikumu iesniedzējiem jāņem vērā dzimumu līdztiesība. 8.2. nodaļā ir teikts, ka dzimumu līdztiesības veicināšana finansēšanai izvēlēto projektu atlases laikā uztverama par pozitīvu faktoru. Pieteikuma veidlapā projektiem būs jānorāda, vai tas veicinās dzimumu līdztiesību, kā arī jāsniedz piemēri par konkrētām plānotajām darbībām/rezultātiem. To īstenošanai tiks sekots līdz projekta uzraudzības procesa laikā, un pēc tam par to tiks ziņots programmas ikgadējos īstenošanas ziņojumos.

Tomēr šie pasākumi un to pozitīvā ietekme varētu būt finansēto projektu blakusparādība, nevis galvenais programmas uzsvars, jo jautājumam par dzimumu līdztiesību Eiropā jau ir veltītas vairākas programmas (piemēram, ESF). Šī principa veicināšanai programmas līmenī vairs nav paredzētas citas darbības vai pasākumi.

Sīkāka informācija par programmā integrēto dzimumu perspektīvu un sagaidāmajiem projektu rezultātiem tiks sniegta Programmas rokasgrāmatā.

9. NODAĻA ATSEVIŠKI ELEMENTI⁴⁵

9.1. Plānošanas periodā īstenojamie lieli projekti

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(2) panta (e) punkts)

24. tabula: Lielo projektu saraksts⁴⁶

Projekts	Plānotais paziņošanas/iesniegšanas datums (gads, ceturksnis)	Plānotā īstenošanas sākums (gads, ceturksnis)	Plānotais pabeigšanas datums (gads, ceturksnis)	Prioritārie virzieni/ investīciju prioritātes

9.2. darbības programmas izpildes satvars

25. tabula: Izpildes satvars (kopsavilkuma tabula)

Prioritārais virziens	Rādītājs vai galvenais īstenošanas posms	Mērvienība (attiecīgā gadījumā)	Starpposma mērķis 2018. gadam	Galamērķis (2023)

9.3. Programmas sagatavošanā iesaistītie attiecīgie partneri

--

9.4. Piemērojamie programmas īstenošanas noteikumi, kas regulē finanšu pārvaldību, plāno, uzrauga, novērtē un kontrolē trešu valstu dalību starpvalstu un starpreģionu programmās, ieguldot ENI un IPA resursus.

(Atsauce: Regulas (ES) Nr. 1299/2013 26. pants)

--

⁴⁵ Drukātajā dokumenta versijā tiks uzrādīti kā pielikumi

⁴⁶ Nav piemērojams INTERACT un ESPON.

PIEVIENOTS (kā atsevišķi faili augšupielādēti SFC 2014):

- 10.1. Sākotnējās ietekmes (ex-ante) novērtējuma ziņojums ar kopsavilkumu (obligāti) Regulas (ES) Nr. 1303/2013 55(2) pants)
- 10.2. Rakstiska piekrišana sadarbības programmas izklāstam (obligāti) Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8(9) pants)
- 10.3. Kopsavilkums sabiedrībai par sadarbības programmu (pēc vajadzības)

PROGRAMMAS PAPILDU PIELIKUMI

11.1. pielikums 1. prioritārā virziena “Inovācijas spējas” SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Vairākas BJR teritorijas ierindojās augstā vietā ES Inovāciju uzraudzības sistēmā • MVU veido 99% no visiem uzņēmumiem BJR, tādējādi veidojot BJR ekonomikas mugurkaulu • Spēcīgi reģionālie klasteri un inovāciju vide • Vairāku nozaru specializācijai nepieciešamas augstās tehnoloģijas, piemēram: IKT, lauksaimniecības produktu ražošana, veselības aprūpe/labsajūta, biotehnoloģijas, ekoloģiski tīras tehnoloģijas, energoresursi (sevišķi atjaunojamie), progresīvie materiāli un jūrniecības nozare • Nozaru specializācija balstās uz dabas resursiem un rūpniecības tradīcijām: celtniecība, mežs, papīrs un celuloze, minerāli un metāli, pārtika un dzērieni • Unikāla tradīcija veidot plašas partnerattiecības, kas veicina inovāciju attīstību un rada labus apstākļus sadarbības tīklu veidošanai • Plaša pētniecības un inovāciju infrastruktūra visā Baltijas jūras reģionā 	<ul style="list-style-type: none"> • Izteiktas reģionālās atšķirības inovācijas jomā, sadalot BJR teritorijās ar dažādu attīstības ātrumu • Reģionālo un valsts iestāžu pieredzes trūkums izstrādājot un ieviešot viedās specializācijas stratēģijas • Nevienmērīga pētniecības un inovāciju infrastruktūras izplatība visā BJR un dažādas sadarbības tradīcijas • Nepietiekama ārpus BJR esoša kapitāla un cilvēkresursu piesaistīšana • Klasteru ierobežošana viena reģiona ietvaros un vāja klasteru sadarbība • Nepietiekama inovāciju starpnieku (piemēram, tehnoloģiju centri, inkubatori, tirdzniecības kameras, inovāciju un attīstības aģentūras) kapacitāte, kas kavē BJR attīstību • Nepietiekams pieprasījums pēc esošās pētniecības jaudas un neefektīvi zināšanu nodošanas mehānismi no izpētes uz uzņēmumiem • Nepietiekamas uzņēmumu inovācijas spējas (īpaši MVU) BJR noved pie ierobežotas jaunu zināšanu pārņemšanas un izmantošanas • Nepietiekams jaunrades potenciālu rosinošu MVU atbalsta pasākumu (piemēram, piekļuve informācijai, tīkliem, finansējums sākumposmā u.c.) pārklājums
<p style="text-align: center;">Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spēcīga cilvēkkapitāla uzturēšana, stiprinot zināšanu plūsmu starp BJR valstīm un apgūstot ārējos resursus • Inovāciju atbalsta dažādošana atkarībā no reģionālās spējas radīt inovācijas • Liels potenciāls gūt augstus panākumus netehnoloģisku inovāciju jomā, ieskaitot kultūras un radošās nozares un sociālās inovācijas, kā arī ekoinovācijas • Uzlaboti pamatnosacījumi, lai uzņēmumi jaunradītu un atklātu jaunas pētniecības un uzņēmējdarbības iespējas, piemēram, risinot nozīmīgas sociālās problēmas un īstenojot starpnozaru sadarbību • Pasaules līmeņa klasteru un inovāciju vides attīstīšana, balstoties uz reģiona stiprajām pusēm • Uzlaboti pamatnosacījumi viedo specializācijas stratēģiju attīstīšanai (vairāki reģioni ar skaidri izteiktu vadošo nozari un klasteru veidošana) • BJR pētniecības un inovāciju infrastruktūras stiprināšana • Tādu BJR pētniecības un inovāciju platformu izstrāde, kas piesaistītu ārējās investīcijas 	<p style="text-align: center;">Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palielinātas BJR valstu reģionālās atšķirības jaunrades rezultātos • Pieaugoša plaisa starp BJR un citiem Eiropas un pasaules reģioniem inovāciju jomā, ko rada nepietiekama inovāciju, jo īpaši ar tehnoloģijām nesaistīto inovāciju, potenciāla izmantošana • Pieaug risks, ka nav pieprasījuma pēc esošās pētniecības kapacitātes • Tā kā galvenā uzmanība tiek pievērsta šaurām institūciju vajadzībām, nesaistīti ar plašāku stratēģisko redzējumu, politikas darbības, kas risina pētniecības infrastruktūras jautājumus, netiek noteiktas par prioritāti • Palaistas garām jaunas BJR izaugsmes iespējas nepietiekamu valstu un reģionālo viedās specializācijas stratēģiju un/vai to neefektīvas īstenošanas dēļ • Nespēja iesaistīt uzņēmējus daudzsološu nākotnes specializāciju meklēšanā (nevis nozaru attīstības birokrātiskā veicināšanā) un nepietiekams stimul uzņēmējdarbības attīstīšanai atbilstoši stratēģijām • Novājināts BJR inovāciju rezultāts, ko rada nepietiekama uzņēmēju iesaistīšanās netehnoloģisko inovāciju attīstīšanā

11.2. pielikums 2. prioritārā virziena “Efektīva dabas resursu pārvaldība” SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Bagātīgi reģionālie resursi plašu dabas teritoriju un lielas bioloģiskās daudzveidības vērtības ziņā • Dažādi pieejamie atjaunojamie energoresursi (piemēram, biomasas, vējš, ūdens) • Liela jūras resursu daudzveidība, daudzi no šiem resursiem vēl ir neizmantoti (piemēram, aļģu audzēšana vai zilā biotehnoloģija), tas piedāvā turpmākas izaugsmes iespējas jūras un zilās biotehnoloģijas nozarēs • Attīstīts ūdens un resursu pārvaldības regulējums, piemēram, ES Jūras stratēģijas pamatdirektīva, kas paaugstina jūras aizsardzības un reģionālās sadarbības statusu, Nitrātu direktīva un Ūdens pamatdirektīva • Saskaņotā fosfora un slāpekļa samazināšana visā Baltijas līmenī (HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns) • Daudzām BJR teritorijām ir plaša pieredze vides ekonomikā • Labi dažu pilsētu un reģionu ar efektīvu centralizētās siltumapgādes sistēmu sasniegumi • Esošais reģionālais forums dialogam par enerģētikas politiku un globāliem klimata pārmaiņu jautājumiem ar uzsvaru uz energoefektivitātes veicināšanu, atjaunojamās enerģijas izmantošanu un citiem ilgtspējīgiem piegādes avotiem: Baltijas jūras reģiona sadarbība enerģētikas jomā BJRSEJ • Attīstīta zinātniskās informācijas bāze par jūras vides pārvaldību • Augsti sasniegumi atjaunojamās enerģijas ražošanā BJR valstīs 	<ul style="list-style-type: none"> • Baltijas jūras vides stāvokļa pasliktināšanās, ko rada eutrofikācija un bīstamās vielas, šī problēma ir īpaši aktuāla jūras dienvidu un austrumu daļā • Nepietiekama vai neesoša sadarbība starp dažādām nozarēm, kam ir ietekme uz ūdens kvalitāti, piemēram, lauksaimniecība un dabas saglabāšana, tūrisms un krasta aizsardzība • Nepietiekama reģionālo un valsts līmeņa administratīvo un rūpniecības iestāžu kapacitāte, īstenojot prasības par bīstamajām vielām • Trūkumi esošajās Baltijas jūras vides kvalitātes monitoringa un ziņošanas sistēmās un to infrastruktūrās valstu dati ne vienmēr ir pilnīgi, konsekventi un salīdzināmi • Zema līmeņa komunikācija un kontakti starp ES valstīm un to partnervalstīm (Krievija, Baltkrievija), kam ir liela ietekme uz Baltijas jūras vides problēmām, piemēram, eutrofikāciju • Nav juridiski saistošu apņemšanos īstenot esošos līgumus, piemēram, HELCOM Baltijas jūras rīcības plānu • Ar jūras vidi saistīto valstu pārvaldības plānu un normatīvo aktu nepietiekama saskaņošana un koordinācija, kas ļautu cīnīties ar Baltijas jūras stāvokļa ilgtermiņa pasliktināšanos un ilgtspējīgi izmantot jūras resursus • Slikta izpratne par klimata ietekmi uz jūras vidi • Nepietiekama sagatavošana risināt ievainojamību un riskus, ko rada klimata pārmaiņas • Vāja starpvalstu sadarbība jūras resursu un telpas izmantošanā • Zema energoefektivitāte un nepietiekama energotaupīšana • Nepietiekama valsts iestāžu un uzņēmumu spēja veicināt atjaunojamās enerģijas ražošanu un izmantošanu • Neintegrēts enerģijas tirgus • Starptautiskas enerģētikas plānošanas trūkums, kas tādejādi kavē izmantot efektivitātes pieauguma potenciālu • Atkarība no fosilo energoresursu importa • Augsts siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas līmenis, ko rada fosilo energoresursu izmantošana • Vāja energoefektivitātes jautājumu iekļaušana reģionālās plānošanas dokumentos • Lēna pāreja uz zema energopatēriņa pilsētām un

	reģioniem
<p style="text-align: center;">Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pieaugoša Baltijas jūras valstu politiku informētība par Baltijas jūras vides degradāciju • Samazinās atsevišķu bīstamo vielu daudzums un uzlabojas populārāko plēsoņu dzīvnieku stāvoklis • Neintensīvu lauksaimniecības produkcijas ražošanas iespēju attīstīšana, veicinot lauku darba tirgus, ilgtspējīgas ekonomikas attīstību, kā arī uzlabojot tādas ainavas kvalitāti, kas samazina eitrofikāciju • Pieaugoša informētība par barības vielu recirkulācijas iespējām un interese par “zaļo” tehnoloģiju • Spēcīgāka transnacionālā sadarbība, izveidojot integrētu piekrastes zonu un upju baseinu pārvaldību reģiona līmenī, kā arī attīstot šādu sadarbību caur HELCOM forumu • Labvēlīgi pamatnosacījumi stiprākam pārnozaru politikas dialogam, kas veicina barības vielu resursu integrētu pārvaldību un jūras ūdeņu un piekrastes teritoriju ilgtspējīgu izmantošanu • Ekoloģiski ilgtspējīgas jūras uzņēmējdarbības attīstīšana, kas veicina Baltijas jūras reģiona zilās un zaļās ekonomikas izaugsmi • Uzņēmējdarbības iespējas, kas balstās uz labu Baltijas jūras vides un tās dabas resursu stāvokli • “Zilās izaugsmes” nozaru potenciāla lielāka popularitāte politiskā ziņā, arī ES līmenī • Pieaugoša interese par atjaunojamiem energoresursiem politikas līmenī (t.i. Eiropa 2020 Stratēģijas mērķi: līdz 2020.gadam radīt 20% enerģijas patēriņa no atjaunojamiem resursiem • Pieaugoša tendence ražot atjaunojamo enerģiju no reģionā pieejamajiem resursiem • Uz vides aizsardzību vērstas uzņēmējdarbības uzvedības stiprināšana • Labāka pētniecības rezultātu izmantošana vides aizsardzības nolūkos • Jauni tirgi uz zināšanu nodošanu balstītiem energoefektīviem risinājumiem 	<p style="text-align: center;">Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palielināta barības vielu uzkrāšanās Baltijas jūrā, ko rada pieaugošais difūzo emisiju daudzums (minerālmēslu lietošana lauksaimniecībā) un punktveida piesārņojuma avoti (iekārtas dzīvnieku produktu ražošanai, pilsētu notekūdeņu attīrīšanas sistēmas), nepietiekama barības vielu pārstrāde, nepietiekama barības vielu novēršana (jo īpaši BJR austrumu daļā) • Baltijas jūrā pieaugošais plastmasas piesārņojuma daudzums, kas apdraud dzīvo dabu • Riski, ko rada iepriekš nezināmi, lieli piesārņojuma rūpnieciskie avoti • Pieaugošais vides apdraudējuma risks (piemēram, plūdi, spēcīgas vētras, jūras līmeņa paaugstināšanās, piekrastes erozija), ko rada klimata pārmaiņas • Jūras resursu pārmērīga ekspluatācija, ko rada pastiprinātas un nekontrolētas darbības, jo īpaši “zilās izaugsmes” nozarēs • Vides apdraudējums, ko rada nepiemērotas darbības vai darbību veicēji “zilās izaugsmes” un citās ekonomikas nozarēs • Ekonomiskie zaudējumi, ko rada Baltijas jūras vides un tās dabas resursu stāvokļa pasliktināšanās • Baltijas jūras resursu pretrunīga un konkurējoša izmantošana, ko rada paaugstināta ekonomiskā aktivitāte jūrniecības nozarēs • Vājāki centieni nosargāt Baltijas jūras un tās baseina ilgtspējīgu attīstību, kas savukārt palielina nelīdzsvarotību starp Baltijas jūras reģiona valstīm, šāda situācija rodas, jo pastāv atšķirīgi viedokļi par vides aizsardzības prioritātēm, kad ekonomiskās un sociālās intereses ignorē citas

11.3. pielikums 3. prioritārā virziena “Ilgspējīga transporta nozare” SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Tiesiskais pamats vieglai iedzīvotāju un preču pārvadāšanai, ņemot vērā, ka visas BJR valstis, izņemot Krieviju un Baltkrieviju, ir Šengenas zonas valstis. • Spēcīga jūras pārvadājumu un ostu nozare, ar lielu konkurētspējīgu ostu skaitu ap Baltijas jūru, kam ir liela nozīme pasaules līmeņa jūras loģistikas savienojumos • Spēcīgs jūras tīkls, ko veido regulāra prāmju satiksme Baltijas jūrā • BJR rietumu daļā darbojas jauna prāmju un kuģu flote • Spēcīga, uz eksportu vērsta ekonomika, ko papildina padziļinātas zināšanas par intermodālo loģistiku (jo īpaši BJR ziemeļu un dienvidu daļā) • Augsti attīstīta Baltijas jūras vides monitoringa sistēma var veicināt ekoloģiski ilgtspējīgu transporta attīstību • Spēcīga izejmateriālu globālā eksporta bāze BJR ziemeļu daļā un ap Ziemeļu polāro loku • Liberalizēts vienots ES aviācijas tīkls un blīva gaisa pārvadājumu infrastruktūra, ko veido vidēja izmēra starptautisku transporta mezglu tīkls, lielas starptautiskas lidostas, kas pilda iekšzemes transporta mezgla funkcijas, kā arī reģionālās lidostas (svarīgi, lai piekļūtu dzema blīvuma apdzīvotām, attālām teritorijām) 	<ul style="list-style-type: none"> • Baltijas jūra sadala BJR rietumu, austrumu, ziemeļu un dienvidu daļā (ieskaitot salas) • Atšķirības infrastruktūras kvalitātē un pieejamībā, jo īpaši austrumu–rietumu virzienā, jo ir vajadzīgas milzīgas investīcijas (neapmierināts jauno dalībvalstu pieprasījums pēc investīcijām transporta infrastruktūrā) • Programmas darbības teritorijas ziemeļu un austrumu daļā ir zemākie pieejamības rādītāji Eiropā • Trūkst infrastruktūras standartu, elektrības jautājumu, satiksmes kontroles un dzelzceļa drošības sistēmu saskaņošanas, kas ierobežo iedzīvotāju un preču pārvietošanos • Neattīstīta dzelzceļa un autoceļu sistēma BJR austrumu daļā Galvenās “šaurās vietas” ir Via Baltica un RailBaltica koridors, kā arī savienojumi ar Krieviju un Baltkrieviju • Nepietiekama infrastruktūra un ilga robežšķērsošanas procedūra starp Šengenas zonas valstīm un Krieviju, Baltkrieviju ierobežo iedzīvotāju un preču starptautisku pārvietošanos, jo īpaši Vislas līcī. • Zema līmeņa pārrobežu sadarbība infrastruktūras plānošanas jomā • Pieaugošs pieprasījums pēc pārvadājumiem pa maģistrālēm un dzelzceļu jau pārpildītajās rietumu tīkla daļās • Intensīvas kuģošanas dēļ kuģu negadījumi joprojām ir problēma • Jūras drošības administrāciju un ar to saistītās funkcijas un uzdevumus katra valsts galvenokārt risina un uztur atsevišķi • Starptautisko jūras drošības noteikumu un standartu ieviešana valstu un pat reģionu starpā ir ļoti atšķirīga trūkst drošības kodeksu, standartu un noteikumu saskaņotas interpretācijas un īstenošanas • Jaunas savietojamības problēmas varētu rasties ar jaunu transporta tehnoloģiju ieviešanu, piemēram, maksas ceļu sistēmas, elektriskie transportlīdzekļi, jauna degviela u.c. • Pieaugošais pieprasījums pēc jūras kravu pārvadājumiem nepieciešamas investīcijas galveno ostu, ostu un iekšzemes un dzelzceļa infrastruktūrā • Liela atkarība no fosilajiem energoresursiem visos transporta veidos, kas transporta nozari padara par vienu no lielākajiem CO2 emisiju avotiem
<p style="text-align: center;">Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzlaboto un biežo prāmju un īso pārvadājumu 	<p style="text-align: center;">Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • BJR ir ļoti atkarīgs no ārējās tirdzniecības,

<p>satiksmi var izmantot kā efektīvu risinājumu Baltijas jūras reģiona turpmākai integrācijai Attīstīts jūras transports var palīdzēt uzlabot dzelzceļa un autoceļu pārvadāšanas sistēmu jaudu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transporta nozares dalībnieku komunikāciju platformu izveide un izmantošana varētu uzlabot infrastruktūras plānošanu un infrastruktūras izmantošanas efektivitāti • Bagāta pieredze preču intermodālā pārvadāšanā BJR austrumu daļā, pieredze gūta mācoties no reģiona vairāk pieredzējušām ziemeļu un dienvidu daļām • Aizvien pieaug BJR atpazīstamība kā stratēģiskam tirdzniecības punktam starp Eiropu un Āziju • Pieaug ostu attīstības projekti, jo īpaši konteineru terminālos (Polija, Latvija, Krievija) • Aizvien biežāk ostas un termināli ir sastopami visā reģionā, tas palīdz stiprināt BJR globālo konkurētspēju transporta nozarē • Ledus kušana BJR ziemeļu daļā paver iespējas palielināt reģiona nozīmi kā globālam transporta mezglam satiksmei ar Āziju, izmantojot arktiskos ūdeņus (īsāks ceļš, mazākas emisijas, mazāks patērētās enerģijas daudzums) • Sakārtotāks un visaptverošs TEN-T pamattīkls un Ziemeļu dimensijas transporta un loģistikas partnerība atbalstītu Baltijas jūras makroreģiona transporta īpašās vajadzības • Stingrāka augstu vides aizsardzības standartu īstenošana jūras transporta jomā varētu veicināt alternatīvu vilces spēka sistēmu attīstību, piemēram, ar sašķidrīnātu dabasgāzi, biodegvielu un alternatīvu degvielu darbināmi kuģi • Efektīvi Transeiropas transporta tīkla savienojumu punkti pilsētu teritorijā var uzlabot nākotnes transporta sistēmas konkurētspēju un ilgtspējību • Pilsētu teritorijās augstāka sabiedrisko un privāto tirgus dalībnieku kompetence var veicināt videi draudzīgu transporta veidu ieviešanu • Veiksmīgi ieviestas jaunas tehnoloģijas transportlīdzekļiem un satiksmes pārvaldībai būs galvenais risinājums, kā nodrošināt mazāku transporta radīto emisiju daudzumu • Lai nākotnē nodrošinātu labu drošības līmeni jūrniecībā, ir nepieciešama augsta līmeņa lēmumu pieņēmēju aktīvāka un stingrāka saistību pildīšana • Starptautiskā Jūrniecības organizācija (IMO) ir atzinusi Baltijas jūru par īpašo rajonu attiecībā uz notekūdeņu novadīšanu no pasažieru kuģiem. • E-navigācijai ir svarīgs uzdevums navigācijas drošības attīstībā nākotnē, jo, izmantojot elektroniskos informācijas apstrādes rīkus, ir iespējama jūrniecības datu saskaņota ievākšana, integrācija, apmaiņa, uzrādīšana un analīze gan uz klāja, gan krastā 	<p>tāpēc tā ekonomiskajai izaugsmei ir nepieciešama attīstīta transporta infrastruktūra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lēnām samazinās plaisa starp austrumu (jaunās ES dalībvalstis un partnervalstis) un rietumu valstu transporta infrastruktūru Nesenā ekonomikas un finanšu krīze var kavēt atbalstu infrastruktūrai nākotnē • Ekoloģiski vērtīgās teritorijas var negatīvi ietekmēt ieguldījumus transporta jomā BJR austrumu daļā • Samazināts sēra daudzums jūras transportlīdzekļu degvielā, ko paredz ES Sēra direktīva un starptautiskie nolīgumi, paaugstinās kuģu ekspluatācijas izdevumus un var piespiest tirgus dalībniekus pāriet atpakaļ pie sauszemes pārvadājumiem • Nespēja pilnībā izmantot izdevīgo arktisko ūdeņu komerciālās navigācijas potenciālu, ko rada nepietiekama navigācijas brīvība un tiesības uz “miermīlīgu” caurbraukšanu, kā arī, piemēram, dreifējošs ledus, ostu trūkums, neesoša drošības un uzraudzības infrastruktūra, vides riski un neskaidrība par tirdzniecības tendencēm nākotnē • Ir grūti uzturēt gaisa transporta pakalpojumus mazāk pieejamajās teritorijās maza pieprasījuma dēļ un tāpēc, ka ir ierobežotas subsīdijas gaisa pārvadātājiem, ko nosaka ES noteikumi par valsts atbalstu • Ieviešot jaunas transporta tehnoloģijas, piemēram, ceļu nodokļa sistēmas, elektriskie transportlīdzekļi, jauni degvielas veidi, var rasties jaunas kombinēšanas problēmas. • Tā kā Baltijas jūra ir sekla iesāļūdens jūra ar daļēji noslēgtu vidi, tā ir īpaši pakļauta draudiem, ko rada kuģošana un citas cilvēka darbības jūrā • Noteikumi un ekonomiskā konkurence liek kuģniecības uzņēmumiem darboties uz peļņas sliekšņa, tādēļ tie nespēj vai arī nevēlas novirzīt daudz resursu drošības jautājumu risināšanai vai jūrnieku nolīgšanai un/vai labklājībai • Reģions cieš no demogrāfiskajām izmaiņām un emigrācijas, kā arī no pietiekamas transporta infrastruktūras trūkuma
---	--

11.4. pielikums Pirmā līmeņa kontroles (PLK) un Otrā līmeņa revīzijas (OLR) sistēma

Tā kā darbības programma ir ar transnacionālu ievirzi, pastāv vairākas nacionālās sistēmas. Informācija par katras iesaistītās valsts iestādi, kas atbildīga par PLK un OLR sistēmu ir sniegta zemāk esošajās tabulās.

a) PLK

Valsts	Pirmā līmeņa kontroles sistēma	Iestādes /struktūras nosaukums	Iestādes/struktūras vadītājs
Dānijas Karaliste	Decentralizēta	Dānijas biznesa iestāde/reģionālā attīstība	Preben Gergersen
Igaunijas Republika	Centralizēta	Iekšlietu ministrija/Enterprise Estonia	Nele Ivask
Somijas Republika	Decentralizēta (Somijā) Centralizēta (Ālandu salās)	Vides un ekonomikas ministrija/ Ālandu salu valdība	Tuula Manelius/ Linnéa Johansson
Vācijas Federālā Republika	Decentralizēta	Tieslietu, kultūras un Eiropas lietu ministrija/ Šlēsvigas-Holšteinas Investīciju banka (IB.SH)	Mario Schulz
Latvijas Republika	Centralizēta	Valsts reģionālās attīstības aģentūra (VRAA)	Aija Romanovska
Lietuvas Republika	Decentralizēta	Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrija	Ministrs Alfonzas Dailis Barakauskas
Polijas Republika	Centralizēta/ decentralizēta	Infrastruktūras un attīstības ministrija	Anita Ryng (direktora vietniece)
Zviedrijas Karaliste	Centralizēta	Tillväxtverket – Zviedrijas aģentūra ekonomikas un reģionālajai izaugsmei	Tommy Anjevall

Norvēģijas Karaliste	Decentralizēta	Pašvaldību un modernizācijas ministrija	Mee Eline Eriksson
----------------------	----------------	---	--------------------

b) OLR

Valsts	Iestādes/struktūras nosaukums	Iestādes/struktūras vadītājs
Dānijas Karaliste	Dānijas biznesa iestāde/ ES pārraudzība	Fatima Krag
Igaunijas Republika	Igaunijas Iekšlietu ministrija	Aive Adler
Somijas Republika	Finanšu ministrija/Valsts finanšu kontroliera funkcija/revīzijas iestādes vienība	Jan Holmberg
Vācijas Federālā Republika	Tieslietu, kultūras un Eiropas lietu ministrija, Šlēsviga-Holšteina	Markus Stiegler
Latvijas Republika	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija/Iekšējā audita departaments	Zanda Janušauska
Lietuvas Republika	Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas iekšējā audita nodaļa	Nodaļas vadītāja Rasa Rybakovienė
Polijas Republika	Finanšu ministrija	Urszula Olędzka (direktora vietniece)
Zviedrijas Karaliste	Zviedrijas nacionālā finanšu pārvaldības iestāde (tbc)	Ulrika Bergelv
Norvēģijas Karaliste	Norvēģijas galvenā auditora birojs	Tor Digranes

PIELIKUMI (elektroniskajā datu apmaiņas sistēmā augšupielādēti kā atsevišķi dokumenti):

- Ex-ante novērtējuma un kopsavilkuma melnraksts (obligāts)
(Atsauce: Regulas (ES) 1303/2013 55(2) pants)
- Rakstiska piekrišana sadarbības programmas izklāstam (obligāta)
(Atsauce: Regulas (ES) 1299/2013 8(9) pants)
- Sadarbības programmas teritorijas karte (kur nepieciešams)
- Kopsavilkums sabiedrībai par sadarbības programmu (kur nepieciešams)